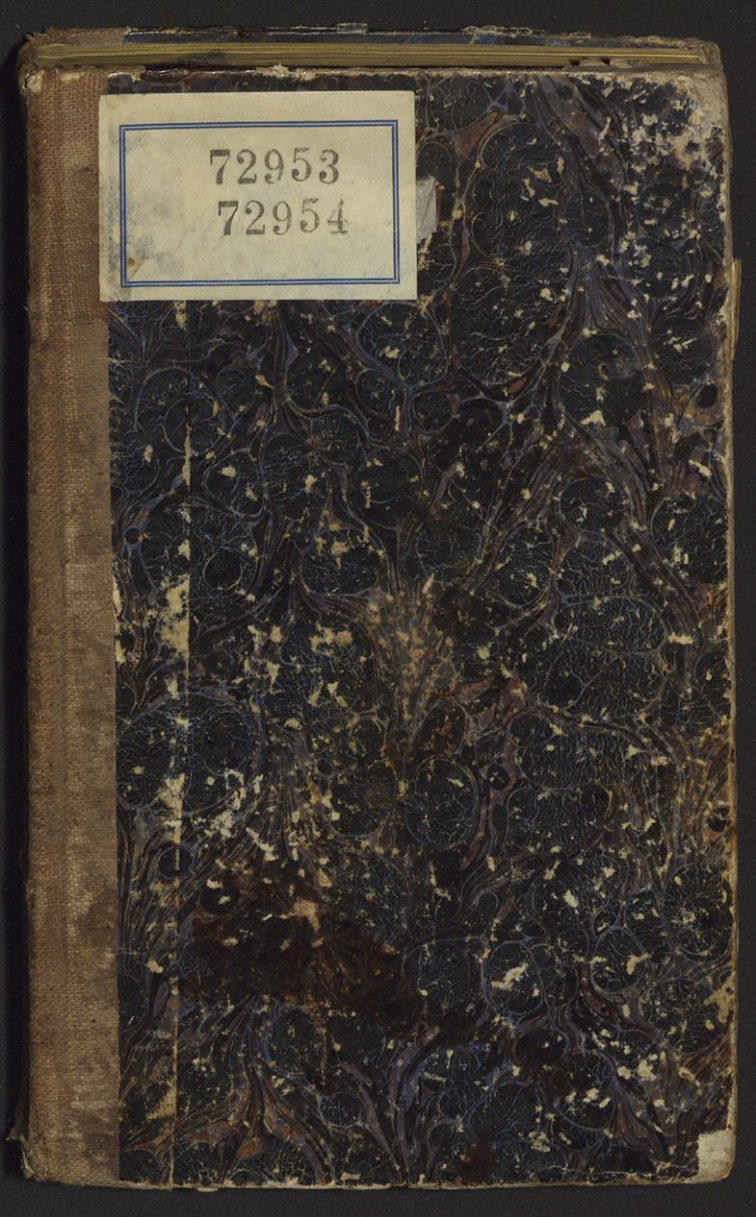
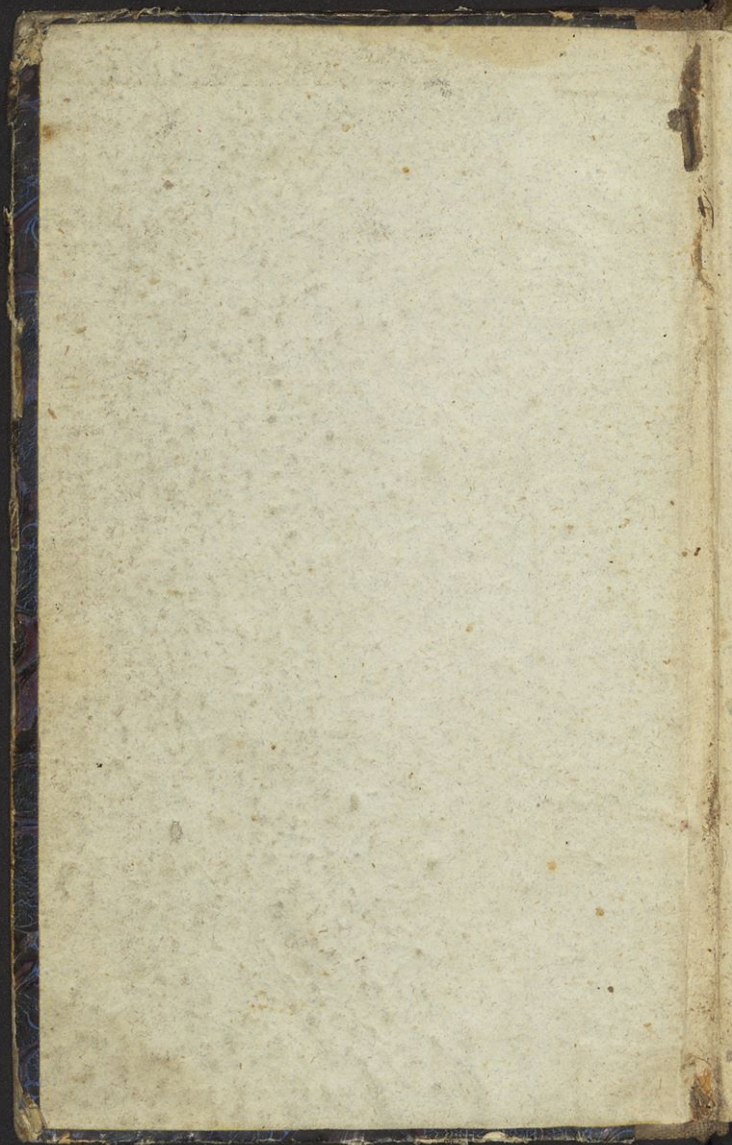

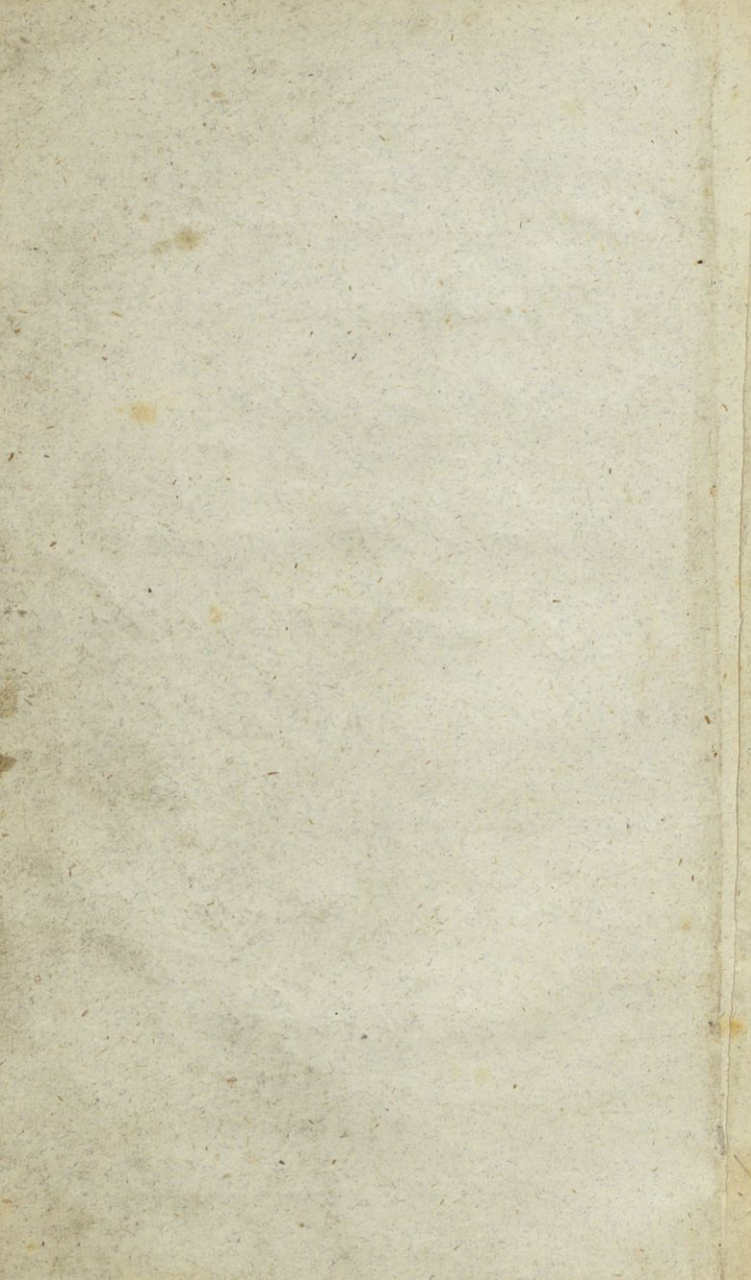
72953

72954

Dua vatta sa in gura
tre firkelye sa
Kopur deko

Na tri kisle smetene
vi B erzene vlok
vii B Kefran
viii tuga sl vlok
nare ot, sa ket
mamapat

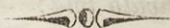
na 16. Januara
1924.
Kutro je st. ...
se mi je ...
de je ...
Boctaf ...

*O vsih deviz Deviza,
Bod' moja pomocnica!*

Kerfhanfko DEVISHTVO.

Potrébni nauki, isgledi ino
m o l i t v e

88

shénfko mladóst.

S p i f a l i
mladi duhovni v Zelovshki duhovshnizi.

T r é t j i n a t i f . = 6 kope

V' Zelóvzi 1837.
Natisnil Janes Leon.

030051418

*O kako lep je zhišt rod, ki se zhednosti sveti,
sakaj njegov spomin je vezhen, ker per Bogu
in per ljudeh hvalo ima!*

Takó govorijo bukve modrósti boshje v' 4, 1.

*

*Zhujte ino molite, de ne pridete v' skushnjavo.
Duh je szér voljen, meso pa slabo.*

Takó opominja Jesuf na oljski gori v' svoji smertni
bridkošti, per f. Matevshi v' 26, 41.

*

*To je volja boshja, vashe posvezhenje, de se
sdershite nezhištiga djanja, de vas vsaki vé
svoje teló ohranili, v' svetošti ino zhasti, ne
po gnánji poshelenja, kako nevérniki, kteri
Boga ne posnajo.*

Tako pishe f. Pavl Tefalonizhanam v' I. listi
v' 4, 3 — 5.

72953

Q 10. IV. 1944/3505
P. H. U.

N a g ó v o r.

Shalofno je glédati fkerbno obdélan vert, kedar je huda slana mlade roshe omorila, in shlahno zvetje sadunòsniga drevja mersel féver ¹⁾ osmodil. — Priden vertnár sa svojim' ròshzam' shaljuje, ino kmet milo sdihuje, kér sadja ne bo.

Zél svét je boshji vert, zvetezhe drevsa v' njem so mladi fantjé ino deklize. Sveta zhistost je njihov zvet, ino shlahna rosha je nedolshnost njihoviga ferza. — Alj kdo bi ne jokál, viditi toljko nedólshnosti sapeljane, toljko fantov ino dekliz nesrezhnih. Sapelivost jim je ferze omorila, nezhistost lepoto devishtva odvselá. Veliko jih je shé sapeljanih, dosti jih pa na pol pota stojí. Ne bo shláhniga sadja, ne pridnih ljudi, ako poshtenih fantov ino dekliz ne bo. — Najde se jih she, hvala Bogu, zhistih mladenzhov, ino nedolshnih devíz, svestih prijátelov ino priyatliz Jesufovih. O de bi se sapeljati ne dali, de bi ostali nedolshni!

Kdor zhasno srezho ino vezhno isvelizhanje ljubi, naj brani, kar more, de nam sapelivost ljube mladine pomorila ne bo. Kakor velika povodnja se nezhistost zhres vse stane rasliva; ako mladosti pred nezhistim potopam ne ovárjemo, bojo tudi srezhni zhasi se s' njoj potopili.

1) Krivez, mersel veter.

Prizhejozhe bukvize keršhánfkiga devištvá, zhe ravno male, naj enokoljko pomágajo faj derèzh potok sovrashne nezhištofi sajesiti, ki mladenzham zhasno in vezhno srezho jemlje. Le nekoljko kratkih naukov je sa deklize mlade, pa sa dobre, poshtene dushe dovòlj, ki vbógajo rade. Terdovratnih se tudi dolga pridga ne prime.

Ljube deklize! sdaj je she váshiga shivlenja vesela spomlád ali vigred. Sdaj so dnevi (dni) vašhe frezhe, ako lepo, zhisto ino poshteno shivite. Hitro bo prishlo vrozhe poletje, po tém hladna jesen teshavne starosti; sadnizh pa tiha sima vašhe smerti. Truplo bo v' hladni semli pozhivalo, dusha pa vshivala, kar si bote od svojih mladih lét saflushile. Kar sdaj séjete, bote enkrat shele. Mi flite na svojiga Stvarnika v' dneih svoje mladosti, preden léta pridejo, od katerih porezhete, de vam ne dopádejo. ¹⁾

Sovráshnikov svoje zhistosti imate veliko, pa prijátelov tudi. Te bukvize naj vam jih káshejo. Rade jih berite, premishljute sapísane nauke, pa tudi shivlenje boshjih Svetníz, vašhíh ljubíh prijatliz v' nebesíh, pregledujte. Molite, in prosite Boga sa milost ino pomózh, hoditi po njih svetih stopinjah, ino se s' njimi veseliti tam, kjér všmilen Jesuf tudi sa vaš kronovézhniga plazhila perprávljeno ima; ki bodi hvalen vekoma!

1) Pridgar 22, 1.

devishki ga ftana.

Svet je tudi sakonfski stan, Jezus tam ga je posvetil; pa veliko lepši ino imenitnejši je stan de-

1) Efes. 5, 3. 2) S. Hironim.

višhki pred Bogam ino pred ljudmi, ako se v' njem popólnama zhifto shivi.

Savòlj kraljestva nebéshkiga, pravi Jesus, so eni sklenili po devishko shiveti. ¹⁾ Ravno tak svetuje s. Pavl, rekózh: Savòlj deviz nimam od Gospoda vkase, vendar vam svetujem, de vam je boljshi tako biti. Zhe se deviza omoshi, ne greshi, kér je to perpusheno. Boljshi je omoshiti se, kakor od hudih shelj premagani biti. Vender shelim, de bi bres fkerbi sakonskih bile. Deviza misli na to, kar je Gospódoviga, de bi na telefino v' duhi sveta bila. Katera je pa vdana, tudi misli, kar je tega sveta, kako bi moshu dopadla. ²⁾ Svet je sakon, to de nishej od svetiga devishtva; popólnama zhiftoft pred Bogam nar vezh veljá.

Kakor se svéti na jasnim nebi svetla deniza med svédami, tako se svéti na semlji med deklizami zhifta deviza, ki svešto varje nedólshnost svojiga serza. Lepa juterna sarja ljubesnivo hribe ino doline poliva, kér nam vesél dan osnanuje: blago lize devishke nedólshnosti napoveduje veselo zhasno ino vezhno shivljenje. Nedólshnost dushe Bogu nar blishnej stori, ino kdor zhiftoft ljubi, po prijatel nebéshkiga kralja. ³⁾

Le Marijo prezhisto devizo si je vsmilén Jesus sa svojo mater isvolil, ino le svetiga Joshefa, Marijniga zhifiga shénina, si je sa svojiga varha isbral. Med vsm' svojim' vuzhenzami je svetiga Janesa nar bolj ljubil, kér je devishkiga stanu bil. Le zhifte dushe so na semlji Jesusove neveste, ino bojo njegove tovarshize v' nebesih, ki bojo njega, nedolshno Jagne, spremljáje novo sveto pésem péle, katére noben drugi snal ne bo. ⁴⁾

Telo zhifte devize je posvezhen tempel boshji, v' katerim s. Duh prebiva, ⁵⁾ ino

¹⁾ Mat. 19, 12. ²⁾ I. Korint. 7, 25 - 34.

³⁾ Pripovešt. 22, 11. ⁴⁾ Skrivn. rasod. 14, 3.

⁵⁾ I. Kor. 3, 16.

nedolshno njeno serze je isvolen Jesufov tron. Zhište devize so drushize angelov, ino zvet kerfhanfke zérkve. ¹⁾

Veseli se, zhišta dufha! svojiga devishtva, ono je prvi dar nefkonzhne ljubesni ino milosti boshje; naj pa tudi bo tvoja nar perva fkerb, tajisto zhišto ohrániti.

Sreznha si dekliza, Jesufova nevesta, Marijna hzhér ino tovarfhiza angelov, dokler nedolshno shivífh; ako pa svojo frezho enkrat sapravífh, zél svét ti je vezh poverniti ne more. Velika je vrednost zhište nedólshnosti; ona vezh veljá, kakor vse slato ino frebro zéliga sveta. Ni noben shlahen kamen toljko vreden, koljkor zhišto devífhko serze; velika je pa tudi nevarnost tajisto sgubiti. Velik saklad imamo, pravi s. Pavl, pa v' slabih perstenih posodah. ²⁾ Kakor se óse ino muhe le nar shlahnej sadja lótiyo, tako tudi sovrashniki devífhke nedólshnosti, de bi jo sapeljali, ino ji vseli nar shlahnej blago. O kako potrebno je, dekliza mlada! de sovráshnike svoje dobro sposnáfh, ino se jih fkerbno varjesfh; sakaj, nar vezhi nefrezha je ta, zhe kdo sovráshnike svoje sa prijatle imá, se jih ne sogiba, temuzh jim v' roke gre, ino jih zlo jífhe. Taka se rada nar pogoje nespámetnim divizam godí.

Vsmilen Jesuf opominja svoje vuzhenze ino vuzhenke, naj se posebno tístih goljufnih prerokov várjejo, ki pridejo v' prijasnim ovzhjim oblazhili, se nedolshne ino ljubesnive délajo, snotraj pa so sgrablivi volki. ³⁾ Ravno taki so, ljuba dekliza! sovrashniki ino sovrashnize tvojiga devíshstva. Satorej poglej, ino premífli:

¹⁾ S. Ziprijan. ²⁾ II. Kor. 4, 7. ³⁾ Mat. 7, 14.

III. D e v é t

nar hujih sovráshnikov ino sovrashniz devishkiga stana.

P 1. Perva sovráshniza devishtva je posvetna ljubésen, ki mlado serze v' posvetne rezhi saskople, de na Boga ino nebesa posabi. Ti si posvetna, ako te dobro jesti ino piti bolj veselí, kakor pa Bogu svesto flushiti: — zhe rajshi poslushash neframne marne, kakor pa boshjo besedo; — zhe se raji pogovarjash od prasnih rezhi, kakor od keršhanskiga nauka; — rajshi pòjesh klasarske, kakor pa svete péfme. — Ti si posvetna, kedar jishesh moshtvam ¹⁾ dopasti, se tako nositi ino sadershati, de bi sa teboj glédali; kako bi Bogu dopadla, pa tebe malo fkerbi. Ti si posvetna, zhe svojo juterno in vezherno molitvo opushash, angelskiga zheshenja ne molish, flushbo boshjo mudish, ob nedeljah ino prásnikih rajshi pohajash, kakor bi v' zérkvo hodila. Zhe ti po shegi posvetnih ljudi shivish, svét ljubish; Bogu ino pregréshnimu svétu pa dopastine moresh. Kdor ni s' men ój, pravi Jesus, je soper mene. ²⁾ Dekliza! posvetna ljubésn te bo oflepila; sapelivim ljudém bosh dopadla, Bogu se pa samérta. Svét, tvoj sovrashnik, bo tebe vjélino pogubil. Svét ino vse njegovo poshelenje prejde; le kdor voljo boshjo stori, ostané vékomaj. ³⁾ Varúj se take posvetne ljubesni, ona je sovráshniza boshja.

2. Druga sovráshniza devishtva je lenoba ali vtraglivoft, ki dusho ino truplo mori. Kakor stojezha voda sagnije, ino bo gerda mlaka, tako tudi devishko serze slabi, ako dekliza sa dusho ino telo pridno ne déla. V' lushi se veliko gerdobe saredi, she vezh hudiga v' serzu léniga ali védliga

¹⁾ Moshkimu spolu. ²⁾ Luk. 11, 23.

³⁾ I. Jan. 2, 27.

zhloveka, sakaj: Lenoba je mati vse hudobije. Zhe se dékliza v' svojih mladih létih keršanškiga nauka rada ne vuzhišh, rajšhi postopash, kakor bi pridno v' zérkuv hodila, se pregrehi vbrabila ne bošh; sakaj do takih ima skušnjava posebno oblast. Hude, nezhiste misli bojo kakor muhe po leti tvojo glavo obdajale, nespodobne shelje kakor zhervi tvoje serze nalasile, ino tvojo nedolshnost vmorile. Neprenéhama kaj delaj, naj te skušnjava prasnovati ne najde; ne bo te lahko vjela, zhe bres dóbriga dela ne bošh. ¹⁾

Rija sneda sheleso, lenoba zhloveku glavo ino serze; vse dobro per njem vmira, ino polvarjenje se ga ne prime vezh. — Zhe na deli rada postajash, se v' zérkvi osirash, se po kozhah (kajshah) pomikash ino flushbe bojišh; zhe te v' mladosti potreben nauk ne veseli, bošh slat zhaš svoje frezhe samudila. Kdor se navadi od mladih nog sanikarno shiveti, bo tudi v' svoji lénosti vmerl. Lenuha glad vmori, kér nozhe delati njegova roka. ²⁾ Boljšhi je potrebnih naukov v' mladosti vuzhiti se, kakor se na svoje blago sanashati. Dóber nauk stori zhloveka prijetniga. ³⁾

Vse drugo lahko sgubišh, le to, kar snash ino dobriga véšh, tebi nihzher vseti ne more. Ne rezi, tega ali uniga meni snati potreba ni; saj ne véšh, kamo she pridešh. Shaloftno je sa gospodinjo, zhe kruha prav spezhi ne sna, ne bolniku dobre juhe (shupe) narediti, ne svojim domazhim sdrave kuhe napraviti. Zela hišha je nefrezhna, naj si she toliko premoshenja ima, zhe saštopne gospodinje nima. Kako bo pa shena snala, zhefar se je dekliza navuzhiti samudila? — Slaba je pa tudi sa dekle, ki malo saštopi; le teshko se bo shivela; sakaj kdor se v' mladosti ne vuzhi, in priden biti nozhe, mora na starost kruha prošiti. — Satorej, dekliza! bodi pridna, škerbi sa dušho ino telo; le tako ti dobro bo. V' lenobi sagnilo bi tvoje truplo, ino bi se pogubila tvoja dušha. Bog te je vstvaril sa délati, kakor ptize sa létati ino sa plávati ribe.

²⁾ S. Hironim. ²⁾ Prip. 21, 15. ³⁾ Prip. 13, 15.

3. Tretja sovráshniza devíshstva je nezhe-merna obleka ali nošhinja, v' kateri dekle posvetnim ljudém dopasti sheli. — De svoje truplo pred mrasam ino vrozhinoj ohranish, svojo framoto pokrijesh, ino se ob svetih dnéh po svojim stanu ipodobno oblezhefh, le sa to daja tebi potrebno oblazhilo dober Bog. Zhe svoje oblazhilo na drugo obrazhah, grefhish.

Gisdavo, ofhabno ali prevsetno oblazhilo je nedolshnim dufham nastava peklénfškiga sovráshnika. Dekliza, ki se preshtimano ali nesramno oblazhi, napravlja dufhi smerten strup, ino brufi mezh, ki nedolshno ferze prebòde; ¹⁾ abotnim jifhe dopasti, sapelivzam pa svoje ferze na prodaj nosi. O koljko dekliz nosi zeno svójiga predániga devíshstva, ali pa vkrádeniga blaga na svojim trupli! — Alj bofh ti svoje truplo bogato lepotila, bo tvoja dufha obóshala. Sapelivzi bojo sa tebój lásili, ino tvoj angel varh bo tebe sapustil. Podobna bofh zvezthi roshi, na katero metuli sédajo, pazherve sare-dijo. Lepota róshizi obleti, ino nobén nje vezh ne pogleda. — Dekleta, ki se pogosto ogledújejo, rade posabijo, de per Bogu samo lepota ferza veljá. Zhedneji ko je ferze, lepfhi tudi lize; gerfhi je dufha, gerfhi tudi obrás. Gisdavo (ofertno) dekle dufho pogublja, pa tudi svoje premoshenje sapravlja; krade sama sebi in drugim.

Ljudjé trojno dazjo ali daronjo imajo: pervo plazhújejo lenobi ali vtraglivofti, drugo sapravlivi gisdosti ali oferti, ino tretjo, ki med njimi nar manjshi je, svoji gosposki. Nove fhkodlive shege so sa deshelo nove vjime (nevurje), ino vezh fhkode pomalim naredijo, kakor bi tozha pobila. Shtimanje je dober kup, ali perprava je draga. Svoje dni so shénfke eno prashno krilo ali fuknjo sa zelo shivlenje iméle, sdaj fi jih vezh na leto omiflijo, vender rastergane hódijo. — Ne misli, moja hzhér! de fi vezh vredna, ako shtazunarjam veliko skúpiti dash; oni bojo bogati, vboshna pa ti.

Zhe bofh v' svojih mladih letah shido ino shamet nosila, lahko de bofh na svoje stare dni bosa hodila. Nar lepfhi tenzhiza je, katero sama napre-

¹⁾ S. Krisoftom.

deſh; nar drashji rokavzi, ki jih fama narediſh. Bog ne gleda na lepoto teleſa, ampak na zhednoſt ſerza. Sa to opominja ſ. Peter: Vaſha lepota ne bodi vunajna, v' pletenih laſih, v' slati noſhi, ali v' ſhlahnim oblazhili, temuzh snotrajna, de ſte kròtke in pohlevne v' duhi; le to ima pred Bogam vrednoſt. ¹⁾ Hozheſh dekliza ſrezhna biti, le pametno po ſvojim ſtani ſe noſi; napzhna ali prevſetna noſha je ſaméra boſhja.

4. Shterta ſovráſhniza je ſlaba tovarſhija, ki lépo ſadershanje kaſí. Kakor ſe ſmola tvoje roke prime, tako ſe prime gerdo ſadershanje tvojiga ſerza, ako ſ' rasvujsdanim tovarſhami ino tovarſhizami obhojo imafh. Med fante v' veſ hoditi, neſpodobne marne poſluſhati, ſ' neſramnim' rezhmí kratek zhaſ délati, je ſa nedolſhnoſt nevarnej, kakor ogenj v' ſtreho noſiti. Neſramni pogovori ſo derva nezhiſtiga ognja, ino neſpodobni pogledi ſo ſhive iſkre nezhiſtoſti, ki zhiſto ſerze ſaſhgejo. Pléparze ali klaſarſke péſme ſo goljuſno pétje, po katerim peklenſki ptizhár nedolſhne duſhe na ſvoje limanze lovi. Kdor po navadi klaſa, lahko ſmertno greſhi, in kdor poſluſha, ſam ſvojo duſho mori. Dékle, katero rasbersdan gobeſ ima, je hujſhi, kakor iſtekla svér: koder hodi, ſ' ſvojim jeſikam ljudi pohujſha. Sato je vézh ſkos jeſik pogublenih, kakor ſkos mezh pomorjenih. ²⁾

Nevarna je ſlaba obhoja ſ' malopridnimi fántami ino deklizami ſhe o belim dnevi ali dnu; ponozhno veſovanje, voglarija, ſamotno pogovárjanje, neſramno ſéganje, víe tako je kuga devíſhkimu ſtanu. Kdor bolj temo ljubi, ko luzh, pokashe, de ſo njegove dela hudobne. ³⁾ Ponozhne ptize rópajo, ino ponozhvavzi nedolſhnoſt morijo. Tudi Judesh je ſvojiga Goſpoda po nozhi iſdál.

Po boſhjih potih, ſéjmi, po zérkvanji ali ſhodih, tudi v' domazho zérkuv ſ' moſhkim ſpolom

¹⁾ I. Peter 3, 3 — 4. ²⁾ Sirah. 28, 21.

³⁾ Jan. 3, 19 — 20.

v' nevarni tovarshiji hoditi, se pravi po shroki zefi pogublenja létati. Po redkim hodi na boshji pot; ako le hozhesi jiti, s' bogabojezhimi tovarshizami hodi; malopridnih se sogibaj, pijánshine ino druge posvetne dobre volje se varúj, de si boshji pot v' pogublenja pot ne obernesi. — Kedar ob nedeljah ino prásnikih v' zérkvo, ali v' sholo ne gresí, ino imasí lep pisan zhas, objísi bolnike, ali beri kake svete bukve, in bodi raj fama; sakaj sveta samota je prijátliza boshja.

5. Peta sovráshniza devíshstva je rasvujsdana dobra volja v' neposhtenih krajih, bres pámetniga sadershanja. Taberne ali kerzhme so deklizam sploh nevarne. Dékle, katero se ob nedeljah ino prásnikih po oshterijah potika, se hudo-biji v' flushbo ponuja. Nespodobno sadershanje ob nedeljah ino svetih dneih je dvakrat vezhi greh, kér se namesto Bogu le hudimu flushi; sa to se tudi nar vezh ljudi ob nedeljah pogubi. — Ako bosh dekliza v' taberno pit hodila, hitro bosh svojo nedolshnost sapila. V' vini je nezhistost. ¹⁾ Shganje, rosolj ino vse druge slazhize so deklizam smerten šrup. Tak a pijazha slo milo tezhe po gerli, sadnizh pa pikne kakor gad, ino rani ko šrupna kazha. ²⁾ Gerd, de ni gershiga, je pijánz; — alj sédemkrat gershi je pijanka: ona she svojiga framú ne pokrije, ³⁾ ino kako bi zhist deviza ostala?

6. Shest sovrashnik je nevárn plés, ki je malokdaj bres gréha. Ajdi so plesali, kedar so svoje malike zhestili; sa to s. Pavl kristjane pred plésam svari, rekózh: Nikár ne vlezite jarma s' nevérnimi; kako boluzh kerfhanstva s' temo nevérstva sklénjena? Sa tega del se is med njih podajte, ino lozhíte se v' svojim sadershanji. ⁴⁾ Poboshnost tebe na plés ne spravlja, nedolshnost tebe na raj ne sprem-lja; le sapelivost te vlezhe, ino skrívna flada te plésat' vuzhi.

¹⁾ Efes. 5, 18. ²⁾ Prip. 23, 31. —

³⁾ Sirah. 26, 11. ⁴⁾ II. Korint. 6, 14 — 17.

Plefarija je moriške deviške zhiſtoſti; angel nedolſhnoſti ſe joka, peklenſki ſapelivez pa ſvojo radoſt ali veſelje imá. Veliko jih ſdravih ino nedolſhnih pleſati ſazhne, malo malokdo bres duſhne ali teleſne ſhkode pleſatinehá. Navadni pléf ſpravlja truplo pod ſemljo, duſho pa v' pekel. Naj bi vſi od ſmertí vſtali, ki jih je ſapeliv pléf mladih pomoril ino pogubil, od ſtrahu bi nobén pameten ne pléſal vezh. Nedolſhnoſt na pleſi vmira, ino vmerje vezhdel po poti domú. Pleſavki ſa plazhilo je bila ſvétimu Janesu kerſtniku glava vſékana: pleſavzu ſa plazhilo ſapeljana dékliza ſvojo devíſhtvo da.

Poshteno dekle ne ſmé nikolj na pléf, raſen v' prizho ſvojih ſtáriſhov, ali poſhtenih predpoſtávenih na kaki domazhi dobri volji. Ako hozheſh pa popólnoma deviza oſtati, pleſala nikdar ne boſh. Blagor ji, frezhna je, ki pleſati ne ſna. Veſeli ſe dekliza v' ſvoji mladosti, naj bo veſelo v mladih letih tvoje ſerze, alj védi, de bo tebe Bog ſavòlj vſiga tega na ſodbo poſtávil. ¹⁾ Jiſhi ſatorej ſvoje veſelje v' tem, kar Bogu dopade; le on bo enkrat tvoj ſodnik, ne ſapeliv ſvét.

7. Sédma ſovráſhniza tvoja, dekliza! je gerda nepokòrſhina ſtáriſham ino drúgim pravizhnim predpoſtávenim. Ni greha, de bi ga Bog bolj oſtro tepel, kakor nehvaleshno ſadershanje otrók do ſvojih ſtáriſhov. Vſaka hzhér, ki ozheta ino mater ne ſluſha, bres njih dopuſhjenja v' tovarſhije ſahaja, ino bres njihoviga védenja ſnanje dela, ſebi globoko jamo neſrezhe kople, ino ne bo dolgo, de bo v' njopadla. Kdor ſvojiga ozheta gerdo pogleduje, ino ſvojo mater ſanizhuje, je vreden, naj mu vrane ali krokarji ozhi iſklújejo, ino jih mladi orli ſa potokam poſhró. ²⁾

Dobri materi pridna hzhér vſe zhiſto pověj, kakor ſvojimu ſpovedniku, ino kar ſivarze pred njimi ne ſakrivaj; vſe gladko jim raſodéni ſhe popréd, ko tebe popráſhajo. Ozha ino mati ſo tvoji vidjozhi angeli varhi; ino hudobna ſi, zhe ſvojimu

¹⁾ Pridgar 11, 9. ²⁾ Pripov. 30, 17.

ozhu shaloſt, ino materi ſvoji teshavo narejaſh: tvoja luzh bo v' ſredi teme vgaſnila. ¹⁾

Zhe ſi pa v' ſluſhbi, ali nizh vezh ſtarishov nimafh, ino Bog tebi poſhtene predpoſtávlene da, Boga ſahvali, ino jih lepo vbogaj: ko ſvojiga ozheta ino mater jih ſpoſhtuj, zhe hozhéhſh frezhna biti. — Dekla, ki po nozhi is pod domazhe ſtrehe hodi, poſno domu pride, ino ſe goſpodarju ali goſpodinji poſvariti ne da, nikolj ſe ji prida godilo ne bo. Kdor ne vboga, je bres Boga.

8. Deklizhov ofma ſovráſhniza je neſramno ſapelivo ſnanje, ali nezhiſto ſhtimanje móſhkgiga ſpola; ono v' frezhen ſakon brani, ino deklizam veliko neſrezhe perpravlja. Goljuſne ſo ſapelivzov oblube: dobro obétajo (obézhajo), pa hudo dajo; zhe jim verjameſh, ſe ſtraſhno goljfaſh. Ako tebi kdo ſladko obeta, de te bo vsél, ne ſanaſhaj ſe, zhe le odlaga, tebe na v' greh napeľjuje; kako bo on tebi svéſt, kér ſe Boga ne boji. Dolgo ſnanje ſlab ſakon perneſe, alj pa nobéniga. Po poti pregrehe, ſe prava frezha ne najde, ino kdor frezho ſakonſko pred porokuj ſapravlja, nje po poroki imel ne bo.

Dekliza, ki pred ſakonam rasvujsdano ſhiví, bo teshko poſhtena ino frezhna ſakonſka shena. Alj bo ona dobra goſpodinja ſa ſvoje domazhe ſkerbela, alj bo ſkerbna mati ſvoje otroke lepo redila, alj bo ſveſto vdana ſvojimu moſhu, ki ni v' deklifhkim ſtani ſama ſa ſvoje poſhtenje ſkerbela, ni bila ſveſta ſvojimu Bogu?

Ne ſkerbi dekliza ſa ſvoj kruh, tudi ſa ſtreho ne, ako poſhteno ſhiviſh; tvoj Goſpód Jeſuf Kriſtus je bogat dovólj, pa tudi dober, tebe ofkerbeti, ako le njemu ſveſto ſluſhiſh, ino njega zhiſto ľubiſh. — Ne verjami ſladkarju, ki perľega, de tebe ľubi, pa neſpodobno s' teboj délati hozhe; naj bi tebe v' reſnizi ľubil, varval bi tvojo nedolſhnoſt. Pregreſhna ľubéſn ni ľubéſn, temuzh nar hujſhi ſovraſhtvo. — Ne jemli darov, ki ti jih moſhtvo daja, dokler v' poſhtenih ino ozhitnih ſárokih niſta;

ne ponuja jih sašónj. Nedolshnost tvoja pa ni na prodaj; tvoja zhistost nima zene, ino ni doplázhati.

Zhe v' kako nevarno sofesko pridešh, v' kateri sakonfski bres sveštobe shivijo, mladenzhi dekliz v' miri ne puštijo: o ne mudi se, beshi prejško morešh is take vesh, kakor bi sa tebo gorelo; taka vesh je shiva. Sodoma sa zhisto devishko ferze. — Ne daj po nozhi k' sebi hoditi: tema je sovrásh devizam, katere varno ne zhújejo. Se po nozhi sapelivzam glašiti: jim odpírati, ino se s' njimi pezhati, se pravi dushne tolovaje ali rávbarje pod šreho pušhati. Vřaka nozh ima svojo mozh. Kdor sam per sebi misli: kdo me vidi? krog mene je temno, sidovi ali štene me sakrivajo; on gleda le na zhlovešhke ozhi, ino ne pomisli, de so boshje ozhi neisrezhenokrat svetleji ko sonze, ki vidijo vse, kar zhlovek štori.) Ne pořlufhaj sapelivza, ki pravi, de přeřhestvati ali nezhistost délati ni gréh. Zhlovek, ki to govori, je najémnik tiste peklenške kazhe, katera je v' raji Evo sapeljala, ino je tudi prizhala, de ni gréh. Hudi duh je ozhe lashí, ino lashnivzi so vši, ki tak govorijo. O ne verjami jim, de ne bořh tudi ti sapeljana Eva, nesrezhna réva.

9. Deveta sovráshniza devishkiga ššana, šmertna glava vših drugih, je nezhistost ali přeřhestvanje. — Ni jih šhe vojska toljko pobila, tudi ne kuga vgonobila, koljkor je nezhistost sapeljaníh dush pomorila. V' pervih zhafih kerřhanřtva je peklenfski sovrashnik krířtjane s' mezham ino s' ognjam po malíkvavzih preganjál, sdaj pa šveto zérkuv po sapelivzih řkos nezhistost preganja; ino to se mu bolj lehko vidi. ¹⁾

Dékliza, ki je bila v' devishťvi med švojím tovarřhízami, kar je svetla lilija med róřhami, je v' nezhistosti kakor od zherva šneden zvet, ki obleti. Nezhisto ferze zhednosti vse sapuštijo; sakaj: Zhistost je vših drugih zhednosti švet

¹⁾ Sirah 23, 25 — 29. ²⁾ S. Avgušťtin.

paf: ako pa nimafh pafa, bofh vse fvoje oblazhilo samasala ino poblátila. ¹⁾

Devifhko ferze je Bogu posvezhen altár; na njemu se molitve ino druge dobre dela Bogu darújejo. Zhe pa ferze zhísto ni, je tudi molitva, ino vse, kar nezhistniza stori, pred Bogam gnufoba. Kakor nesvesta ovzhiza svojiga pastirja sapustivfhi v' strofšno pushavo sa derezhim volkam gre, ravno tako sapeljana nezhistniza sa svojim sapelivzam hodi. Svojo vest oglušhi, vuzhenikov ne poslušha, stárisfov ne porajta, Boga posabi, na strašno smert ino dolgo vezhnost ne misli. Esav je sa sklédizo kúhane lezhe veliko pravizo svojiga pervorojenstva predál, nezhistniza da veliko vezhi frezho svojiga devifhtva, tudi nebéfhkiga kraljestva, sa neframno, kratko ino zhervivo veselje. Oh, kolika sguba!

Truplo nezhistnize slabí, lepo rudezho lize ble-di, smert se ji na zheli posná, ino v' kratkim bo ona grosovitna posháft, katere se vse sogiba. Nezhistniza bo kakor blato na zesti pomandrana. ²⁾

Sapelivzi so nezhistnizi le tak dolgo svesti, dokler je zvetja kaj; najvboga sapeljana ob poshtenje pride, v' drug stan stopi, ali fvoje sdravje sgu-bi, fhe ne pogládajo vezh sa njoj. Kakor so Judjé Ifhkarjota lepo imeli, mu dnarjev ponújali, de jim je nedolshniga Jesufa predál, ravno tak déljajo sapelivzi s' devifhtvam. Kedar se je pa v' grosovitni shálofti nefrezhen Judesh k' njim obernil, de bi se njega vsmilili, mu fhe nobeden ni lepe besede dal. Kaj je nam sa to, so djali, le sam glej. ³⁾

Taka je všim sapeljanim deklizam, ki predájo svojo nedolshnost. Judesh je obvupal, ino se na verbo obesil, nezhistniz veliko pa na rabelfkim koli vmerje, v' vodo poskaka, si savdá, se pomori, veliko v' nesnanih bolesnih shivih sgniye, ino nefrezhno konzhá: le malo se jih poboljšha ino refnizhno pokoro stori. Kdor v' nezhistosti shiví, bo hitro zhervam shivesh, ino njegova dufha isbrifana is bukuy shivlenja. ⁴⁾

¹⁾ S. Hironim. ²⁾ Sirah. 9, 10. ³⁾ Mat. 27, 4.

⁴⁾ Sirah. 19, 3.

O preljuba dekliza, katére devishki zvet she ni nezhistosti kushen véter omamil, beshi pred sapelivostjoj, kakor pred pisanoj kazhoj. Ni gnoja tako gerdiga, ni tako zhernih faj, ne smertniga strupa tak hudiga, ko je nezhisto djanje: le sgublénimu gréshniku dopade, ki je na duhi flép. Varvati se je she lahko, alj odváditi se nezhistosti je teshko ino gorjéj. Vrezha nezhistá shelja, gorezhimu ognju enaka, ne bo vgáfnila, dokler vse poshgano ne bo.

Ako si pa nefrezhna dekliza v' strashno povodnjo nezhistosti padla, primi se hitro sadne deske alj dile: prave refnizhne pokore, de se na vezhno ne potopish. Ne odlagaj od dones na jutre, se hitro ozhístiti po pervim grehi: hiti tern isdreti, ki rani kervavo tvoje serze.

Zhe hitro nezhistiga djanja ino nevárniga snanja ne sapustish, naglo bosh prishla shivimu Bogu v' roke. Sa nezhistosti del je neskonzhno pravizhen Bog ves prvi svét potopil, ino je ze le mesta poshgál. Vse pregrehe on ojsiro shtrafuje, alj nezhistost tepe do bele kosti. Savòlj nezhistih pregréh, pravi s. Pavl, pridejo shibe boshje zhres nevérne ljudi.¹⁾ Tudi tebe vse to hudo zhaka, zhe poboljšhanje svoje samudish. Vrozhé solse refnizhne pokore bojo tvoje nezhisto serze omile, ino sadobile tebi sopet boshje prijasnost. De si deviza ravno vezh ne bosh, faj spokorniza bodi, kakor je Magdalena bila. Zhe ravno vezh nevesta Jesufova biti ne moresh, faj njegova svesta dekla bodi, ino veseli se; faj je tudi spokornizam on v' nebesih lep velizhaften sedesh perpravil.

¹⁾ Efes. 5, 5 — 6.

III. D e f e t

prijatlov ino prijazliz devishkiga stana.

Ne boj se, zhišta dušha, ako je ravno sovrášniko-
kov tvojih veliko, ki te ob nedolshnost ino ljubésn
boshjo správljajo; she vezh je prijátelov ino prijaz-
liz tvojih, ki tebi pomágajo vse sovrášniko svoje
srezhno premágati.

1. Perva prijátliza devishkiga stana je boshja be-
seda, zhe jo svesto poslušash ino v' svojim serzi
ohranish. Kakor je Kristuf s' besedoj svetiga pisma
skufhnjavza savernil, rekózh: Pisano je, ne
skufhaj Gospoda svojiga Boga, ¹⁾ bojo
tudi tebe hude misli sapustile, ako se spomnish,
kako s. pismo pred hudim svári. Beseda boshja je
mogožno oroshje, vse skufhnjave premágati. Kdor
moje besede poslušha, ino tajiste ohra-
ni, govori Jesuf, je podoben modrimu mo-
shu, ki svojo hišo na terdo skalo si-
da. ²⁾ Kakor take hiše vetri ne poderó, tudi po-
vodnja ne odnese, ravno tako skufhnjava devize
ne bo premogla, ki svoje shivljenje po nauki Jesu-
fovim svesto ravná.

2. Druga prijátliza devishkiga stana je go-
rezha molituv v' veselju ino v' shálosti, v'
skufhnjavah in teshavah. Sveta zhišto je boshji
dar, ino nihzher sdershen ali zhiš biti
ne more, ako mu Bog ne dá. ³⁾ Prava serzh-
na molituv pa zhišto isprosi, ino jo ovarje.
Zhe si veselja, hvali Boga, ino on bo tvoje veselje
poslajshal; alj si shálostna, poklekni, povsdigni svoje
roke, potoshi svojimu Jesufu, kar tvoje serze teshi,
on bo tebi shalost polajshal. Ako te hude skufhnjave
obhájajo, ino se jim brániti ne moresh, sazhni mo-

¹⁾ Mat. 4, 7. ²⁾ Mat. 7, 24. ³⁾ Modr. 8, 21.

liti, ino od tebe bëshale bojo. Alj si v' nevárnosti
 stráshniga greha, ino nimafh druge pomozhi, le
 samo sdihlej shive molitve poshli h' Bogu, rekózh:
 Pomagaj Gospod, de se ne potopim! ¹⁾
 ino vsa peklenfka mozh te premogla ne bo. — Tu-
 di Jesus je molil na oljfski gori v' svoji smertni
 bridkosti, ino je molituv vsm svojim vuzhenzam ino
 vuzhenkam sa pomozhnizo isrozhil, rekózh: Zhuj-
 te ino molite, de v' skushnjavo ne pri-
 dete, sakaj duh je szervolen, alj flabo
 mefo. ²⁾

3. Tretji prijatel tvoj, dekliza mlada, je svet
 post, skerben ozhe potrebne sdershnosti od prepo-
 védanih, fhkodljivih rezhi, ino moder vuzhenik
 sdrave mere per jédi in pijazhi. Varjte se, opo-
 minja Jesus, de svojih ferz ne preobloshi-
 te s' jedmi ino pijazhoj. ³⁾ Ne rasvadi se,
 dekliza! preveliko jesti ino piti, sakaj to
 perpravlja bolezhine; poshreshnost jih
 je she veliko pomorila: kdor pa vse po-
 méri vshiva, bo doshivel starih lét. ⁴⁾
 Kakor oblaki sonze sakrivajo, tako prenasiten tre-
 buh dusho temn. Modra smérnost (smafa) ohrani
 zhedno dusho ino telo. Predober shivesh v' mladih
 dneih rad nefrezhno starost pernese; vsaka rasvada
 je sa zhloveka huda noviza, ali nova dazja, ki si
 jo sam naklada. Ni frezhen, kdor veliko gléfhta
 ali ima, ampak frezhen je, ki maliga potrebu-
 je. Varuj se kradlive sladkarije ali pojédizhnosti:
 ismikati ino pojédati, kar najdesfh, ino kjér morefh;
 to fhkoduje sdravju ino poshtenju. Kar zhlovek
 sprofi, bres strahu nosi, ino tudi savshije; kar se
 skrivfhi sgodi, ni k' pridu.

Sveta mati katolfska zerkuv sapovednje post,
 de bi kristjane lepo smérno ino tresno shiveti vá-
 dila. Vsaka poshtena kerfhanfska dusha jo lepo vbo-
 ga; ina to ji bo v' isvelizhanje. Po nepokórfhini
 ino nesdershnosti so nam prvi starifhi isvelizhanje
 sgubili, skos post ino pokórfhino mormo mi isve-
 lizhanje svoje jiskati. — Kedar te hude skushnjave
 obhájajo, te gresfhno truplo v' hudo napeljuje ino

¹⁾ Mat. 14, 16. ²⁾ Mat. 26, 41. — ³⁾ Luk. 21, 34.

⁴⁾ Sir. 37, 32 — 34.

fili, pošti se, ino svoje telo s' poštam strahúj, de bo dušhi pekorno. Post pregreho mori, konzha hudobije, pomaga v' isvelizhanje, je korenina milosti boshje, ino je dnó ali fundament drage zhištosti. ¹⁾ Zhe se pa hohesh prav poštiti, naj se pošijo tudi tvoje ozhi, de opuštijo glédati nevarnih rezhi; naj se pošti tvoj jesik, de prasnih ali pohujshljivih marnov ne govori, ino tudi tvoje vufhesa, de nespodobnih marnov ne poslušhajo. ²⁾ Post je všim Svetnikam v' nebesa pomagal, on bo tudi tvoje zhištosti svešt ino mogozhen varh.

4. Shterta prijátliza devišhtva je ljuba ponishnost v' nolhi, v' govorjenji, ino v' všim deklifhkim sadershanji. Ne bodi visokih misel savolj svojih oblazhil, ³⁾ ino ne bodi prevsetna, zhe te ljudjé shtimajo. Vse, kar dóbriga ali zhédniga imash, je boshji dar; Bogu pa le ponishno serze dopade. Vsi prevsetni so Bogu foverash, ponishnim pa je slo prijasen. ⁴⁾

Ne jishhi hvale ljudi; ona beshi zhloveka, ki se prevezh goni sa njo. Naj te drugi hválijo, sama sebe nikolj ne hváli. Vezh ko hválena bosh, she bolj ponishnih misel bodi, ino Bogu hvalo dajaj. — Zhres druge se nikolj ne povsdiguj, sakaj: Napuh je greha sazhetik, ino kdor mu je vdán, napravi veliko gnufobe, Bogu ino ljudém je foverash, ino v' prizho obuj dela krivizo. ⁵⁾ Ptize, ki visoko létajo, nisko obfedijo; shtimane ali prevsétne glave se spotéknejo ino pádejo. Napuh je omotiza devišhtva; prevsetnosti rado spodleti.

Pridna ino pohlevna bodi, poshteno ino tiho se nosi; naj te posvetni ljudjé le malo posnajo, toljko vezh bo te Bog posnal. Kakor modra vijóliza le v' skrivnim ino mirnim kraji rada zveti, alj ves kraj s' shlahnim duham napolni, shívi tudi ti lepo tiho, polna svetih zhédnost ino dobrih del. Neumneshi te bojo v' miri pustili, le modri te bojo najdli;

¹⁾ S. Ambrosch. ²⁾ S. Bernard. ³⁾ Sir. 11, 4.

⁴⁾ I. Petra 5, 5. ⁵⁾ Sir. 10, 15.

ino ravno to bo tvoja frezha. Visoke smreke viharji podérajó, shtimane deklize pa sapelivzi v' nefrezho správljajo. V' mirni niskoti vijólizze zhedno zvetijo, v' ponishnosti pa devíshko ferze. Vuzhi se od mene, pravi vsmilen Jeshuf, kako sim krotek ino ponishniga ferza, ino bosh mir svoji dushhi najdla.)

Ne porajtaj na druge, ako se ravno visoko nosijo; ne bodi shalofina, zhe ravno mnogokrat sanizhovana bosh. Veter tudi prah v' oblake sanese, dokler shlahen kamen v' prahu na semlji nesnánleshí. Hitro desh povíshan prah v' blato spremení, shlahen kamen pa lepo svetlo omije ino pokashe njegovo zeno ljudém. Takó se tudi na svétu godí. Kdor sam sebe povíshuje, bo ponishan, kdor se ponishuje, bo povíshan.)

5. Peta prijatliza devíshstva je sramoshlivoft, katero je Bog nedólishnosti sa várhinjo dal. Ona je snotrajni boshji glas, ki tebe opominja, kedar se v' pregreshni nevarnosti snajdesh. Tvoje ferze sveti strah sprehaja, ino rudezhiza tvoje liza spreleti. Sramoshljivo dekle ne more nesramnih marnov poslušhati, ne govoriti, ne glédati nezhistih ino nespodobnih rezhi. Sramoshлива dekliza se pohlevno nosí, vselej poshteno oblezhena med ljudi gré, svoje ozhi varje, ino beshi is kraja, kjer bi se kaj nesrámniga naj she tak skrivno godilo. Nespodóbnimu nagovoru se ne posmeji, ino nesrámniga gerdesha nikdar lepo ne pogléda.

Sramoshljivoft je rahel zvet devíshkiga stana; nesramna preshérnost pa je per deklizah, kar je smrad per roshah. — Ako bolnik svojih bolezhin she vezh ne zhuti, je bliso bliso smerti; ino. zhe tebe sram vezh ni, o tak she vmira tvoje devíshstvo. Le v' ferzi nedolshnost, sramoshljivoft na lizi, ino pa sadershanje poshteno daja devizi pravo vrednost.

6. Shesta prijatliza tvoja naj bo modra varnost pred vsm, kar v' nezhist gréh napeljuje. Jeshuf nas opominja varvati se, zhuti ino moliti; ³⁾ ino s. Peter pravi: »Bodite tresni, in

¹⁾ Mat. 11, 29. ²⁾ Luk. 14, 11. ³⁾ Mark. 13, 33.

zhujte, sakaj hudizh, vash sopernik, okolj hodi, kakor rujovèzh lev, ino jifhe, kogar bi posherl. Terdno mu soper stojte.“²⁾ Kar on sam ne samore, nam jifhe po svojih pomagavzih ino pomagavkah shkódvati, ako se svesto ne várjemo. Varji se nespodobniga premishlovanja, ino hude misli hitro odpravi. Malo jifkro lahko vgasnesh, zhe na njo plunesh, dokler se vezhi ogenj ne vshgè; ravno tak hitro pluni tudi vsak hudoben shinj ali pomislik is svojiga ferza, de se poshelenje vnelo ne bo. Kdor rad nespodobne rezhi premishluje, se sam v' sanke sapléta, in kedar pride skušbnjava, vjiti ne more vezh.

Ne gledaj nespodobnih krajev, ne svojiga ne drugiga spola, tudi ne nesramnih podob. Nevarni pogledi so ojstre pushize, ki nedolshno ferze prebódejo. Sa to govori brumen Job: „S' mojimi ozhmi sim saveso naredil, de bi na drug spol zelo ne mislil, sakaj kaki del bo imel Bog v' meni, ino kaki delesh Vsigamogozhni.“³⁾ Varna bodi v' poslušhanji. Kakor svinje lep vert rasrijejo, ravno tako nesramne besede nedolshno ferze; sa to gaje potreba dobro ograditi. Zhe poslušavzov ne bo, bo tudi klafanje potihnilo. „Ne govori mi tega!“ rezi nesramneshu, ki gerde besede ponuja, pa tudi sama ne sini, kar se she imenovati ne smé. Tudi beseda vbije zhloveka skos pohujshanje; ino enkrat bomo od vsake prasne besede odgovor dajali.⁴⁾ Gorjej pa tajistim, ki pohujshanje délajo; boljshi, de bi se jim mlinfski (malenfski) kamen sa vrat obesil, ino se v' dnó morja potopili;⁵⁾ oni so vbijavzi nedolshnih dush.

Varuj se nevárniga djanja; ne daj se sa roke prijemati, de se nezhist ogenj, kakor kushna bole'sn, tebe ne prime. Po nozhi se fkerbno sapiraj, ino ne pezhaj se s' nobenim, naj ima gosposko ali knéetovsko sukno. Slama se ne bo sama od sebe vshgala, ako luzhi bliso ne pernesesh. — S' mosh-

²⁾ I. Petr. 5, 8 — 9. ³⁾ Job 31, 1 — 2. ⁴⁾ Mat. 12, 36.

⁵⁾ Mat. 18, 6.

kim spolam noréti, se metati, ni bres greha; ino nevarno je tebi sprémjati takih, katerih prav ne posnásh.

Serzhna bodi, zhe se te hozhe kdo lotiti, ino le s' hudim vstavi se mu, zhe vbéshati ne moresh. Pokrishaj se, saklizhi v' pomózsh Jesufa ino Marijo, svojiga angela varha, pa tudi ljudi. Ne bo ti hudoben zhlovek vseti samogel, kar je tebi ljubshi kakor shivljenje, ako sama nozhesh. Bog je s' tebój, kdo bi te premagal, zhe se le maliga varjesh. Alj sovrashnik nedólshnosti tvoje je svit; on le en las od tebe pogérje, ino zhe mu ga dásh, splete pomalim is njega mozhno verv ali shtrik,) ino tvojo dúsho vloví. Kdor nevarnost ljubi, bo v' nevárnosti pokonzhán. ²⁾

Ako je hishha sa tebe nevarna, sogibaj se nje; sapusti flushbo in she tolik dobizhek, de le svojo zhlistost ovarjesh. To se pravi po besédah Jesufvih: is dréti oko, in odsékati roko, zhe te pohujsha. ³⁾ Kaj pomaga zhloveku, naj li ves svét perdobí, svojo dúsho pa pogubi.)

7. Sédmi nar bolj prijatel tvoj je vsmilen Jesuf; le s' njim se skleni, vsa njegova bodi, ino tudi on bo ves tvoj. Prishel je tvoj Isvelizhar is svetih nebéf na to révno semljo po tebe, de bi te v' vezhno veselje vsél. On tvoj dober Pastir te jishhe ino klizhe, kedar se smótish, ino na nevárn pot pogubljenja sajdesht: nese te spet na svojih lastnih ramah med svoje frezhne ovzhize násáj. On, ljubesnivi shenin tvoje dúshe, se tebi v' presvetim refshnim Telefi vshivljati daja, napolni serze tvoje she na tém svéti s' zhistim veseljam in s' sadovoljnim shivlenjam: v' Ozhetovi hishhi pa tebi perpravlja, kakor skerben brat svoji sestri, zhastiten sedesh vézhniga isvelizhanja. Kjé najdesht tóljkiga prijatla, de bi tebe svestejshi ljúbil? — Alj bo mati posabila svoje déte, pravi on, jes tebe nikolj posabil ne bom. ⁴⁾ „Moja

²⁾ S. Avgústin. ³⁾ Sirah 3, 27. ⁴⁾ Mat. 5, 29 — 30.

⁵⁾ Mat. 16, 26. ⁶⁾ Isaia 49, 15.

hzhér, tak všmilén Jesuf tebe vabi, da j meni svoje ferze! Alj more prijatel bolj prijatla ljubiti, kakor de svoje shivlenje sa njega da? ¹⁾ Tudi jes sim sa tebe vmerl, de bi ti vezhno shivéla. Vše sim jes tebi dal, alj bosh ti mene sapustila, ino svoje ferze rajshi sapelivimu svétu, kakor pa meni dala? — Oh ljuba sestra! bodi Jesusu svéta; le per njemu srezhna bosh. Ako se tebi hudo godí, le k' njemu se nar prej obrni, sakaj on sam pravi: Pridite k' meni vši, ki terpite, ino ste oblósheni, ino jes vaš bom poshivil. ²⁾ Zhe tebe hude skufhnjave obdájajo, le is ferza k' njemu isdihni, no vse hudo te bo sapustilo, sakaj Jesuf premagávz pekla ino smerti je varh ino vájvoda tvoj. Ako se v' stráshni greshni perlóshnosti snajdesth, njega saklizhi na pomózh, ino vse vidne kakor nevidne sovráshnike premágala bosh, ter veselo s' sv. Pavlam porezhesh: „Vše samorem v' tem, ki mene možhno storí. Kdo me bo lozhil ljubeshni Jesufove? nadloga, ali bridkóšt? Ali lákota? ali golota? nevarno preganjanje ali mezh? — Terdno vém, de mene bo smert, ne shivlenje, — ne sedajno, ne prihodno, ne síla, ne visokóšt, ne globozhina, ne druga stvar samogla lozhiti od ljubeshni boshje, ki je v' Kristusu Jesusu mojim Gospodu.“ ³⁾

8. Ósma prijátliza tvoja je Marija prezhista deviza, ljubeshniva mati nedolshnih dúsh. Ona je deviza bila, deviza rodila, ino je deviza óstala, všim deklizam nar lepshi isgléd. — V' mladih letih tebi kashe, kako naj tiho ino bogabojezhno shivish. Dalezh od všiga posvetniga shuma je svojim starisham v' všim pokorna bila. Svét nje posnal ni, in vender jo je Bog sa srezhno mater svojiga Sina isvolil. Šramoshliva ino zhista deviza móshkiga spola posnala ni, ino se je zelo angela prestráshila, kedar ji je zhefhénje pernefil.

Vša ljubeshniva je bila Marija do svoje shlahte; shla je svojo she perlétno teto Elisabeto

¹⁾ Filip. 4, 13. ²⁾ Rim. 8, 35 — 39. ³⁾ Luk. 11, 27 — 28.

objiskat, ino ji je tri meſze lepo ſtrégla. — V' tovarſhiji bila je boshja hvala njeno veſelje; oſtala je le per poſhtenih ino bogabojezhnih ljudéh.

Svojimu moshu, ſvetimu Joſhefu, je bila Marija ſvéſta tovarſhiza v' ſháloſti ino v' veſelji. Vſa pokorna je s' njim v' Betlehem k' popisvanju ſhla, ino je v' dalno Egiptovſko deſhelo pred Heródeſham béſhala; pa tudi k' ſluſhbi boshji je s' njim pridno hodila. Bila je ſkerbna goſpodiinja ſa ſvojo hiſho, pa tudi v' milena ſoſeda, ino je ſvojiga boshjiga Sina v' Kani na Galilejſkim naproſila, de je ſvatam s' zhúdeſham pomagal, ino jim vodo v' vino premenil. — Boshji volji vdana je bila v' ſrezhi ino neſrezhi; ponishna dekla Goſpódova tudi pod krisham ſvojiga láſtniga Sina.

Sreznho je bilo Marijno telo, ki je noſilo Jeſufa: ſrezhne perſi, ki ſo njega dojile; ſrezhna ſi pa tudi ti, ako po naukih Jeſuſovih ſhiviſh, ¹⁾ ino Marijne zhednoſti poſnémaſh. — Rada, rada na Marijo miſli, ino premišlúj, kako je ona ſhivela, ino ſveſto Bogu ſluſhila. Ne poſabi, koljko je ona terpela, de tudi ti rada voljno terpiſh. — Zheſti njo, kralizo nebéſ ino ſemlje; hodi ob njénih ſvetih godih k' ſpóvedi ino k' ſvetimu obhajilu; moli poſebno ob ſabotnih vezhérih litaníje Matere boshje s' lépimi molitvami, tudi ſvet roſhenkranz, kedar vtegneſh; pa tudi ſjutraj ino ſvezher ſe ji perporozhaj. Nikolj ſhe ſliſhati bilo ni, de bi kdo ſa puſhen bil, ki je prav Marijo zheſtil, njene zhednoſti poſnemal, ino ſe njeni priproſhni perporozhal. ²⁾ Ljubi jo ſerznho, ino bodi Marijna dobra hzhér, tudi ona bo tvoja ſkerbna mati.

9. Deveti prijatel tvoj je ſveſt angel varh, ktériga je tebi Ozhe nebeſhki ſa tovarſha dal, de tebe ſpremlja ino viſha od ſíbele do pokopalíſha. ³⁾ On ti daja dobre miſli, te pred hudim ſvari, ino k' dòbrimu opominja. On noſi tvoje molitve pred nebeſhki tron miloſti boshje, ſtoji pred oblizhjam Ozheta nebeſhki-

¹⁾ Luk. 11, 27 — 28. ²⁾ S. Bernard. ³⁾ S. Hironim.

ga, ino sa tebe prosi. On vidi vse tvoje nar skrivnejshi dela, vse povsodi per tebi je, ino bo tebe enkrat na sodbi toshil, ako se gréha varvala ne bosh. On se pa tudi veseli, kedar se resnizhno poljsheh.

Ne posabi satorej, ljuba dekliza, svojiga angela varha; sakaj: Bog je svojimu angelu vkasal, de bo tebe po vsih tvojih potih varval. ¹⁾ Vedno bodi zhistih misel, poshténiga govorjen a ino sadershanja; rada boshjo hvalo prepévaj, tak bosh luba tovarshiza angelov. Zhesti svojiga svestiga varha, perporozhaj se njemu sjutraj ino svezher, ino ga klizhi v' teshavah ali v' hudih skushnjavah na pomózh. Nebeshki vajvodarji, vuzhi sv. Bernard, samòrejo, hozhejo, ino ti tudi pomagajo, ako jih na pomózh poklizhesh. Le sama se v' hudo ne podáj. — Poglej, pravi gospód Bog, jes hozhem svojiga angela poslati, ki pojde pred tebo: on bo tebe na poti varval, ino te perpeljal v' tajisti kraj, katériga sim tebi perpravil. Spofhtúj ga, ino glej, de njega ne sanizhujesh. Kedar bosh greshila, on tebi ne bo persanesil, v' njemu je moje ime. ²⁾

10. Defeti perjatli ino perjatlize tvoje so vsi boshji svetniki ino svetnize v' nebesh. Veselijo se per Ozhetu, sa tebe prósho, ino tebi kakor bratie ino sestire roke podájajo, ter sheli o, de bi frezhno sa njimi prishla v' nebeshko drushino vézhniga veselja.

Spofhtúj nebeshke prijatle ino prijatelze svoje, posnemaj njihove svete zhednosti, ino se perporozhi vsaki dan svetniku ali svetnizi, katere god sveta zérkuv obhaja. Posebno pa v' zhasi iméj svojo sveto Patrono, katére ime si per s. kersti sa to prijala, de bi shivela po njenim svetim isgledi. Sa vsako nedeljo najdesh v' prizhejozhnih bukvizah shivljenje ene svetnize s' kratkim popisano. Prebèri vsako nedeljo, kedarkolj vtegneh ali moreh, ene svetnize

¹⁾ Psalm 90, 11. ²⁾ II. Mojs. bukve 23, 20 — 21.

shivlenje, sapomni ali samérkaj si njéne posebne zhednosti, se po tistih ravnaj, ino se njéni priproshni perporozhaj. Tak bosh svoje posebne pomozhnize v' nebesih imela, ino lahko po pravim poti k' nebesam hodila; dokler enkrat na frezhno sadno uro tvoje prijátlize po tebe pridejo, ino te v' vezhno veselje ponesó. Amen.

IV. Dve ino pétdefet

bosjih svetniz,

devishkiga stana posebnih prijatliz.

oooooooooooooooooooo

1. S v. A g a t a.

Isgléd, kako se skushnjava premaga.

Sv. Agata, ali Ajta, je imela v' Sizilji na Lashkim shlahne ino bogate stvarishe. Bila je sáliga liza, pa she lépsfhiga, nedólshniga serza. Deshelski poglavár Kvinzijan jo je poshelel, jo vkasal prijeti, ino neframni babi Afrodisi dati, naj bi jo s' svojim rasvujsdanim hzhérami sapeljala, ino ob nedolshnost perprávila. — *Kako nevarna je telefna lepota déklizam, ki se greha skerbno ne várjejo, ino se s' malopridnim shénstvámi prijásniyo! Sapelivzov je poln ves svét, pa nar hujshi so hudobne shénfke.*

Kedar je s. Agata vidila, de jo bojo v' hudo gnali, je pokleknila, ino Jesusa lepo profila rekózh: »Moj Gospod Jesus Kristus, ti gospodár vsih stvarí, saj vidish serze moje, ino vésh, kaj shelim: lesamot tvoja naj bom. Ti si moj pastir, jes pa tvoja ovzhiza; ovarji me nevsmileshta, ino pogomaj,

de hudobo premagam.“ — *Tako bi naj vsaka deviza v' hudi priloshnosti sdihvala, gotovo bi vsako skushnjavo premagala.*

Zel mésenz dni je morla fv. Agata nesframno nagovárjanje perfhérnih shenstuv terpeti, alj Jesus ji je pomagal stanovitnej oftati. Afrodisa je oblastniku povédala, de s' njoj nizh ne opravi. Vkashe jo pred se pergnati, ino ji rezhe: „Ali te ni fram, shlahna hzhér, pa Jesufa moliti?“ Ona mu serzhno odgovori: „Mene ni fram moliti Jesufa práviga Boga; le tebe naj bo fram, ki molish nesframne malike.“ — Na to jo sapové s' pestmi biti, ino v' jezho sapreti. — *Tudi nas ne smé biti fram, Jesusu svesto slushiti, ako nas ravno hudobni ljudje sanizhujejo, sakaj: „Kdor se bo mene v' prizho ljudi framoval, pravi Jesus, ga tudi jes enkrat pred svojim Ozhetam posnal ne bom.“*

Drug dan jo je vkasal oblastnik spet perpeljati, se ji groši, ino ji shuga, ¹⁾ jo strashno martrati ino vmoriti, zhe svoje vére ne sataji. Alj serzhno mu ona pové: Jesus je moje shivljenje ino isvelizhanje.“ — Na to jo vkashe na tesávnizo raspeti, ino s' sherezhim shelesam shgati; ona je pa sa vse to Boga hvalila. Grosovitnesh ves serdit ji sapové perfi odrésati. V' sveti framoti njemu Agata ojstrorezhe: „Grosovitni kervolog! ²⁾ kaj tebi tudi perfi niso vezh svete, s' katerim te je tvoja mati dojila? — *Takó se nezhistla lubész v' nar huje sovrashtvo premeni. O kóljko dekliz je she od nesframnih mofhtuv pomorjenih! —*

Tisto nozh se je vfa jezha ofvetlila, ino zhefitliv mosh, sam fv. Peter, se ji perkáshe, ino jo osdravi. Zelo nozh je po tem premolila, ino hvalila Boga. — Ofleplen oblastnik se sazhudi, kedar vfo sdravo pred nja perpeljajo; alj spet jo vkashe iflezhi ino po ojstrih zhrepinjah, po glashovni ino shivim vogli obrázhati. Na to se je semlja tako strashno tresti jela, de se je nekaj sida ali mira po-

¹⁾ Proti. ²⁾ Kervavez.

derlo, ino je dva oblaſtnikova ſvetvavza vbilo. Hitro marternizo ſpet v' jezho ſaprejo. Sdaj je ſv. Agata ſerzhno ſhelela ſkoraj k' Jeſufu priti, ino je ſazhela moliti, rekózh: Moj Goſpód ino ſtvarnik, ki ſi me iſ mladih lét zhiſto ohranil, meni mozh dal, vſe bolezhine preterpeti, ino ne ljubiti tega ſveta; oh vſemi mojo duſho gor, de ſe lozhim révne ſemlje, ino grém tvoje vſmilenje vſhivljat.“ — To je iſmolila, ino ſladko v' Goſpodi vmerla. —

Sreznha deviza, ki vſe ſkuſhnjave tako ſerzhno premaga, in ſvojo zhiſtoſt tak lepo ohrani; oh kako veſela lahko tudi ona ſvét ſapuſti!

Nedolſhnoſt je tvoja nar gorſhi lepota,
In zhiſtoſt je tvoje nar ſhlahnej blagó;
Ohrani jo, dekliza, ſkerbno, de smota
Poſvetna tajiſte ti vsela ne bo.

2. S v. A n a.

Isgléd frezhne matere.

S. Ana je bila imenitne ſhlahte kralja Dávida, v' obljubljeni deſheli rojena. Vboſhna, pa bogabojezha je bila, rada je brala ino premišlovala boſhje rezhi, ſa to jo je tudi Bog poſebno ljubil, ino frezhno ſtoril.

V' ſvojih létah ſe je omoshila, ino je s' ſve-
tim Joahimam v' ſakoni lepo poſhteno ſhivela. Bog njima ni dal bogatſva, tudi ne veliko poſvetnih dobrót, alj vezhi frezho je njima odložil: dobriga otroka, njuno nar lepſhi veſelje. — *Kaj pomaga ſakonſkim ſhe toljko premoſhenja, ako jim malo-
lopidni otrozi veliko ſhálóſti napravljajo, ino ſhivlenje krajſhajo? Pametni otrozi ſo ſtaríſhov
nar vezhi bogatſvo.*

Iſvoljen zhaſ je bliſo perhajal, de bi priſhel Iſvelizhar ſvetá. Sv. Ana je porodila, ſhe perlétna,

Marijo, isvoljeno mater boshjiga Sina, ki je bila juterna sarja révnimu svétu. Skerbno je ljubesnivo devízo redila, jo je vuzhila Boga prav sposnati, ino njemu svešto flushiti. To je pa tudi nar lepshi dota ali erbshina, katero matere svojim otrokam sapustijo. Bogabojezha hzhér ino modra shenka se s' slatam ino frebram ne plazhate.

V' lepi saštópnosti ino v' hifhnim miru je sv. Ana s' bogoljubnim mosham vse svoje dni preshivela: prijasna svoji sofeski, dobra vbógim, ino svešta je bila svojimu Bogu. Ona pokashe nam, kako tudi sakonfski lahko frezhno shivijo, ako le svešto dopólnijo dolshnosti svojiga stanú. Vmerla je sv. Ana polna savupanja boshjiga, ino nam sapustila blago hzhér, kralizo nebéf ino semlje. Po zélim svéti sdaj njeno ime slovi; naj jo ves shenski rod zhefti ino posnema nje svet isgléd.

Dobra mati

Perva frezha so otrók;

Jih sposhtvati

Sapovedal je sam Bog.

3. Sv. Anastasja.

Is gléd v f milene shene.

V' Rimi je bila sv. Anastasja rojena, ino od svoje shlahne matere v' kershanfski véri dobro podvuzhena. Po volji svojiga ozheta je Publija, malikvavza vsela, ki je bil fzer shlahniga rodu, pa slo flábiga sadershanja. — *Kako hudo déljajo ftarishí, ako svoje sine ino hzhére v' sakon persilijo, ino le na imenitne, bogáte prilike ali stane glédajo. Le svétvati, ne pa filiti k' sakonu je ftarishov pravizhna dolshnost.* — Rasvujsdan mosh je Anastasji vse premoshenje sapravil, ino njegovo gerdo shivljenje jo je slo v' ferze bolelo. Sa to je pa pridno molila, ino objiskovala kristjane, ki so bili po jezah saperti. — *Tako je molituv vsake*

nesreznhe sakonske shene nar bolji prijatliza, ino dobre dela so njeni svești prijateli.

Hudoben Publijus ji tudi ni puštil Bogu svešto flushiti. Satoshi jo per nevéni gosposki, de so njo v' jezho vergli. Prijatla ni imela, de bi jo objiskal; sa to je svojimu duhovnimu ofkerbniku svetimu Krisogonu pisala, ki je bil tudi sapert, se mu je v' molituv perporozhila, ga je sa svet ino potolashen nauk profila. Duhovnik jo pisaje lepo podvuzhi, ino potolashi, de bo vsmilen Bog tudi njeno proshnjo vslifhal, naj le voljno poterpi. — *Blagor dufhi, ki dobriga spovednika ima, ino jih lepo vboga; angelj varh so ji oni na semlji.*

Pergodi se, de ji Publijus njeni mosh na poti vmerje. Po tem je Anaštásja spet is jezhe réfhena bila; alj kakor vdova je le sa nebefa skerbela, kerfhanfkim jetnikam pomagala, ki so jih savòlj kerfhanfke vére nevsmileno terpinzhili. ¹⁾ Kedar je grosoviten zesar Dioklezjan vkásal svetiga mafhnikar Krisogona is Rima v' Akvilejo gnati, ga je tudi ona spémila, ino mu do smerti svešto sfregla. — *Dobre shenke si nar vezh nebéf saflushijo, kedar lepo bolnikom postréshejo, ino merlizhe zhedno ofkerbijo.*

Po Krisogonovi zhestitlivi smerti je Anaštásija tudi drugim muzhenikam ²⁾ ravno takó svešto flushila. Kjer je bila nar vezhi fila, tam je nar hitrej perstopila. Sa to so jo pa nevéni malikvavzi sgrabili, ino Ilirfkimu poglavarju obfódiť dali. Stanovitna je bila sv. Anaštásja véri Kristusovi, in sa to v' ogenj vershena. — Sdaj se per svojim' Gospodu veseli v' nebesih, ino njeno sveto ime sloví po vsej kerfhanfski zérkvi; kakor se tudi v' litanijah pred vsm drugim bere.

Kdor rad bolnikom sfreshe,
(Si venz ³⁾) nebesfki veshe.

¹⁾ Martrali. ²⁾ Marternikam. ³⁾ Krenz, kitiza.

4. S v. A r m e l a.

I s g l é d p o b o s h n e d é k l i z e.

Poboshna Armela je imela kmétifhke, to de brunne starifhe, ino je v' svojih mladih létah ovze pafła. Na pafhi je imela lep piřan zhař moliti ino premifhlovati boshje rezhi. Enkrat je na polji bridko martro krisha ogledvala, ino je rekla: „Kako sa ljubo tebe Jeřuf imá, ki se je sa tebe krishati dal!“ Na te befede se je njena duřha neisrezhene ljubefni k' Jeřufu vnela. Pogořto je isdiřvala řama s' řebój: „O moj Bog, kako ři ti ljubefniv, ker moje řerze od tvoje lubefni toljko gori, naj te ravno le malo řhe pořnám!“

Svoje devifhtvo je vedno ořhranila; svojih řadnih trideřet lét je eniga řhláhnika gořpodinila, ¹⁾ ino řhivela v' meřti, pa tudi na deřheli pořhteno ino bogabojeřzho. Vře svoje pořle ali dela je is gole Jeřufove ljubefni poprávljala; řa to je řhlo vře ji lepo od rok.

Kakor hitro ře je prebudila, je pomolila re-kózh: „O moj Bog ino moje vře! ři ři moj ino tvoja řim jeř; tebi ře vřa isrořhim. Pridno je řa delo řegla, miřlila pa tudi na Bogá; ino řa to ji je vřako delo leřko hodilo. — Kedar je v' jutro řgodaj řakúřila ali řanetila, ino is male řiřkre velik ogenj naredila, je djala řama per řebi: „O moj Bog, naj bi ljudjé le to hotli, kar ři hořheřh, kako hitro bi ře tudi v' njihovim řerzi řhiv ogenj tvoje ljubefni vnel.“ — Kedar je koklo vglédala, ře je řvojiga řřvelizřarja řpomnila, ki ře tudi řkerbno koklo inenuje, ino je rekla: „Pod peruti tvoje ljubefni ře hořhem řkriti, de řkrita vřa řovřářhniku řreřzřno vřidem.“ — Zhe

¹⁾ Sa gořpodinjo řřuřhila.

je ob nedelih njo kdo na dobro voljo vabil, se je lepo sahalila, v' jilpizo ali zhumnato fhla, ino je djal: „O ti moja ljubésni! kako bi se bres tebe veselila? Ti si moja nar flajfhi radoft. ¹⁾ Od konja možno vdárjena je hudo sholela, ino terpela velike bolezhine. Veselo je vse is ljubesni do Jesufa prestala, ino frezhno vmerla. Njéna posledna beseda je bila prefladko ime Jesus.

Srezhen lahko vsaki stan,
Ako bo le prav dershán.
Morefh si pa persadéti,
Ako hozhefh prav shiveti!

5. Sv. Barbara.

Isgléd shive sposnave boshje.

Ozhe sv. Barbare je bil v' Nikomedji, v' velikim mestu na jutrovim, mogozhen ino imeniten mestlán, ²⁾ pa tudi serdit sovrashnik svete Jesufove vére. De bi se Barbara, njegova verla ³⁾ hzhér s' kristjánami ne sesnanila, jo je v' neki turn saperl, v' samoti prebivat. Alj povfodi lahko Boga sposnamo ino najdemo, zhe le sami hózheмо. — Barbara je slato sonze po dnevi, svetlo luno, svesde po nozhi, ino toljko lepih stvari premishlovala, je molila stvarnika vsih rezhi, ino je serzhno shelela njega prav sposnati. Bog jo je vflifhal, ino kedar je enkrat nevérn ozhe od doma fhel, je bila v' kerfhanfki véri poduzhena ino kerfhena. — *Kako lepo priloshnost pa sdaj kristjani imajo, Boga prav sposnavati! Ne le sonze, mésenz in svesde nam ga nozh ino den osnanjújejo, temuzh vsako nedelo ino sapovedan prashnik nas on sam v' hifhi boshji po naméstnikih svojih vuzhi. Gorjéj nam, ako ga svesto ne poslushamo.*

¹⁾ Veselje. ²⁾ Purgar. ³⁾ Lepa.

Kedar je she odrašla, je hotel sv. Barbaro ozhe omoshiti. Ona je pa obljubila Jesufu svešta ofkati, ino je ozhetu lepo pohlevno povédala, de je kristjana, ino moli práviga edino trójniga Boga. Ta beseda je hudóbniga ozheta toljko rasferdila, de jo hozhe per prizhi vmoriti. — *Dolshni so biti starisham otrozi pokorni; alj zhe jim kaj sapovedujejo, kar je soper boshje sapóvedi, jih vbogati ne smejo; sakaj vezh se je bati Boga, ko ljudi.*

Sdivján ozhe shene svojo lastno hzhér pred nevérniga sodnika, ter jo satoshi, de je striftjana. Sodnik jo s' lepim napravlja, naj malike moli. Alj Barbara je serzhno odgovorila, de raj vmerje. Sa to jo vkashe s' volovíkimi shilami ali bikovizami pretépati, vso rasmefariti, ino po tém v' jezho sapreti. Po nozhi se ji Jesuf sam perkashe, jo osdravi ino poterdi. — *Srezhne dushe, ki svojimu Gospodu svešto slushijo. Naj sapusti mati svojiga otroka, Jesus svoje slushávnize posabil ne bo.*

Drugi den njo spet pred sodnika pershenó. Sopot jo v' malikvanje nagovarja; kedar pa nizh ne opravi, jo sapové nevsmileno biti, ji perfi odtergati, jo sa lafe po mesti vlázhiti, ino s' sherezhim shelesam njene rane shgati. Ona je pa le v' nebo glédala, ino molila: „Tvoja roka, o Gospód! mene sapusti, faj s' tebój vse premorem, bres tebe pa nizh.“ —

Sadnizh jo obfodi, de bo ob glavo djana. Ino glej! nezhloveshki ozhe sam svoji hzhéri glavo odseka. Ta hudobija je pa tudi v' nebo vpila. Po poti k' dómu je grosovitniga ozheta strela vbila. — *Tako vse, kar je is Boga rojeno, svét premaga, vuzhi sv. Janes. Nafha véra je premagavka sveta.*

V bogaj rada svojo mamó,
Slushaj svoj' ga ateja;
Le takrát ne vbogaj samo,
Kér rasshalijo Boga.

6. S v. B r i g i t a.

Isgléd poshtene sakonske shene.

Na Shvédovskim je bila sv. Brigita rojena. Imela je bogabojezhe ino imenitne starishe, ki so bili kraljéviga rodú. V' tretjim leti svoje stárosti je she le pregovorila, pa tako gladko ino modro, de so se vsi sazhúdili. Kedar so ji mati vmerli, jo teta lepo v' strahi boshjim isredijo. — V' svojim desetim leti je flishala enkrat od bridkiga terplenja Jesufoviga tako lepo prédgvati, de je od te dobe krishaniga Jesufa védnó pred ozhmi imela. — *Blagor dusham, ki besedo boshjo svesto poslušajo; podobne so pridnim buzhelizam ali zhebelizam v' vigredi ali v' spomladi, ki vsako jutro sferbno letijo sferd po róshizah brat. Zhe si le en sam nauk per vsaki prédigi v' serze vtisnejo, skoraj bo Jesus v' njihovim serzi prebival.*

Prihodno nozh po prédigi je Brigita Jesufa vídila, kako je krishan ves v' kervi ino v' bolezhinah bil. Bárala ga je, kdo je njega takó strashno ranil? ino je odgovor prijela, de tajisti, ki njegovih sapoved ne dershijo, ino tako flabo povrazhújejo toljko njegovo ljubésn. — *Nashli gréhi tudi ponovljajo po duhovsko Jesufove rane, ino hudobni sapelivzi ga na krish perbijajo, kedar nedolshne dushe morijo.*

Nar pogoje (nar vezhkrat) ino nar rajshi je sv. Brigita Kristusovo terplenje tudi per svojim delu premishlovala, ino se je premishlováje vselej milo rasjokala. — *To premishlovanje terplenja Jesufoviga naj bo deklizam nar lepshi ogledalo ali shpegel. Kedar te posvetno veselje moti, poglej, kaj je tvoj Isvelizhar sa tebe terpel, ino ne sapravljaj drage zene njegoviga saflushenja. Kedar teshko delash, ali kako drugo teshavo imásh, spomni se Jesufa, kako voljno je on terpel sa tebe. Is svetiga krisha naf Jesus nar lepshi vuzhi prav po kershansko shiveti.*

Ko je she odraftla, so jo ozhe imenitnemu kne-su ali firštu sarozhili. Isprofila si je she eno leto, se sa sakonfski stan prav perpraviti. Molila je, postila se ino Bogu perporozhala, naj ji sakon poshegna, jo grehov varje, ji dôbriga mosha ino pridne otroke da, zhe je njegova sveta volja. — *Kako slabo se pa v' nashih zhashih nevéste v' sakon perprávljajo! Samo dobre volje, lepotizhanje trupla, slabe tovarshije, ino zelo nesramni grehi jih vezhdel v' sakon sprémljajo; sa to je pa tudi toljko nefrezhnih sakonov. Na greslnim poti nas prava frezha nikolj ne frezha.*

V' sakoni je sv. Brigita s' svojim mosham lepo mirno shivela, otroke fkerbno redila, je rada molila, vbogim pomagala, ino je všim sakonfskim ozhitno pokásala, kakó se tudi v' sakoni lepo Bogu flushi. Pogosto je k' spovedi ino k' svetimu obhajilu hodila, de bi shivela vedno v' gnadi boshji. — She bolj gorezhe je po smerti svojiga mosha kakor vdova Bogu flushila, je vuzhila mlade deklize, svarila ljudi, jih k' pobóljshanju opominjala, pa tudi sama v' ojsiri pokori shivela. Bog je svoji flushávnizi veliko fkrivnih rezhi rasodél, ona pa shenfskimu spolu lep isgléd sapustila, kakó naj devíze, kakó sakonfske, ino kakó vdove shivijo, de frezhno v' nebefa pridejo.

Prelepo zvetíjo nam róshize tri:

Nedolshnosti lilja deklízham;

Vijólza poshtenosti shenam zveti,

Poboshnosti sonzhna udovam.

7. Sv. Doroteja.

Is gléd nevéste Jesufove.

Savòlj svete vére Jesufove je bila sveta Doroteja, ali Ratija pred nevérniga sodnika pergnana; ino kér vére satajiti hotla ni, jo martrajo ino natesú-

jejo; alj Bog ji da mozh, sa Jesufa vse stano-
vitno preštati. *Zhe smo ravno slabe stvari, ven-*
der samóremo vse skos tajstiga, ki nam svojo
mozh daja.

Kér sodnik vidi, de nje she tako strafhne mar-
tre ne preobernejo, devizo k' smerti obfodi. Tega
se ona možno rasveseli, ter pravi, de bo skoraj
v' nebeshki raj svojiga Shenina prishla. — Na poti
k' sodnimu kraju njo sa tega govorjenja del neki
nevérn mladénzh, Teofil po imeni, sasmehljivo po-
prosi, naj mu naj is verta ali raja svojiga shenina
kakih roshiz, ali pa sadja poshle. Svetniza mu
rada obljudi, ino veselo, kakor bi k' poroki shla,
sodno mesto nastopi. Prej de je glavo nagnila, profi
toljko ponehati, de bo nekoliko pomolila. In kedar
moli, postoji mladenzh ves prijasen sravno nje, ki
ji v' lepim pletarzi ali korbizi tri dishezhe roshe,
ino tri svetle jabelka pernese. Sv. Ratija ga Teo-
filu poshle, ino se da voljno ob glavo djati. —
Tako dober Bog pravizhne shelje she na tej revni
semlji dopolni; she lepshi jih po smerti v' svetim
raji, ali v' diki nebeshki, dopolnil bo.

Ravno se je Teofil s' svojimi tovarshami od
tega sanizhливо pogovarjal, kar mu je Ratija oblju-
bila, ino she angelj v' mladenhki podobi k' njemu
pride, ter mu sporozhi, rekózh: „Te roshe ino ja-
belka tebi Ratija poshle is raja svojiga Shenina.“
To je Teofila tako rasvetlilo, kakor svetiga Pavla
nebeshka perkasen po poti v' mesto Damáshk. Spo-
snal je, de je le sv. kerfhanfka, katoljshka véra
prava; je sapustil svoj greshen stan, se je dal
kerstiti, ino je, kakor sv. Ratija, sa véro svojo kri
prelil.

Oj veselite se zhiste dushe, ki svesto slushite
Jesufu svojimu Gospodu; sakaj: „Okó ni vidilo,
ne vuho slishalo, tudi nobeno serze obzhutilo, kar
je Bog tajstim perpravil, ki njega ljubijo.“

Kér s' veseljam te glushijo
Sapelivzi, in shelijo,

Dekle! v' dobrim smotit' te;
Naj te sunaj vse obfuje,
V' ferzi Jesuf le stanuje,
Jesuf sam, in drujga ne!

8. S v. E l i s a b e t a.

Isgléd ljubesnive prijetlize vbogih.

Snana je kerfhanfkimu svétu radodarnost sv. Elisabete ali Life; pa veliko mladih ljudi misli, de je le bogatih ino odráshenih dolshnost vbogim pomagati. Elisabeta nam pokashe, kako naj tudi shé otrozi revešham perjатели ino perjetlize bojo.

Mlada gospodizhna Lisbeta je vboge takó rada imela, de je raji med njimi bila, kakor pa med shtimanoj gospodoj, po besedah fvetiga písmá, ki pravi: „Boljšhi je jiti v' hišho shaloſti, kakor pa v' hišho veselja.“ V' sredi med vbogimi srótami in sapuſhenimi vdóvami je bilo nje nar vezho veselje. — Vzhasi se je prav borno oblekla, je shla med svoje domazhe gospe, ino je rekla: Tako bi se jes nosila, ako bi bila vbóshniga ſtanu. — *Kakor lepo je, zhe se hzhére imenitniga, gosposkiga ſtana ponishno nóſijo, takó gerdo ino nespodobno je, kedar se deklizhi fromaſhkih, kmétovſkih ljudi napihújejo, ino po gosposko noſijo. Take bo Bog gotovo ponishal.*

Po smerti svojiga mosha je sv. Elisabeta zelo fromaſhko shivela, de bi potrebnim vezh pomagala, ino Jesufu bolj podobna bila, ki vboshtvo toljko zheſti, de hozhe ſam v' vbogih ſposnán, ino darván biti. On bo koſárz ali glash mersle vode, ki se vbogim podá, enkrat lepo poplazhal. — O koljko je sdaj Elisabetino plazhilo v' nebeſih, ki je toljko dóbriga ſtorila na ſvétu! Kdor obilno dóbriga ſéje, po tudi enkrattam obilno shél.

Kdor rad vbógajme daruje,

Jesufu on poſojuje:

Jesuf je njegov dolshník,

In sa vboge povrazhnik,

9. S v. E v d o k s i j a.

Isgléd, kaj sveto pétje premore.

Nefrezhne so mlade deklize, ki jifhejo sapelivimu svétu dopasti, alj s' svojoj lepotoj trupla, alj s' sladkimi marnami, alj pa s' neframnimi, klafarskimi pesmi. Godí se jim, kakor Evdoksiji, katéro je ravno to v' nezhisto shivljenje tako delezh sapejlalo; de ni na svojo vest, ne na Boga porájtala vezh.

Dolgo zhafa je she v' tem shaloftnim stani preshivela, kar slifhi enkrat o polnozhi popótniga meniha, ki je bliso njéniga stanovanja prenozhval, sveto pésm od sódniga dné na ves glas prepévati: kaj stráshniga zhaka gréshnika, koljko veselja pa pravizhniga. — *Lepe, svete pesme so Bogu ravno tako vshezhi, kakor molitve, ino ginejo serza ljudi, kakor nar lepshi nauki.* — *Koljko pohújshanja bi se odgnalo, naj bi mladenzhi ino dekliže namesto pleperz svete pesmi péle; mnogo dusho bi pogublenju odtele, kakor brumen menih Evdoksijo.*

Kedar ona shaloftno pésm tenko poslusha, oshivi nje vést; spet se prebudi is svojiga gréshniga spanja. Kakor hitro se je rasdenilo, poshle po bogabojezhiga meniha, ino ga prosi, naj ji strashne resnize te pesmi na dalej raslosbi. Slifhati od ojstre sodbe boshje pred meniha poklékne, rasodene svoje rasvujsdano shivljenje, ino ga prosi, naj ji svétva, kaj bi sa isvelizhanje svoje storila? — *Oj de bi mi svojiga serza boshjimu opominvanju ne sapirali, ki se nam sdaj skos nasho vést, sdaj po predgarjih ino spovednikih glasi, kako lahko bi toljko greshnikov milost boshjo doseglo!*

Opuštila je Evdoksija vso nezhemerno nosho, spokornikov rasovnik ¹⁾ je sazhela nositi. Podala se

¹⁾ Ojstro oblazhilo.

je med drushino bogoljubnih deviz, ino je neprenehama na boshjo milost klizala. Bog je vslišhal prave spokornize mil glas; je dal ji sopet ljub dušhen mir, dal ji mozh vse terpenje serzhno premágati, ino zelo vmreti sa sveto Jesufovo véro.

Takó sapetjajo posvetne shelje mladino v' pregréšno shivljenje: pa tudi modro posvarjenje mnogo dušho na prav pot saverne. Zhe si pa ožhitno svariti ne vípamo, le kako sveto pésm od smerti, od sodbe, od pekla ali nebes lepo sapojmo; ino nehalo bo klafanje, omolknili bojo hudobni jesiki, ino Bog se shalil ne bo. To nas sv. Pavl vuzhi, ki pravi: „Opominjajte se med seboj s' psalmi, s' hvalnimi ino duhovskimi pesmi: pojte veselo v' svojih serzih Bogú.

Zhe sveto prepévash, skushnjava
beshí,

In angelj varhtebe poslušha;
Neframniga pétja se shkrat¹⁾ vefelí,

In angelj varh tebe sapušha.

10. Sv. Evfrásija.

Isgléd devizhne ponishnosti.

Ponishnost je sveta dolina devishkiga serza, v kateri nar gorshi²⁾ roshize deklifhkih zhednost rástejo, ino zveté. Tega nam daja sv. deviza Evfrásija shiv isgléd.

Bila je zefarju Teodósiju blishna shlahta, pa she od svojiga petiga leta se je vfa Jesufu isrozhila. Imela je brumno brumno mater, ki so vedno perporbzhali svojo hzhér Jesufu ino Mariji, rekozh: „Gospód Jesuf Kristuf, vsemito

¹⁾ Vrag. ²⁾ Lepšhi.

déte v' svoje ofkerblenje, sakaj le samo tebe ono jifhe, se v' tebe savupa! — *Blagor otrokam, sa katere starifhi prav mólijo; proshnje ozhetove, ino materne folse sa otroke pred Bogam niso sastónj.*

V' svojih mladih letah se je v' sveto drushino bogabojezhnih deviz, k' nonam podala, se ovarvat sapeliviga sveta. Sapustila je vso posvetno zhaft ino lepoto, posabila imenitno shlahnijo svojiga stanu. Bila je med svojimi sestrami, kakor nar slabfhi dekla. Rada je drugim postéljala, hifho pométala, vòde v' kuhnjò nosila, kruh pekla; nobeno delo ji ni bilo preflabo, ni jo grosilo fhe tak teshávniga posla.¹⁾ — Alj ne le pridna, tudi pohlevna, ino s' vsm takó prijasna je bila, kakor bi bila med njimi nar bornifhi. — *Nar vezhi vrednóft per Bogu ino per ljudéh tajista dekliza imá, ki sama ne vé, kaj veljá.* — Kedar je enkrat neka tovarshiza, hzhér porednih starifhov, Evfrasijo gerdo rasshalila, ni zhakala, de bi jo una sa saméro profila, ampak sama je pred njo pokleknila, ino se s' njo lepo správila. — Kaj tákiga le ponishno ino pohlevno ferze storiti samore; kdor sam sebe previfoko misli. fhe odpustiti nozhe. Kako nekerfhanfko bi to bilo!

Ljuba dekliza! zhe hozhesf pred Bogam kaj veljati, varji se shtimanja. Vse, kar dobriga imásh, je boshji dar; zhe on tebi to svoje odvseme, kaj bo tebi ostalo? „Kaj imash, pravi sv. Pavl, de bi ne bila prijela; zhe pa prijela si, kaj se hvalish, kakor bi ne bila prijela?“ Lepo se sastopi s' vsm, ne shali tovarshov, ne tovarshiz; ako pa drugi tebe rasshalijo, le rada jim vse odpushaj, kakor rad tebi Bog odpusti; le tak bosh imela veliko veselih dni na sveti. „Vuzhite se od mene, govori Jesus, kako sim pohleven ino ponishniga ferza, ino bote nujdi mir svojim dusham.“

Ponishnost, pohlevnost in ljuba krotkóft,
Te dajo deklizham nebesfko vrednóft.

¹⁾ Dela.

11. Sv. Evlalija.

Isgléd kerfhanfke ferzhnosti.

Sv. Evlalija, Shpanfka dekliza, she le fhtir-najst lét stara, je bila mozhnejshi kakor vse martre, s' katerim so jo hotli nevérniki ob sveto kerfhanfko véro správití. Sa to, kér je is mládiga svešto Bogu flushila, se malopridnih tovarshíj varvala, je ferzhnost Jesufova v' njej prebivala.

Grosoviten oblastnik je nevmileno kristjane preganjal. Vsi véрни so v' strahih bili, mlada Evlalija se pa ni sbala. — Kedar ona ferzhno pred sodnika stopi, jo on ferdito pobara: „Kdo si ti?“ Ino ona mu bres strahu odgovori: „Jes sim Evlalija, flushavniza Jesufa Kristufa, kralja nebés ino semlje.“ — *Oj frezhna vsaka dúsha, ki to odgovoríti samore! Ni se ji bati tesháv, ne she toljko grosovitnih foveráshnikov.*

Nevsmilen kervolók ji s' ognjam proti, ji druge strashne martre kashe, ino jo otepsti sapové, alj ona se njemu nasmeji, ino pravi: „Bog je per meni; nizhefar se ne bojim.“ — *Naj bi se vsaka dekliza vselej spomnila, de je Bog per njej, kedar bo od sapelivzov k' hudimu skushana; svela grosa bi njene flabe pozhutke spreletéla, in vsak greh bi s' boshjeje pomozhjoje lehko premágala.*

Sodnik ves ferdit, de mládiga deklizha premágati ne more, jo vkashe na tesávnizo raspeti, s' shelésnimi grebeni rasmefáriti, ino s' sherjavzój po ranah shgati. Vsa v' eni rani, s' kervjóje oblita, je veselo savpiha: „O moj Shenin ino Isvelizhar! kako lepo se svéti v' teh mojih ranah tvoja shiva podoba. Vse te kervave rishe, po mojim shivoti sapifane, tvoje terplenje prav shivo pokashejo, kako si ti v' resnizi terpel.“ Tako vse voljno preštoji, ino gre k' svojimu Jesufu v' vezhno veselje.

Glej, ljuba duša! mlado mužhenizo, ¹⁾ kako serzhno za Jesusovo ime vse preterpi; kako nevoljna si pa ti, zhe tebi kdo tvojih domazhih kaj sháliga rezhe, zhe te kak sob pobolí, ali tebi Bog kako drugo teshavzo poshle!

*Le samo kdor s' Jesusam rad poterpi,
,Se enkrat v' nebesih tam s' njim veseli.*

12. Sv. Evstohija.

Isgléd ponishne, pámetne noshinje.

Mozhno gresihjo matere, tete, babize ino petrovne, ktére she v' prvi mladosti otroke nezhe-merno oblázhijo, ino jih po tém takim gisdosti ali oferti vuzhijo. To prizha shivljenje sv. Evstohije. Bila je shlahna Rimfka dekliza, ino je she od mladih nog vse nezhe-merne ino prasne shege shénski-ga spola sanizhvala. Le Bogu flushiti, ino njemu dopasti jo je veselilo. Neki teti ta pohlevna noshinja mlade deklize ni dopadla. Rezhe ji ponishno, preprosto oblazhilo isflezhi, ino drugo shtimano obleko dati, de bi se po shegi drugih dekliz nosila. Vkashe ji lasé nakrihpati, ino olifhpati glavo, ter pravi, de se takó nositi njénimu stanu spodobí. Mlada Evstohija bila je tega slo shálostna. Alj kaj se je sgodilo! —

Prihodno nozh se gisdasti ²⁾ sheni angelj perkashe, ino ji strashno sashuga, rekózh: „Predersnila si se s' svojimi pregréshnimi rokami devishke glave lotiti, ki je Bogu posvezhena: sa to se ti bojo ravno te roke posushile. V' petih mésenzih tebe k' pokopi ponefó.“ Kar je govoril, se je sgodilo.“

Neumne matere pogosto nar vezhi veselje ima-jó, viditi svoje hzhére prav drago oblezhene; zelo

¹⁾ Marternizo. ²⁾ Prevsetni.

natihim ozhetam jemljó, de hzhéram gisdavo obleko omishliújejo. Alj ravno le hzhére, skos gisdost v' greh sapeljane, svojim materam solse prelivajo, ino jih prehitro pod grudo správijo. — Oj nefrezhna draga kupzhija, s' kateroj se dusha ino telo sapravi, premoshenje salrali, hifhni mir odshene, zhasna frezha ino vezhno isvelizhanje sgubi. Déklizam nar gorshi lepota je zhednost ferza, nar lepshi oblazhilo je krilo, ki si ga same naredijo.

Od te dobe se je deviza Evstohija she bolj nezhémernosti varvala, je sa svojiga vuzhenika sv. Hironima imela, ino je svoje tiho bogoljubno shivljenje v' Betlehemu bliso jasliz Jesufoviga rojstva sklenila.

Kaj pomaga vsa lepota,
Ako ferze lepo ni?
Vsa nezhémernost je smota,
Ki nedolshnost oflepi.

13. S v. F i n a.

Isgléd devishke framoshlivoosti.

Sv. Fina je bila dekliza sáliga liza, pa she lépfhiga nedólshniga ferza, ino framoshlive dushe. Veliko mladenzhov se je hotlo s' njoj snániti, alj bali so se Fine ogovoriti, kér se je toljko pametno ino framoshljivo nosila. — Tako je dober Bog nedólshnosti dal sa tovarshizo framoshlivoost, ki jo svesto varje, ino se nje lozhiti ne dá. Srezhna dekliza, ki te dve sestri svesto v' svojim ferzi ohrani; ne bo svojiga devishstva sgubila. Lize, ki ga rudeszhiza objide, kaj nesrámniga flishati, ali saglédati, bo dolgo lepo rudeshe; ako ga kerv vezh ne oblije, bo kmalo blede, sakajnja nedolshnost je vmerla.

Fina je rada vezhdel fama bila, ino ni v' flabe tovarshije sahajala. Vedla je, de flaba pajdashija dobro sadershanje kasi. Kedar je fhla po svojih poslih ali opravilah, ni na poti postajala, ne sjalov prodajala, ni presherno osirala se; ponishno je hodila svoj pot. — *Kdor ozhi okolj sebe pase, germado nezhistiga ognja v' svoje serze nanashta, ino ne more biti zhistiga serza. Nezhisti pogledi so strele, ki nedolshnost vbijejo.*

Pogovarjati se sa prasne rezhi Fino ni vese-lilo; posebno fkerbno se je moshkiga spola sogibala. Drugih ljudi ogovarjati se je svesto varvala, ker je vedila, de tudi beseda zhloveka vbije. Le sa potrebne rezhi se je rada ino kratko pomenila, sakaj: *Veliko govorjenja ni bres greha.*

Ravno to njeno modro sadershanje je pa drugim mozhno merselo. Rekli so, de sa to ne govori, ker je preshtimana. Alj poterpela je vse te krive besede, ino je raj v' djanji pokasala, kakó je ponishniga serza. Kdor hozhe vsem ljudem vsfrezhi, se ves smoti, Bogu pa saméri.

Bog tepe, ktére ljubi, de jih ozhisti ino isvelizha. Tudi Fina je hudo sholela ino je morla strashne bolezhine terpeti. Zhe dalje huj je s-hajala, k' slednimu se she smésiti ali geniti fama samogla ni. Alj poterpeshlivoost ji zhafno, kratko terplenje v' nebeshko veselje premeni. Lepo je v' Gospodu vmerla. — *Blagor jim, ki so zhistiga serza; Boga bojo gledali.*

Zhe nedolshna hozhesh bit' deviza,
Naj bo framoshlivoost tvoja tovarshiza.

14. S v. F l o r a.

Isgléd, kako dobre dela oprávljati.

Sv. Flora je bila na Shpanskim rojena. Ozheta je imela Turka; sakaj Turki so tizhaf v' Shpanski semlji gospodarili; mater pa fkerbno kristjano, ki

so jo lépo v' keršhanski véri pōduzhili. She is mladiga je bila vbogim posebna prijazna, ino je potrebnim pomagala, kar je premogla. Pa svojih dobrih dél ni ljudém pravila; tiho je djala, in mislila: Bog vé ino vidi vse, tudi kar se skrivaj sgoti. Levizi ni potreba véditi, kar desniza dobriga stori; kakor je Kristuf vuzhil.

Kdor vbógajime daja, Bogu posojuje; alj Bog plazhoval ne bo, kar savolj ljudi storimo, de bi hvaleni bili. Zhe le sa to dobro delamo, de bi od drugih videni ino po tem hvaljeni bili, smo she svoje plazhilo prijeli.

Sv. Flora se je is mladiga rada postila, zhe je she ravno mala bila. Kar je sebi pertergala, je vboshzhekam dala. — *Dobro je sa vse ljudi, se po keršhansko postiti, potrebno pa sa vsákiga gréshnika. Post pregrehe pomori, ino nasli dushi k' nebesam pomaga. Srezhen, kdor se is maliga postja vadi.*

Sv. Flora je pa tudi rada molila, posebno ke-dar je od svojiga lástniga brata pregánjana, ino Turfkimu oblastniku satóshena bila. Serzhno je stópila pred nevérniga sodnika, je prizhala sveto Jesusovo véro, ino je vesela sa njo svojo mlado glavo dala. Dobre déla so jo v' nebesa spremile.

„Skerbite si sa prijatele, pravi Jesus, ki vas bojo enkrat v' vezhno prebivalishe sprijeli.“ Dobre dela dushne ino telesne milosti nas v' nebesih zhakajo. Rija jih ne sne, mol ne konzha; tati jih ne vkradejo, ino smert nam jih ne vsame. Vse drugo nas bo minulo, le one nam bojo vezhno ostale.

Ako tebe s' svojoj hvaloj svét polona,
Tak sgublena bo sa tebe vezhna krona.

15. Sv. Franziska.

Isgléd bogabojezhe sakonske shene.

Kakor se drevze nagne, tako bo israfitlo drevó, ino déte she v' mladosti pokashe, kaj bo v' starosti is njega. Ravno takó sv. Franziska ali Franza. Bila je she otrok, ino se je she rada domá v' kak kotez stisnila, skrivaj moliti. Se v' molitvi s' Bogam pogovarjati, jo je vezh veselilo, ko pa s' drugimi otrozi jigrati.

Kar se dekile navadi, tudi shena sna. Po volji svojih staršev se je omoshila, ino je s' svojim mosham shtirdefet lét v' lepi sastopnosti mirno shivela. Pohlevno je poterpela slabosti svojiga mosha, mu je jiskala vstrezhi v' vsih pravizhnih rezhéh. — *Srezhna je samo tista sakonska, ki je pohlevniga, mirniga serza. Poterpeshlivosti je v' sakoni toljko potreba, koljkor vsakdanjiga kruha. Le v' ljubesnivi sastopnosti sakonska frezha zveti.*

Svoje otroke je skerbno vuzhila, ino v' strahu boshjim redila nje; ravno to je bila pa tudi otrók nar vezhi frezha. Veliko premoshenja otrokam vezh shkodje, ko hafne ali pomaga, zhe pámetno ino poshteno isrejeni niso. — *O naj bi vse matere to sposnale, ino svojim otrokam bolj sa tepe nauke skerbele, kakor sa polne shkrinje blaga! Dobra mati otrokam hifho prave frezhe postavi, ozhe jo pokrije.*

Svojo drushino je sv. Franziska lepo imela, ino je s' svojimi posli takó prijasno shivela, kakor bi bila njihna sestra. S' njimi je délala, s' njimi molila, ino si je vsako jutro ino svezher toljko zhasa vsela, de jim je kaj lépiga brala, ali se kaj svetiga pogovarjala s' njimi. Sa to so jo pa tudi hlapzi ino dékle vsi radi vbógali. — *Srezhna hifha, ki ima dobro gospodinjo; ona je svojim zhasne frezh' ino vezhniga isvelizhanja mati, ino je vezh*

*vredna, ko polne s-hrambe blaga; shlahni kamni
 nje ne plázhajo.*

Zhe pa hozhefh kdaj dobra gospodinja biti, ne sméfh v' svojih mladih letah mehko ino rasvujsdano shiveti. Sv. Franzífhka je ojštro shivela, je s' porednim ali slabim shivesham sa dobro vsela, se je terdo postila, ino se je preprosto nosila, de si je ravno imenitniga stana bila. — *Ni lepo sa gospodarja ino gospodinjo, ako sta kmétsfhkiga stana, ino sdrava, pa posebej jesta. Drushini slab shivesh dajati, sebi pa boljšhi jedi kuhati, je malopridna rasvada. Skupaj délati, skupaj vshivati, Ozhe nebeski poshagna.*

Po dobrih voljah hoditi, ni bilo Franzífhke v-diti; raj je doma vbogim dala, kar bi bila po vefelizah sapravila. — *Hujiga greha gospodarji ino gospodinje ne storijo, kakor zele dni po boshjih polih, po gostlijah, botrinah ino kolinah hoditi; dom, otroke ino drushino pa v' nemar pustiti, ki se lahko pohujshajo, kedar bres vsiga strahu shivijo. Hísha bres gospodarja ino gospodinje, pa truplo bres glave, kaj bo is nju, kakor merizh?*

Posebno fkerb je sv. Franzífhka sa mlade shenske imela, jim je delo dajala, ah pa v' flushbo pomá-gala, de bi se v' pohajanji ne spridile. sakaj lenoba je koshata mati vših pregréh. Vuzhila jih je toliko fkerbno, ko bi jim lasna mati bila. Po smerti svojiga mosha se je vdova všim posvetnim rezhém odpovédala, ino je na svojo starost le sa nebefa fkerbela. Bila je všim pobóshniga shivlenja lep isgléd, ino tudi frezhne smerti. — *Takó lahko je zhlovek v' vsakim stani frezhen ino isvelizhan, naj le svoje dolshnosti svešto dopolni.*

Hozhefh biti frezhna mati,

Mor'fh devishtvo prav spofhtvati;

Le poshtena dékliza

,Srezhna shena sakonska.

16. Sv. Genoseva.

Is gléd bogabojezhe kmétifhke deklize.

Hozhefh dekliza mlada frezhna biti, ne sanashaj se na svoje salo¹⁾ telo; lize ravno ko roshen zvet obleti. Ne posheljúj gísdovih ali shtimánih oblazhíl; one se sa dnar kúpijo, pa tebi nobene vrednosti ne dajo. Le sa zhednosti serza skerbi, kakór sv. Genoseva.

Na Franzoskim od bornih starshov rojena, je bila sale postave, pa she lepfhi dushe. Ni porájta-la na telesno lepoto; le sveto shiveti, ino dushe s' zhednostmi lépfhati, jo je nar vezh skerbelo. — *Deklize, ki truplo svoje preveliko líshpajo, rade svoje dushe posábijo; le pregréshnimu světu dopádajo, Bogu se pa samérijo. Kaj bo is takih, kakor gréshnize.*

V⁷ sedmim leti svoje starosti je sv. Genoseva od svetiga shkofa Germana zheden krishez dobila, in ga je na vrati nosila, de svetih naukov posabila ni, ki so jih shkof deklizi dali, rekózh: Sani-zhúj nezhémerno obleko, ponishna bodi, ino svojo zhistost ohrani.“ Vse to je sv. Genoseva obljuliba, ino tudi svešto dopolnila je. — *Oj naj bi se spomnile vse kershanske deklize, ki tudi nófijo krishze na roshenkranzih (patanoshtrih, moljkih), ali na persih, de jih krishan Jesus ravno to vuzhi.*

Kér je sv. Genoseva brumna ino poshtena bila, so jo sazheli ljudjé hvaliti, ino povsdigvati; alj ona se ni shtimala, she le ponishvala se je, ker je védila, de hvala ljudi nar vezh pogubi. — *Koljko deviz je she sapeliva pohvala goljusnih perlisarzov ob nedolshnost spravila! Dekliza, ki rada sladke besede poslusha, sama sebe oglusha, de posvarjena slushala vezh ne bo.*

¹⁾ Lepo.

Genoseva je pridno ovze pašla, in vša nedolshna, kakor one, je bila svešta ovzhiza Jesufova, ki je svěst Paštir svojih ljubih ovzhiz. — *Kako frezhne so lahko na desheli deklize, ki slúshijo svešto svojimu Bogu! Vezhi nevarnost je po mestih ino gradih svojo zhistost sgubiti. Boljšhi je per kmetih zhisto ino vboshno shiveti, kakor med gosfpodoj bres poshtenja koshato hoditi.*

Kedar so sv. Genosevi starishhi odmerli, je fhla v' blishno mesto Parish, ino je tudi v' mesti svešto Bogu flushila. Ravno sa to je pa morla veliko terpeti. Imeli so jo sa hinavko, zopernizo, ino she druge gerde perimke so ji dajali; alj molzhala je, molila sa svoje sovráshnike, ino se ni dala motiti v' svojim svetim shivlenji. — Ako je ravno ojstro shivela ino pogosto boléhala, je vonder vzhakala bliso devétdefet lét. Bog je ji dal pred smertjo ino po smerti veliko zhudeshov délati, naj bi ljudjé sposnali, kakó svešta boshja flushávniza je, ino de bi njene stopinje posnémali.

V' zhistim ferzi svojimu
Lepfhaj sedesh Jesufu;
Tvoje zhisto naj teló
Tempel svet'ga Duha bo!

17. Sv. Helena.

Isgléd dobrodarne kristjane.

Sv. Helena je mati perviga kerfhánfkiga zefarja Konfhantina. Rojena od bornih ajdovskih ljudi, pa sale postave ino glave modre, je rimfkiga vojshaka Konstanzja Klora sa mosha dobila, ki je po tém sa zefarja povsdignjen bil. Alj flaba je bila vša njena frezha, ker she práviga Boga sposnala ni.

Mogozhen Konfhantin, njeni sin, je imel s' svojim nasprótnikam hud ino nevárn boj. Bal se je

od svojiga sovražnika premagan biti. V' tej skerbi se njemu na nebi svetel krish perkashe, ino na krishi besede sapifane: „Po tém snamenji bosh premagal.“ — Dal je satorej na svoj bandér slat krish narediti, ga pred sebo v' vojsko nesti, ino sovrašnik je bil pokonzhan. — Po tém se je on kerstiti dal, ino tudi njegova she per shtir ino shéshdeset lét stara mati Helena. Od téga zhasa je bila ona vsa gorezha sa sveto Jesuovo véro; je zérkvam po mestih ino po vesih lepe, drage zerkvene rezhi vbogajime dajala, ino je vsa ponishna s' drugimi kristjanami k' boshji flushbi hodila.

V' svojim ofemdesetim leti se je she v' sveto deshelo podala, je v' Jerusalemi ino na drugih svetih mestih, kjer je nash Gospód Jesus Kristuf hodil, vuzhil ino terpel, lepe zérkve sidala. Na hribu Kalvarije je nala ajdovški tempel, ki so ga bili nevérniki is sovrashtva posidali, rasfuti, ino sveto mesto spet ozhéditi, na katerim je bil Kristuf krishan, ino pekopán. Per tej prilóshnosti je zhudama svet krish najdla, na katerim je bil Jesus raspét. Postávila je zérkuv v' Betlehemu, kjér je bil Kristuf rojen, ino na oljski góri, kjér je v' nebefa shel. Tako lepo je sa boshjo zhasť skerbela, pa tudi vbogim vsákiga stanu, po vsih krajih zhudno veliko dóbriga storila; vsm je bila dobra mati. — *Zhe ravno nima vsaki zhlovek premoshenja, toljko dóbriga storiti, ima vender perloshnost po svojim stanu Bogu flushiti, ino s' révnimi smilenje imeti po svojim premoshenji. Kdor ima veliko, daj veliko; kdor pa malo ima, naj le da, kar premore. Bog ne gleda na dar, temuzh na ferze téga, ki daruje.*

V' svoji veliki starosti je she svojiga fina, zesarja Konstantina, lepo materno poduzhila, ino je v' njegovim narozhji sveto vmerla. — *Blagor vsm, ki v' Gospodu kakor ona vmerjó; njih dobre dela grejo sa njimi.*

Vfako pridno dobro delo

Bo plazhilo tam imelo;

Le kdor dela dobro rad,

Bo v' nebefih tam bogát.

18. S v. H e m a.

Isgléd kerfhanfke gospodinje.

Blaga Hema je bila na Pilshtanji v' spodnim Shtajarskim doma, kjér se s'he malo kaj stáriga grada posna. V' leti devet sto tri ino osemdeset se je vrodila. Njeni bogati inu imenitni starishi so po Koroskim, Krajnskim ino Shtajarskim veliko gradov imeli, pa njih nar vezhi veselje bila je mlada Hema, sakaj sama pamet, krotkóst ino pokórs'hina jo je bila. — *O pazh ref! dobri otrozi so starishov nar vezhi bogastvo, pa tudi slabi nar vezhi nesrezha. Kaj de bi tudi vsaki starishi sa svoje otroke toljko skerbeli, kakor starishi sa svojo Hemo.*

Kedar je Hema nekoliko odrasla, jo poshlejjo na dvor némshkiga zesarja svetiga Areha, *) zesarizi sveti Kunigundi, de bi se per téh imenitnih ino bogabojezhlih ljudéh vsiga dóbriga navuzhila. —

Kako gerdo je pa v' sedajnih zhasih sa starishe, ki pogosto sami kaj ne snajo, pa tudi svojih otrok v' poshtene hishe ne dajo, de bi se potrebniga izvuzhili. Kaj pomaga hzhéram s'he takó bogata dota ali erbs'hina, zhe pa v' glavi potrebniga nauka ni, ne v' serzu poshtenih misel kerfshanskiga sadershanja? Otrokam sa potreben nauk ino poshteno sadershanje skerbeti je boljshi, kakor jim sapustiti polne shkrinje blaga.

Od brumne zesarize lepo poduzhena je Hema po volji svojih starishov Bilhelma, imenitniga, pa tudi poshteniga knesa ali grofa v' Selzah na Koroskim vsela, ino je s' svojim sakonskim veliko lét v' lepi sastopnosti ino v' ljubesni shivela. Skerbela je kakor pridna gospodinja sa svoje pohishtvo, alj sravno zhasne skerbi ni Boga posabila. Rada je po premoshenji shlahna gospa veliko vbogajime

*) Hajnriha.

dajala, svesto molila, pa tudi svoje podloshne v' svetim strahi imela, de so Bogu svesto flushili. — *Le tam, kjer je strah boshji doma, tudi shegen boshji prebiva.*

Bog je svojo flushávnizo tudi s' velikim terplénjam objískal, de bi njej lepshi krono v' nebesih perpravil. Imela je sala sina dva. Lepo jih je isredila, ino zhes vse drugo na svéti njuj je bila vesela. Nekoljko hudobnih flushávnikov, ki so rudo kopali, je neko strashno gerdobo storilo, ino mlada gospóda sta jih ojsiro poshtrafala. Na to so se hudóbneshi spántali, ino sveti Hemi oba sina vbili. — Tudi mosh ji je na poti vmerl. Bila je sdaj vboga, sapushena vdova bres mosha ino bres otrók. Velika je bila njena shalost, pa she vezhi savúpanje v' svojiga Boga. Kakor Marija boshja mati, je tudi ona rekla: Dekla sim svojiga Gospóda, naj se meni sgodi po njegovi besedi. — *O naj bi se vsaka gospodinja v' nesrezhi ino v' terplenji, bres ktériga nobena hisha biti ne more, vselej spomnila, de: „Kar Bog stori, vse prav naredi.“*

Kér ni vezh svojih na svéti imela, je fkerbela toljko vezh, kako bi bolj Gospodu dopadla. Posídala je s' svojim premoshenjam v' Kerzi na Koroshkim lep kloshhtar, de bi v' njem duhovni sa boshjo zhasht, ino sa poduzhenje ljudi shiveli. In kedar je svoje posvetne fkerbi pooprávila, se je ravno v' tajisti kloshhtar k' nonam podala, je med njimi kakor nar manjsi sestra shivelä, ino na svoje stare dni le sa nebela fkerbela. Kar je jiskala, je tudi najdla: med isvoljenim' vezhno shivljenje.

Naj sveto Hemo vse deklize v' svojim devishtvi, shene v' sakoni, ino vdove v' svoji starosti svesto posnémajo, ino ne posabijo, kar sv. Duh govori: „Lashniva je lepota, ino prasna posvetna zhasht; shena, ki se Boga boji, ona bo hvalena.“

Le nebes je treba nar poprej jiskati;
Bog nam hozhe drugo sa navershek dati.

19. S v. I s a b e l a.

I s g l é d v f m i l e n e d e v i z e.

Sreznhi otrozi, ki imajo bogabojezhe starifhe: kakovi starifhi, so vezh del tudi otrozi, ako jih vbogajo, kakor sv. Isabela, Franzoskiga kralja hzhér. V' kraljevi hifhi bi lahko bila vse iméla, kar bi se ji spoljubilo blo; alj poshteni devizi ni bilo sa posvetno mar; vsa ponishna in kròtka ¹⁾ je bila, ino poboshno shivela, kakor so jo boga-bojezha mati sv. Blanka vuzhili. Svojo nedolshnost varvala, svete bukve brala, ino pridno sa vboge délala je. Marfkateri froti je oblazhilo naredila, ino mnógiga otroka oblekla. — *Kako lepo je, ker se bogate hzhére ponishno nosijo, ino namesto, svoje truplo s' draginoj lepotiti, raj vbogim oblazhila omistijo, ali pa bolnikam postréshejo kakor sveta Isabela.*

Naredila je enkrat neko posebno zhedno kapzo, sa katero jo je brat, kralj Ludvik profil, naj bi jo njemu dala. Alj lepo prijasno mu rezhe: Ta kapza je pervo delo mojih rok po tej shegi, sa to jo hozhem Jesufu dati, naj bo pervina njegova. Ino na ravnost je kapo bolni sheni poslala, katero je s' vsm preskerbela.

Tako naj vboshze sa namestnike Jesufove sposnamo, de tudi nam enkrat porezhe: „Lazhen sim bil, ino meni ste jésti dali; shejn sim bil, ino dali ste meni piti; gol ali nag sim bil, ino ste mene oblekli. Resnizhno vam povém, vse, kar ste enimu mojih nar manjshih storili, to ste meni storili.“ — O kako bogátiga dolshnika, ino povrazhnika svéstiga si je Isabela isvolila, per katerim sdaj svoje plazhilo savshiva!

Vesela bodi pa tudi vsaka frota Jesufovih obljub; on bo sa tebe povernil, kar ti namesto

¹⁾ Pohlevna.

njega dobíšh. Ako si pa bogata ino premoshna, vbogih ne sanizhúj; sposhtúj jih ko samiga Jesusa ino pomagaj jim v' njegovim imeni; tako postreshešh svojimu Isvelizharju.

Kar kolj vbogim podelimo,
To sguhleno nam ne bo;
Tamkaj enkrat sadobimo
Stokrat vse povernjeno.

20. S v. J e d e r t.

Isgléd keršhánfkiga devíshstva.

Sv. Jedert, ki jo tudi sveto Jero ¹⁾ imenujejo, bila je slahnih ino bogabojezhnih staríshov hzhér. Ker je vedla, de Bog ne porajta na shlaheni ino imeniten stan, ampak de njemu le shlahno serze dopade, se ni shtimano nosila, temuzh skerbela je prav bogoljubno shiveti. Bolj jo je veselilo moliti, kakor rájati; rajshi je pogosto k' boshji misi hodila, kakor na posvetno gostvanje. De bi sa vsém Jesufova bila, mu je svoje devíshstvo na vezhno ohrániti obljubila.

Veliko je shlahnih mladenzhov Jederti v' svate hodilo; zelo kralj Dagobert je njej imenitniga shénina ponujal; alj ona je odgovorila: Nozhem tega, ne drugiga: Jesuf Kristuf je moj shenin. — *O de bi vsako poshteno dekle slehernimu sapelivzu ravno to odgovorilo, ki jo hozhe ob ljubo nedolshnost správití!*

Po ozhétovi smerti se je s' svojó bogabojezhó materjó v' klofhter podala, bolj svesto Bogu slushit, ino loshej sveto shivét. Kakor je is mládiga lepo shivela, je tudi sveto vmerla. Jokale so se njene tovarshize sa njó, alj veselo so spréjmili ne-

¹⁾ Ljuto.

beshki angeli nje duho k' nebeshki svatovshni ali ohzeti vézhniga veselja.

Srezhna je deviza, ki po isglédi sv. Jederti Bogu posvezhena v' kloshtri shivi, ino lahko s' veselim serzam rezhe: „Kraljestvo sveta ino vso posvetno lepoto sim sanizhvala sarolj ljubeshni svojiga Gospoda Jesusa Kristusa, ki sim ga vidila, kateriga sim ljubila, v' njega vévala, le njega rada imela.“ — Alj vsaka ni poklizana, de bi v' kloshtri shivela; tudi na svéti se poshteno ino sveto shivi. Ljubi Boga, ino greha se varji, svoje dolshnosti svésto dopolni, tako bosh zhasno srezhna ino vezhno isvelizhana; sakaj is vsakiga stana je pot v' nebese odpert.

Hozhesh zhasno srezhna biti,

Enkrat pa v' nebese priti:

V' svojim stani svésta bodi,

Pot pravize skerbno hodi!

2. S v. J u l i j a.

Is gléd svéste flushávnize boshje.

V' velikim mesti Kartago v' Afriki, kjér samorzi prebivajo, je bila Julija shlahniga stanu rojena. Grosovitni sovráshniki, ki so jih Bandale imenovali, so mesto premágali, veliko ljudi pomorili, druge pa v' sushnost predali. Julijo je kupil neki kupzhovávz v' Sirski desheli na jutrovim, ki mu je bilo Evsepi ime. — Teshek je bil sa Julijo sushen stan, alj is ljubeshni Jesufove je rada flushila, svésto svoje opravila storila, se je ponishno ino pohlevno nosila; sa to je njeni ajdovfki gospodár njo toljko rad imel, de je sam rekel: „Raj bi vse svoje premoshenje sgubil, kakor to deklo.“ — *Takó dopade svést hlapez ali dekla Bogu ino ljudém; malopridne drushine pa se vsak boji. Ne sa*

posvetnih gospodarjov del, ne sa zhasno plazhilo, temuzh savolj Boga naj hlapzi ino dekle pridni bojo; sakaj on bo njim pravizhen ino vezhen povrazhnik. Vse naj k' njegovi zhashti storijo, kakor sv. Julija, ki je bila perpravljena sa Jesusa tudi svojo kerv preliti.

Evsepi se je v' Franzosko na kupzhijo podál. Dalezh po mórji so se peljali, ino gredózh v' sredi morja na otok pridejo, ki se mu Korsika pravi. Otozhani so ravno svojimu maliku imenitno godvanje obhájali, ino mu vola saklali; so pléfali, pili ino jedli. Tudi Evsepi s' njimi potegne; Julija pa v' barki ostane, ino klezhé svojimu Jesusu flushi. Kedar poglavár to své, sazhne Evsepija krégati, sakaj kristjano v' flushbi imá, ino ga nagovarja, naj bi Julijo njemu prepustil. Kér se pa Evsepi ne da pregovoriti, ga hudoben poglavár toljko vpijani, de se savédil ni.

Sdaj rezhe Julijo pred se pergnati, jo s' dobrim ino s' hudim nagovarja, naj svojo véro sataji; alj ni se mu vdala. Vkashe jo tepsti ino sa lasé vlazhiti; alj ona v' tém terplenji veselo Jesusa hváli rekózh: „Hvala tebi moj Bog, de sim vredna savolj tvojiga imena terpéti. Kakor mene sa lasi vlázhijo, so tudi tebe s' ternjam vénzhali ¹⁾); kakor mene tepejo, so tudi tebe kervavo bizhali.“ ²⁾

Nevsmilen oblastnik se nad njeno stanovitnostjó vjesi, ino jo vkashe kríshati. Veselo je na kríshi vmerla, ino ostala do konza svesta flushávniza boshja.

Kakor sv. Julija, naj vsaka kershanska dekla svesto dopolni opominanje sv. Pavla, ki pravi: „Vi flushevni, bodite pokorni svojim gospodarjam s' ozhitnim serzam, kakor Kristusu. Saj véste, de bo vsaki sa vse, kar je dobriga storil, od Gospoda prijel, naj bo fushen, ali sam svoj.“

Srezha je v' vsakim stani domá,
Alj le svestoba nam jo podá.

¹⁾ Kropali. ²⁾ Gajshlali.

22. S v J u l i j a n a.

Isgléd gorezhe kerfhanfke ljubesni.

Od nevérnih starishov rojena se je Julijana skrivshi kerfšiti nala. Sali ino bogati devizi je imeniten shenin Evlesi, ravno sa oblastnika postavien, v' svate prishel. Obljubila ga je vseti, ako malike sapuſti, ino právimu Bogu slúshiti sazhne. — *Takó bi naj neveste ne glédale na posvetno imenitnost, ne na bogastvo, ampak le takim shéninam naj bi roke podale, ki Bogu svesto slúshijo. Kaj pomágajo bogati ino imenitni snubzi, zhe so pa nesvesti in rasbersdani ljubzi!* —

Juljane besede so njéniga ozheta ino shenina slo v' ferze sabolele: nista se kaj takiga nadjala. Vse si persadéneta, njo pregovoriti; alj ni se njima vdala. Od svojiga ozheta je bila kervavo tepena, potem pa oblastniku, svojimu snubzu dana, ki se ji na vse vishe ponuja; alj ona stanovitno terdi, de se hozhe s' njim omoshiti, ako v' Kristusa vérje. On se pa isgovarja, de se boji zesarju saméríti. Na to mu Juljanarezhe: »Ako se ti pred vmerjozhim vladnikam ¹⁾ trefesh, kako se pa predersnesesh mene pergovárjati, de bi Vezhniga satajila?« — *Koljkokrat délajo nesfrámneshi deklizham slate obljuje: de jih bójo vseli, jim obezhajo, alj ne verjámite jim. Kdor se Boga ne boji, ne sposhtuje njegovih zapoved, kako bi vam bil on svest? Le nekoljko zhasa, ino njegova legana ljubésni se vam bo v' nevsmileno sovráshenje spremenila.*

Oblastnik ves ferdít, de ga Juljana ne vboga, jo rezhe sa lepe lase na drevo obéšiti, ino s' rasstoplenim svinzam páłiti. ²⁾ Gospód njo pa mozhno stori, is ljubesni do njega vse prebiti, ino potem

¹⁾ Kraljam. ²⁾ Peczhi.

tudi v' jezhi vse skušhanje premágati. — *Koliko se najde skušnjavcov ino skušnjark, posebno hudobnih bab, ki mlade deklize v' nesramno snanje saplétajo, besede ali pisma nòsijo, ino gerdobe vuzhijo! Kdor take poslušha, pride hudizhu v' oblást, sakaj taki ljudje so njegovi najémniki ino najémnice.*

Strahne muke ¹⁾ je morla Juljana terpéti. S' roglatim kolešam so jo terli, s' plamenam shgali, v' raspušhen svinez namákali, alj vse je premága-la is gorezhe ljubesni do Jesusa. — Viditi toljke martre, toljko štanovitnost is gole ljubesni do Jesusa, se je šlo ino trideset malikvavzov spreobernilo, ino je v' Jesusa vévalo. — *Takó lepi isgledi poboljšhajo, kar hudobni ljudje pohujšhajo.*

Oblašnik jo je sadnizh k' smerti obšodil. Vsa vesela gre Juljana vmrét, šhe na morišhi gledavze v' dobro opcminja, si dá voljno glavo odsekati, ino nam pokashe, de je prava ljubešn do Boga možnejši ko smert.

Sreznha dušha, ki Bogá
Vezh kakor svét ljubi;
Povrazhnika tam imá,
In ne bo na sgubi.

25. Sv. Katarina marterniza.

Isgléd modre kerfhanške devize.

Koljko deviški štan premore, nam pokashe sv. deviza Katarina, ali Katinka, v' velikim mesti Aleksandriji na Egiptovskim rojena. Bila je bogata, sala ino shlahniga štanu; pa tudi modra ino toljko rasvetlena v' boshjih rezhéh, de je stare modrijane premogla.

¹⁾ Martre.

Hudoben zesar Maksimín, keršhanstva ino devišhtva nevsmlen sovrashnik, bi jo rad bil ob pravo véro ino ob nedolshnost spravil. Sladke beséde ji daja, slato ino srebro ji ponuja; alj vse to modre devize ne oslepí. Kér s' dobrim per njej nizh ne opravi, njo shuga grosovito mārtrati ino vmoriti; pa nedolshno serze, v' katerim Jēsus kraljuje, se vfiga téga ne vstrafhi. Stanovitna ostane, kakor škala v' fredi shumezhiga morja, ob kateri se serditi valovi vbijejo. — *Oj de bi deklize faj modre bile, sa nobeno zeno svoigā devišhtva predati, naj bo sapelivēz kmet ali gospód, naj bo mogozhen ali fromák, ne s' hudim ne s' dobrim; sa-kaj lahko jim hudoben zhlovek vseme, kar jim zel svét dati ne samore.*

Nevsmlen zesar poshle po svoje modrijane, de bi jo v' njegovo voljo pregovorili; alj ona jim rēnizo toliko modro ino serzhno prizha, de se sami preobernejo. — Serdit zesar jo sapové s' kolēsam tretí; alj kolo v' prizho sv. devize rasleti. Sadnizh jo vkashe ob glavo djati: ino tako je ona dvojin venez prijela; kakor deviza ino marterniza.

*Kaj pa bote ve slabe deklize enkrat na sodbi Jēsusū odgovorile, ki se dastetako lahko nesramnim sapelivzām pregovorili? ve ki od njih perstane, dnarje, robze *) in drugo goljufno blago jemlete, s' katerim vas oslepí o? Vse to kervavo blago bo vam v' pogubljenje.*

Le kdor sa zhístoť vse terpi,
Sa preganjāvze profi,
Devišhki venez sadobi,
In ga v' nebesih nosi.

*) Haderze.

24. Š v. K l a r a.

Isgléd sveste vuzhenke Jesufove.

V' Afii na Lafhkim rojena je sv. Klara she is mladiga posebno gorezho ljubésn do Jesufa imela, ter se je njemu vfa isrozhila. Tisti zhaš je sv. Franzishko Serafinski, ravno tistiga mesta rojak, poln boshjiga Duha, po veséh ino méstih ljudi k' pokori ino pobóljshanju shivlenja možno opominjal. Kak r bister vir, ki se med vedle ¹⁾ roshize rasli-va, ino jih sopet lepo oseleni, je teklo njegovo svarjenje, ino je veliko sapulshenih ferz sa boshjo zhaš spet oshivelo. Kér ga je sv. Klara saflishala, je sklenila, se vfa Bogu v' flushbo podati.

O naj bi se lepo opominvanje tvojih stvarishov, vuzhenikov ino spovednikov, deklizu, tudi tebe tako rado prijelo, koljko manj solz bi se med nami prečvalo!

Sv. Klara si je vezh tovarshiz pervsela, ino je fhla sv. Franzishka profit, naj jim regelze narozhi, po katerih de hozhejo shiveti. S' veseljam je svet mosh to njeno proshnjo dopólnil, ino jim tudi prebivalishe odlozhil, kjér bi naj skupaj Bogu flushile, pridno délale, ino sa isvelizhanje skerbele. Sv. Klara je vboshtvo Jesufovo lepo posnémala, ino ni imela svojiga, kamor bi glavo poloshila. Sa vsakdanjo potrebo si je s'lastnimi rokami perflushila — *Ne bodi satoraj shalostna, deklizu moja, ako si vboshniga stanu; vboshnej ko si, bolj si podobna Jesufu. Le samo to naj ti bo skerb, de bosh bogata v' zhednostih ino dobrih delih, kakor je sv. Klara bila.*

Vsakimu zhloveku Bog en krish odlozhi, sa to, kér ga ljubi. Sveti Klari je poslal dolgo bolésen. Zelih ofem ino dvajset lét je svoje teshave

¹⁾ Véle.

poterplivo nočila, ter je vsem bolnikom dala lep
isgléd, hoditi sa Kristusam, ino si takò nebela
flushiti.

Hozhefh s' Kristusam kraljvati,
Se ne sméfh ti krisha bati;
Le skos krish in poterplenje
Vezhno dojde se shivlenje.

25. S v. Kristina.

Isgléd kerfhanfke stanovitnosti.

Sv. Kristina je bila mestniga poglavarja hzhér,
ki je bil malikvavz, ino je kristjane nevsmileno
preganjal. Mlada Kristina je bila dobriga ferza, vsa
krotka ino pohlevna. Kristjani jo se ji mozhno vsmi-
lili, ki so jih grosovito martrali. Zhudila se je,
de takò stanovitno terpijo; rada jih je imela. Bog
ji priloshnost da, sveto kerfhanfko véro sposnati, ino
svet kerst prijeti. — *Tako vsaki, ki vsmilenje ska-
she, vsmilenje najde.*

Vsa gorezha sa véro Kristusovo je vse doma-
zhe malike sdrobila, ter je to frebro ino slato vbó-
gajme rasdajala. Grosoviten ozhe njo pa tako strah-
no rasmefáriti da, de je mefo v kofzih od nje-
niga telefá padalo. Terpela je vse sa nebeshko
kraljestvo, ino ni hotla svojiga Jesusa satajiti.

Serdit ozhe njo vkashe na kolo pervésati, pod
kolo mozhno sakúriti ali podnétiti, njo s' oljam po-
liti, ino tako po malim na ogni obrázhati. Bog svoje
sveste flushávnize sapustil ni. Plamno je po okolj
stojezhih gledavzih planilo, ino se devize she do-
teknilo ni. Njeni ozhe je od prevelike jese per pri-
zhi vmerl. — *Takó se Bog sa svoje poskusha.*

Dijon, ki je sa njenim ozhetam flushbo nasto-
pil, jo vkashe v' tempel malika Apolona vlezhi;
pa she ni praga prestopila; she se malik is svojiga

altarja sverne, ino rasleti, Dijon pa nagle smerti vmerje. Sa njim je Julian ravno to flushbo prijel, ino jo dal s' pufhizami prestrelati. Bogu se je sadosi sdelo; vsel je njeno dusho v' sveto nebó. — *Nebesa so drage ino filo terpijo. Kdor do konza stanoviten ostane, bo isvelizhan.*

Stanovitna le v' terplenji

Bodi dusha moja!

Zhaka v' vézhnimu shivlenji

Tebe krona tvoja.

26. Sv. Kunigunda.

Isgléd svete sakonske shene.

Sv. Kunigunda, ali Kunged, je na Nemškim shlahne ino imenitne starishe imela, kateri so jo prav skerbnó ino poboshno isredili. Ni se hotla méhkiga ino predòbriga shivlenja vaditi, ako je ravno visókiga stanu bila, ter je vedla, kako is rasvájene mládosti nefrezhna starost pride. — *Kdor hozhe frezhno shiveti, naj se vadi v' mladih letah s' bornim shivesham in oblazhilam sa dobro vseli; tako bo v' vsakim stani lahko s-hajal.*

Omoshila se je s' Hajnrikam ali Areham, ki je bil po tem sa rimškiga zefarja isvoljen. Obljubo sta si obadva storila v' sakoni kakor brat ino sestra po devishko shiveti, ino sta svojo obljubo do smerti terdno dopolnila. — *Nar vézhi frezha v' sakoni je lepa sastopnost; le is nje sa sakonske vse dobro isvira. Najde pa se tudi veliko sovrasnih jesikov, ki is hudizhoviga savida¹⁾ sakonsko ljubésn ránijo, ino sakonskim ljubi mir podérajo. Taka se je sv. Kunigundi ino sv. Hajnriku godila, de sta ravno svetnika bila.*

Hudobni ljudjé so jeli sv. Kunigundo robrekvati, kakor bi Hajnriku nesvesta bila, in druge

¹⁾ Nevozhliivosti, nida.

šhtimala. Dolgo je to gerdo obrekvanje voljno poterpela; alj kër je tudi njeni sv. mosh slabo od nje misliti sazhél, je Boga na prizho vsela, ino je s' golimi nogami po rasbélenim shelesi gor in dolj šhla bres vse bolezhine. — *Slabo sakonski ljudje storijo, ki na hudobno ogovárjanje porájtajo; shivi pekel si pa naredijo, ako med sebó ajfrati sazhnó. V' taki bridkosti ni nefrezhnim sakonskim ne svétvali, ne pomágati. Ako vse prizhanje s' dobrim ne pomaga, naj se k' Bogu obernejo in voljno poterpijo.* — Dolshnóft pa tudi je sa samero ali odpufhanje bres odláganja profiti; sonze naj ne gré sa goro zhres jeso ali ferd sakonskih. Tudi Hajnrik je svojo nedolshno sheno f. Kunigundo klezhé sa odpufhanje profil, ino nje vse svoje shive dni rasshalil ni vezh.

Po smerti svojiga svetiga mosha je sv. Kunigunda vso posvetno zhaft ino oblast sapustila, se v' klofhter podala, pridno délala, svesto molila, ino je lepo pohlevno med svojimi sestrami shivela. — *Tako more vsake vdove nar perva skerbiti, le Jesusu dopasti, ino pa veliko dobriga storiti. Vdove, ki rasbersdano shivijo, gerde besede déljajo, svoji hifhi ino zeli sosfeski nepokoj napravljajo, so po besedah sv. Apostelna Pavla shive mervé.*

Kakor je sv. Kunigunda lepo shivela, se je tudi k' smerti lepo perprávljala. Rada je sveto branje poslúfhala; ino kedar je svete sakramente prijela, je veselo v' Gospodu vmerala. Shla je sa svojim mosham nebeshko krono prijét.

Naj bi sakonske shene po isglédi sv. Kunigunde posvetne nezhemernosti, gisdaste ali prevsetne oblazhila, ino mehko rasvájeno shivljenje sovráshile, ponishnost, bogabojezhnost ino lepo sastopnost pa toljko bolj ljubite: koljko vezh bi frezhnih sakonov bilo, ki jih sdaj posvetno sadershanje nefrezhne stori.

Sveta zhiftoft in poshtenje

V' frezhen sakon perpelja;

Srezhno sakonsko shivljenje

Dá svestoba sakonska.

27. S v. L i d v i n a.

Is gléd poterpeshlive deklize v' bolesni.

Posvetne deklize salo lize nar vezh veseli, ino fladke besede sapelivih lisunov: de so lepe, jim medeno dopadejo; alj ravno to je nar nevárnishhi mre-sha, v' katéro pregreshen svét nedólshno deklishtvo sapleta. Lep isgléd módriga sadershanja je deklizam sv. Lidvina.

Imela je revne, tode poshtene starishe. Lépiga liza je bila, alj she shlahnejshi dushe. Kér so se ji móshki ponújali, ino sa njoj hodili, je Boga serzhno prošila, naj njo nefrezhe ovarje, v' katero je telefna lepota she toljko dekliz sapeljala. Bog jo vflishti, ino ji poshle hudo bolésni, ki je Lidvini sdravo dúsho ohranila. Lidvina je na ledi padla, si rebro vlomila, se je vlegla, ino is svoje bolne postelje zelih ofem ino trideset lét vstala ni.

Velike bolezhine je imela: roka se ji fushila, drobovina gnila, sobjé so jo nevfsmileno boleli, ino ni bilo sdravnika, ne sdravila njej sa pomozh. Vezhi pa, ko vse teshave, je bila njena poterpeshlivoft. Ni jo blo flishti shal besede; vezh ko je terpela, she vezh je po isglédi Jesufovím is ljubesni do njega terpeti sheljela. Vfm fofedam je bila svete poterpeshlivofti shiv isgléd.

Bres terplenja ni zhloveka pod sonzam, pa tudi ne isvelizhanja; alj shkoda, de ljudjé fkos nepoterpeshlivoft saflushenje sgubijo, dvakrat toljko terpijo, ino si v' terplenji pomágati ne vejo. — Tudi sv. Lidvina je bila v' pervih letah svoje teshavne bolesni slo shalofna; duh je bil voljn, alj njeno mefo je bilo flabo. Bogabojezh dúhovn so jo podvuzhili, naj se zelo boshji volji podvershe, svoje terplenje s' Jesufovím fklene, ino se plazhila veseli, ki nje v' vezhnofti zhaka. Po tem nauki ni le voljno, temuzh tudi veselo je terpela. Vfm, ki so njo objiskavat hodili, je nar lepfhi nauke dajala.

Pogosto nimajo domazhi s' bolnikom praviga poterpenja; she vezhkrat pa tudi bolniku vsirezhi mogozhe ni. Tako si dvakrat toljko nadlego napravljajo. Imela je tud' sv. Lidvina hudobno shenstvo, ki je bolnizo filo gerdo imela; alj bolna Lidvina je s' sdravoj poterpela, ino je vezhkrat rekla: „Lehko s' njoj poterpim sa voljo Jesufa, ki mene to vuzhi, pa tudi sa nje del, de se poboljsiha.“

Bog je svojo flushavnizo she v' shivlenji s' zhudeshmi pozhestil; she vezh pa po smerti. V' tri ino petdesetim leti njene starosti njo je v' svoje prebivalishe vsel, kjér ni vezh bolesni, ne smerti, ne terpenja, kjér je vse poprejno minulo.

Varji se, de lize salo
Ne bo tebe ogoljsalo;
Kakorrosha ono obleti.
Voljno svoje krishe nosi,
Sa lepoto dushe profi,
Ki v' nebesih vékomaj zveti.

28. Sv. L u z i j a.

Isgléd stanovitne zhishe devize.

Sv. Luzija je bogabojezhe starishe v' Sirakusi, v' velikim permorskim mesti na spodnim Lashkim, imela. Bila je she otrok, de so ji ozhe vmerli; alj skerbna mati Evtihija njo po kerfhanfko lepo isredijo, ino kedar je she odrastla, njo imenitnemu mladenzhu sa nevesto obljbijo. Alj boshja volja ni bila, ino tudi Luzijna ne; sato se ni sgodilo.

Njena mati so dolgo lét na kervoteki boléhali, ino ni ji u. pomagalo nikako sdravilo ¹⁾ vezh. Sv. Luzija ji u. je teshave polájskala, ter je svoji materi

¹⁾ Arznejá.

lepo stregla. V' Kataneji, v' nekim mesti ravno tiste deshele, se je na pokopališhi sv. Agate veliko zhú-deshov godilo. Tudi sv. Luzija se s' svojo materjo na boshji pot podá, materi ljubiga sdravja profit. Bog ji da na pokopališhi sáspati. V' spanji se ji sv. Agata perkashe, ino ji pové, de bojo mati so-pet osdraveli sa voljo terdne vére svoje hzhere; pa de bo tudi Luzija ravno tako zhestitliva deviza ino marterniza v' svojim mesti, kakor je ona v' Kata-neji. Na to se veselo prebudi ino mater sdravih najde. Boga ste is zéliga serza hvalile; ino Luzija je mater nagovorila, naj vfo njeno doto ali erbfshino vbogim rasdelijo, ino njo, omoshiti se, ne filijo vezh.

Srezhno se povernete v' svoje mesto Sirakus, ino sazhnete premoshenje med vboge deliti. Kér pa Lizijan nje shenin to své, jo hitro nevérnimu oblastniku Pashkasju satoshi. Nevsmilen poglavar jo rezhe pred se pergnati, ino si vse persadene, de bi jo v' hudo pregovoril. Alj serzhno mu je deviza odgovorila, de hozhe le práviga Boga moliti, naj stori s' njo, kar hozhe. „Ti si sapravlivka, ji serdit oblastnik pravi; svoje lepo premoshenje si med po-hajazhe rastrófila; na dushi ino telefí nesramna si!“ Luzija mu je odgovorila: „Svoje premoshe-nje sim na dober obrest poloshila, ¹⁾ sim ga dala svojim potrebnim bratam ino sestram, ino nisim sapravlivka.“ „Tudi ostudna nisim, ker sim ohranila svoje devifhtvo. Le ti si nesramen, ki dushe sapeljujesh, de Boga satajijo, ino sa minejozhe posemljko veselje nebeshko, vezhno prodásh.“ — Vef serdit ji oblastnik rezhe: „Vmolknila bosh, kedar te bom terpinzhiti dal.“ Luzijamu odgovorí: „Per flushav-nikih boshjih boshja beseda nevtihne, sakaj obljudil jim je Kristuf Gospód, de bo sv. Duh is njih govoril, kedar bojo pred kraljami ino oblastnikami stali.“ Pashkasi jo pobara: „Alj je tudi v' tebi sv. Duh?“

¹⁾ Na zhinsh, alj v' lehen dala.

Ona mu rezhe: „Vfi, ki zhifto ino sveto shivijo, so tempel boshji, ino sv. Duh prebiva v' njih.“ Na to grosovitnesh pravi: „Vkasal te bom v' nesramno hifho (kurbárnizo) gnati, naj te sv. Duh sapufi.“ Ona mu je odgovorila: Ako mene posiloma oframotiti vka-shefh, ino jes v' to ne dovolim, bo dva-krat lepfhi devifhtva venez moj.“

Hudoben poglavár vkashe sv. Luzijo v' nesra-men kraj vlezhi, de bi njo ob devifhtvo djali; alj she toljki junaki nje niso samogli is mesta premek-niti. Na to oblastnik savpije: „To je zopernija!“ Sv. Luzija pa pravi: „Ni nobena zopernija, ampak le boshja mozh.“ — *Poglejte deklize, kako Bog zhifte devize varje, ki se ferzhno, ka-kor sv. Luzija, greha branijo. Nihzher jih ne premaga.*

Sodnik je vkasal germado okolj nje nanofiti, ino njo sashgati. Alj ona moli, ino v' fre-di pla-mena sdrava ftoji. Vef sdivján poglavár jo sadnizh sapové ob glavo djati. Ino sv. Luzija je lepo pokléknila, sa sveto zerkuv profila, naj ji Bóg lju-bi mir da; po tem je voljno glavo mezhu podala, ino dushe isrozhila svojimu Bogu.

Ne posábite deklize tudi ve, de ste sa veliko zeno drago odkuplene Jefusove flushavnize, ino de je vashe telo tempel sv. Duha, ki ga zhifto ohranite naj.

V' nebesih venza dva

Med vřim nar lepfhi řta:

Nar pervi je devize,

In' drugi marternize.

29. Sv. Marija Magdalena.

Is gléd refnizhniga pobóljšhanja.

Vesél isgléd sapeljanim deklizam, ki so nedolshnost svojo nesrežno saprávile, ako sferbijo isvelizhane biti, je po sv. evangelji Marija Magdalena.

Ozhitna gréšhniza je bila, veliko jih je pohujšhala; pa vender nje všmilén Bog she nisavergel. — *Tudi sa tebe, revna sapeljana gréšhniza, she Jesus raspete roke derslu, ino te sopet k' febi sheli, ako se hozhesh kakor Marija Magdalena k' njemu poverniti.*

Jesus je, od nékiga fariseja Shimona na obéd¹⁾ povablen, ravno sa miso fedel; alj šhtimán gospodár je malo sposnal, koga sa misoj imá. Sdaj pride Magdalena, savolj svojih pregréh vša vjokana, v' hifho, poklekne k' Jesusovim nogam, sazhnemile solse takati, s' njimi njegove svete noge omivati, nje s' lastnim²⁾ lastmi brishe, ino s' shlahnoj difhavoj masili. — *Oh kako so drage solse prave pokore, kiis sludenza zhiste ljubeshi svirajo! Tudi tiléhko s' njimi vse dolge svojiga pregreshenja poplazhash.*

Fariseju je na gréšhnizo mersélo. Alj bi Jesus pravi prerok bil, je sam per febi³⁾ djal: vedel bi, kako rasglafena gréšhniza je, she dotákniti bi se ji ne dal. — *Tako pregreshen svét tudi prej ali fhlej²⁾ gréšhnika samezhuje; alj Bog ga ne sasavershe, zhe ga je ravno hudo rasshalil, naj le prave pokore ne samudi.* Jesus se sa vjokano spokornizo poskusi, ino jo sagovarja, rekózh: „Njéj bo veliko odpušhéniga, kér veliko ljubí.“ Potem se ljubeshivo k' njej oberne ino jirezhe: „Tvoji grehi so ti odpušheni. Jidi v' miru!“ — *Ravno to storijo tudi namestnik boshji*

¹⁾ K' misi. ²⁾ Posnej.

per spóvedi v' Jesusovim imeni. Sreznha dusha, ki se prav spové, pa tudi resnižno poboljšha.

Od te sreznhe dobe ni Magdalena Jesusa vezh sapustila; hodila je sa njim, njegove boshje nauke polushala, njemu stregla, ino ga spremila tudi na strashen hrib mertvashkih glav, kjér je per njegovi smerti shalofina pod krisham stala. — *Takó more tudi vsaka prava spokorniza storiti: sapustiti svoje hude tovarshje, isflezhi gisdašto ali prevsetno nosho, pridno objiskovati slushbo boshjo, ino takó pohújshanje poravnati, ki ga je s' svojim rasvujsdanim shivlenjam dala, ino se nikdar lozhiti vezh Jesusa, svojiga dobriga pastirja.*

Kako sa ljubo vsmilen Jesu! prav spokorjene dushe imá, on Magdaleni ozhitno pokashe. V' jutro svojiga zhahtitliviga od smerti vstajanja Magdalena s' drugimi shénami sgodaj, ali sarano, k' njegovimu pokopalishu hiti, njemu she sadno zhaht fkasat, ino njegovo presveto telo v' shlahno masilo djat; alj one pokopalishe prasno najdejo. Angelj njim pové, de je od smerti vstal, ino Marija Magdalena tezhe to vuzhenzam povedat. Kedar spet nasáj perdirja, se per pokopalishi pomudi, ino mило joka.

Angelj jo ves prijasen pobara: *Shénka! kaj jokalsh?* „Ona globoko isdihne, ino pravi: „*Ker so mi mojiga Gospoda vseli, ino kam so ga poloshili, ne vé.*“ Na to so jo she bolj folse polile, ino ker se oberne, vgleda mosha, ki jo poprasha: „*Shena! kaj jishesh?*“ Misli-la je, de je vertnar, ¹⁾ ino mu jokaje odgovori: „*Gospód! alj si ga ti vsél, povéj, kamo si ga poloshil, de jes po njega grém.*“ Jesu! jo na to po imeni saklizhe, ino se ji sposnati da. Ona pa pred njega na kolena pade, rekózh: *Moj ljubi Vuzhenik! ino se ga okleniti hozhe.* — *Takó naj vsaka gréshniza Jesusa jishe, ino svoje grehe mило objokúje: gotovo najdla ga bo.* Magdalena je do svoje smerti v' ojfiri pokori shi-

¹⁾ Gartnar.

vela, ino je po voški ftesi pobóljšhanja veselo sa
Jesufam v' nebefa fhla.

Skos shivlenje gre od tod
V' sveti raj le dvojni pot:
Pervi pot nedolshnosti,
Drugi je spokornosti;
Ako perviga sgubish,
Glej, de drugane vgreshish.

30. Sv. Magdalena od Pazis.

Isgléd pridne fholarze.

Kakor se shlahno drevze she v' mladosti lepo
kashe, tak je tudi Magdalena, hzhér imenitnih sta-
rifhov, ki so se od Pazis pifali, she is máliga lepo
shivela. Rada je molila, pridno v' fholo hodila,
sheljno svete bukve brala, ino je svesto boshjo be-
sedo poslušhala. Take pridne dekleta so marlivim
buzhelizam ¹⁾ podobne, ki v' jutro svojiga shiv-
lenja fkerbno nabérajó, kar bojo enkrat drugim
dajale.

Svoj kruhek, ki ga je sa kofilze ²⁾, ali pa sa
malo jushno dobila, ino v' lizhni kòrbizi, ali v'
jèrbafzi v' fholo nefla, je po poti vbogim rasdelila,
ino je tako she v' svoji mladosti dobre dela telefne
milóti dopernáfhalá. Alj she vezh so jo dobre dela
dushne milóti fkerbele. Malih, nevednih otrók je
okólj sebe nabrala, ino jih je tako lepo kerfhánfki-
ga nauka vuzhila, de so jo vsi radi poslušhali. Ona
se je tudi toljko pametno nosila, de se ni podstopil
kdo v' prizho nje kaj nespodóbniga siniti, ali pa

¹⁾ Zhibelizam. ²⁾ Frofhtik.

kaj gerdiga sazheti. — *Oh kako dragi so taki otrozi Bogu ino vsem poshtenim ljudem!*

De bi se na sladkarije ne rasvádila, si ni bres potrebe nikolj jesti pervôshila, ino je takó vse svoje flabe pozhtke premogla. — *Ne rasvadujte se, mladenzhise! vse, kar vidite, posheleti, ino kar najdete, v' rušta sanesti; taka rasvada stori ljudi nar vezh nefrezhnih, ki svojiga slabiga poshelenja strahvati ne snajo.*

Vsmileniga Jesufa si je Magdalena sa svojiga ljubiga isvolila, ino ga je v' prešvetim refhnim Telesi posebno zhestila. Nje nar vezhi shelje so bile, se v' svetim obhajili s' njim skleniti. Dokler je she premala bila k' svetimu obhajilu perštopiti, je svojih mater tajiste dni, ob katerih so per svetim obhajili bili, posebno v' zhesti imela; jih je ljubesnivo objela, ter je rekla: „Oh moja mama! kako frezhni ste vi, ker Jesus Kristuf v' vas prebiva! — *Blagor dusham, ki pogosto ino vredno k' svetimu obhajilu grejo; julerna rosa roshno svetje omladi, she lepshi oshivi bogoljubno ferze vredno sv. obhajilo.*

V' svoji vezhi starosti je veliko skufhnjáv soper sveto véro, svoj devishki stan, ino soper druge svete rezhi imela; alj vse je s' molitvijo, s' postam, posebno pa s' pogostim svetim obhajilam frezhno premágala.

Hude bolesni so jo obdale, alj vse bolezhine je voljno poterpela. Enkrat jo tovarshiza poprashta, kdo ji mozh daja tako voljno terpeti? Magdalena ji na bridko martro pokashe rekózh: Pogláj, kaj je neskonzhna ljubésn boshja sa isvelizhanje mojo storila! Kdor se terplenja Jesufoviga spomni, svoje teshave s' njegovim sklene, ino Bogu isrozhi, njemu bo vse terplenje sladko, ino ljubesnivo. Takó si je ona od mladosti do starosti nebeshko krono flushila, katere se sdaj per svojim Sheninu veseli.

Sazhnite she v' svojih mladih letih, keršanske deklize, sveto shivéti, ako hozhete

*zhasno frezhne, ino vezhno vesele biti, sa-
kaj:*

Kar se otrok navuzhish,
To bofh v' starosti imela;
Kar v' mladosti samudish,
Tega stara ne bofh shela.

31. Sv. Marjeta, deviza ino marterniza.

Isgléd kerfhanfke stanovitnosti.

Sv. Marjeta, ali Margareta, je bila na jutro-
vim doma. Svojo mater je hitro po rojstvi sgubila;
njena dojka pa jo je skerbno v' kerfhanfki véri
isredila. Bila je v'fa ponishna, krotka ino bogabo-
jezha dekliza. — *Srezhni so otrozi, ki poshtene
péstovne ali varuzhke imajo, ki jih húdiga vár-
jejo, ino lepo vuzhijo. Sprideni posli so per
otrokih kuga.*

Kér je Marjé-tiza she odrastla, jo ozhe damu
vseme; pa zhudno se mu sdi, de je toljko ponishna
ino framoshliva. Vrajtal si je, de bi lahko kristjana
bila. Pred se njo saklizhe, ino pravi: „Jeli si
kristjana? alj je to mogozhe? kdo bi te bil tako
dalezh smotil?“ Ona mu lepo zhedno odgovori:
Réfniza je; Gospód me je po svojim
vsmilenji v' svoje kraljestvo poklizal.“
Ozhe ostermi, ino pravi: „Vender ne posabi, koljko
grosovitnih marter bofh imela, zhe bogov svojiga
ozheta ino deshele molila ne bofh.“ Ona je odgo-
vorila: „Vére v' práviga Boga meni nobe-
den vseti ne more; perprávljena sim, sa
svojiga Isvelizharja tudi kerv preliti.
Nizhefar bolj ferzhno ne shelím, kakor
de bi tudi vis' menó práviga Boga spo-

snali, ino molili.« — *Kako možna je shiva véra ino gorezha ljubésni zhiste dushe! Ona pre-maga sapetiv svét, ino se tudi smerti ne boji.*

Terdovraten ozhe svojo kerfhanfko hzhér shold-nirfkimu poglavarju Olibriju isporozhi, naj bi njo od kerfhanftva odvernili. Saglédati zhedno ino lju-besnivo devizo se sa njo vneme, ino jo hozhe vseti. Slate obljuje ji dela, naj kerfhanfko véro sataji; njo lepo profi, ino ji hudo shuga, alj ne premore nje. — *Kako rade pa sedajne deklize sladkim obljubam sapetivzov verjámejo, sa kako malorezh svoje drago devistvo, poshtenje ino dobro ime prodajo, ker bolj svét ino njegove dobrote ljubi-jo, kakor pa svojiga Boga.*

Poglavar se sazhne ív. Marjeti grositi, ji sa-pové malikam ozhitno darvati, ino ker tega storila ni, njo vkashe s' shibami rastepti, ino s' shelésni-mi grebeni po zelim shivoti tako nevsmileno rászhe-fati, de nje ni sam poglédati mogel. Dá jo v' jezho sapreti. Ona se je Gospodu perporozhila, ino osdra-vil njo je, pa tudi mozh ji dal, vse skufhnjave pre-magati.

Vso sdravo vglédati se poglavár sazhudi, ino pravi: „Poglej, kako te bogovi radi imajo, ki so ti tako hitro rane pozélili; sahvali se, ino daruj jim!“ Alj Marjeta je odgovorila: „Tega niso mertvi bogovi, pa tudi ne ljudjé storili, storil je sam boshji Sin, ki dushe gré-hov, telo ran refhi, ino svojim vérnim pomaga. — *Srezhna dekliza, ki se tako svesto na Jesusa sanese.*

Serdit poglavár jo rezhe vnovizh terpinzhiti, s' rasbélenim shelesam shgati, ino sadnizh ob glavo djati. Veselo je svojo glavo rabelnu, svojo ne-dolshno dushe pa Jesusu dala. Ohranila je sveto isvelizhanfko véro; sa to na podobi krish v' ro-kah dershi; premagala je peklenfko hudobo, sa to nesnano kazho na pasi ima.

V' vsih skufhnjavah in teshavah

Stanovitni bódimo;

Zhe na ravno svét savershe:

Nam odperto je nebó.

32. Sv. Marjeta Kortonska.

Isgléd velike spokornize.

Na Lashkim bliso mesta Kortone je Marjeta svoje starishe imela: dobriga ozheta, pa she boljšhi mater, ki so njo lepo v' boshjim strahi isredili. — *Blagor otrokam, ki dobre starishe imajo; naj bi jih le tudi vselej vbógali hotli!* Alj zhe se ravno dobro poduzheni otrozi nekajko zhasa motijo, ino na flabe pote sájdejo, spet jih starishov dobri nauki sbudijo, ino na prav pot savernejo.

She le ofem lét stara je Marjeta svojo skerbnó mater sgubila, je dobila preojstro mazhoho, ino je preméhkiga ozheta imela. Dekliza sazhne posvetno shiveti, ino svojo truplo nespodobno lishpati, de bi moshkimu spolu dopadla. Kar je hudobniga jiskala, je najdla; v' svojim trinajstim leti se je s' rasbers-danim gosposkim mladenzham sesnánila, v' ptujo mesto pobégnila, ino je zelih devét let v' gerdi nezhistosti s' njim shivela, ter se nosila, kakor bi njegova sakonska bila. — *Gorjéj desheli, mestu ino hishi, kjér se sakon ne sposhtuje vezh, ino po divjashko v' preshestvanji shivi!* Nesfrezhno moshtvo, ino jomene shenstvu, ki se v' tako shivlenje podá, ino tako rekózh od nesrámniga greha shivi. Eden bo sploh nesfrezhen ino pogublen, ako zhas milosti boshje samudi, ali pa obadva; sakaj pravizhen Bog je tako rasvújsdano shivlenje preklet.

Marjeta je bila she le eden ino dvajset let stara, alj vsa v' grehi, od nezhiste ljubesni svojiga rasvújsdaniga mladenzha flepa. Bogu se je sadošti sdelo; moral je on smert storiti, de se je ona prebudila, ino sapustila svojo pregreshno shivlenje.

Mladenzh je na ene dni od nje flovo vsel, se na pot podál, pa ji obljubil kmalo spet priti. Ona zhaka, alj né dozhaka ga vezh. Marjetin kushek ali pfizhek, ki je mladenzha spremil, nasaj perzvili,

njo sa krilo ali sukno s' seboj vlezhe, ino jo sunaj mesta sa eno germovje pelja. Pod germado najde svojiga mladenzha vbitiga; zhervi so ga she jedli. — Vsa perstráshena savpije: „Oj nefrezhni! kjé je sdaj tvoja dusha? — Tak shalosten konez ima nezhisto snanje med moshtvam ino shenstvam, ki ras sakona en s' drugim shivijo, sakaj sv. Duh govori: „Kdor se s' kurbami (ali s' kurbirjami) sklene, bo nesramen; on bo zhervam shivesh, ino njegova dusha is bukev shivih vershena.“

Hitro je svoje greslino mesto sapustila, je ozhitno vse sa odpushtanje profila, ki jih je pohijshala, se je k' svojimu ozhetu povernila, ino si isvolila svojiga spovednika, délat ojstro pokoro. — Sa velike pregrehe je potreba tudi velike pokore. Zhe si dekliza ti s' svojim slabim sadershanjam ljudi pohijshala, moresh tudi v' djanji ozhitno pokásati, de si se pobólshala, in sapustila vse svoje gerde navade. Nar prej si je potreba dobri-ga spovednika isvoljiti, per enim ostati, ino se svesto sadershati po njihovih naukih. Voljno more spokorniza vse sasmehtvanje ino preganjanje kuddobnih ljudi poterpeti, sakaj pregreslna ljubésn svetá se v' sovrashtvo spremeni.

Mazheha ni pervolila, de bi ozhe Marjeto pod streho vseli. Shla je spet od svojiga doma v' mesto Kortono, ino je v' trétjim redi ali ordni sv. Fran-zishka do smerti v' stanovitni pokori shivela. Bog njej ni le grehov odpustil, tudi s' zhudeshi je spokorjeno flushávnizo svojo pozhestil, de sposnamo, kaj prava pokora stori. — Varujte, deklize! svojo nedolshnost; ne verjamite slatim obljubam, ne vdajte se sapelivzu; naj bo gosposkiga ali kmézhkiga stana, ne vbogajte ga. Ako ste pa po Marjetno greslile, ne odlágajte pokore, de vam ne odjide slat zhas isvelizhanja váslhaga. Donef vam je obljudil odpushtanje dober Bog, alj jutro ni obljudil.

Gléj, de ne smoti

V' tvoji lepoti

Tebe, o dekliza, spazheni svet.

Zhe si greshila,

Glej, de omila

Hitro bosh s' folsami madeshe spet.

33. S v. M a r i n a.

Isgléd praviga pobóljshanja.

She le tri leta stara se je Marina od svoje sestře deset boshjih sapoved navuzhila. Med vsm ji je prava ino nar imenitnej sapoved nar bolj dopadla, ki prvi: „Ljubi Boga zhres vse, ino svojiga blishniga kakor sama sebe.“ Varvala se je hudobnih otrók, ino sa vsak greh so jo solse polile, ki so ga drugi otrozi storili. — O kako lepo je dobro poduzheno dete v' svoji nedólshnosti! — *Alj slabe tovarshije ga popázhiyo.*

Marina je v' svojih vezhjih letah s' enoj rasvujsdanoj neframnoj déklizoj snanje imela, ino od nje se je sapelivih norzhij navuzhila. Nehala je moliti, ino lepo Bogu slúshiti, sazhela se lishpati ino shtimano nositi. Brumno se je le na videsh po hinavsko delala. — *Tako se vsaki godi, ki Boga sapusti, ino jishe sapelivimu svétu dopusti.* —

She so shtiri léta njeniga slabiga shivlenja preteklo; ino sdaj jo bogabojezh mashnik spreoberejo, de je spet sazhela Bogu svesto slúshiti. — *Dusli samuzeno ni, dokler she le k' spovedi hodi, ino se boshjih naméstnikov ne sogiba. Sa greham more pa priti ojstra pokora, ino resnizhno pobóljshanje.*

V' prvih léтах pobóljshanja jo je vest toljko pekla, de je tudi njeno truplo flabelo. Zelih shtirnájt let je ves dúshen nepokoj poterpeshlivo prestala. Po tem ji je Bog sizer dúshne teshave odvsel, ino njénimu ferzu veliko veselja dúshniga dodelil,

alj bres terplénja spokornize ní pustil, ino ji hudo boléšn poshle. Vsi persti so se ji kerzhili, sama kost ino kosha nje je bila. V' toljkih bolezhinah vsa voljna ino krotka ni rekla shal besede, zhe njo ravno kdo rasshalil je. V' svoji hishizi je prebivala, ino vezh drugih poshtenih deviz per sebi imela, ki so v' sveti drushbi med sebo shivele. Naj si ravno neprenéhama v' posteli, je vender zelo hisho v' lepi sastopnosti vishala. — *Tako se zhednost v' terplenji zhisti, kakor v' ognjeni pezhi slato. Srezen, ki voljno terpi.*

Nar hujshi je sa Marino sadna boléšn bila, pa je vender svojimu spovedniku djala: „Naj vse bolezhine nad mene pridejo, ki mi jih dober Bog poshle, rada do konza svetá terpim, zhe je boshja volja takó. — Jézhalo je sfer njeno telo v' strasnih bolezhinah, alj duh je bil voljn, dokler je svojo duho v' boshje roke isrozhila. — *Kdor v' svoji mladosti gresli, se naj na starost ojsiro pokori, ino to bres vsiga odláganja, sakaj bres pokore sa gréshnike isvelizhanja ni.*

O deklize, sapustite

Vso nezhémernost svetá;

Sa nedolshnost le skerbite,

In ljubite Jesufa.

Vsa posvetnost bo nehala,

Zhednost vékomaj ostala.

34. S v. Marzelina.

Isgléd poshtene devishke tovarshije.

Kdo ne posná imenitniga zérkveniga vuzhenika, sv. shkofa Ambrosia? Njegova sestra je bila sv. Marzelina, bogabojezha kakor njeni svet brat. — *O kako lepo ino slavno je, zhe se bratje ino sestre med sebo k' dobrimu opominjajo, ino hudiga*

varjejo, de ji niso le v' rodi, ampak tudi v' zhednosti shlahta! —

V' njeni mladosti jo ni draga posvetna obleka fkerbela, de je ravno imenitnih starishov bila. Shivela je tiho ino pohlevno, je pridno delala ino molila. Sogibala se je flabe tovarshije, ne le presher-niga moshkiga spola, temuzh tudi shenskih, katere se nesramno pogovarjajo, ena drugo flabih rezhi vuzhijo, poshtene tovarshize pa saframujejo. Veliko deviz bo skos tako obhojo mlazhnih ino sape-ljanih. — *Srezhna satorej dusha, ki raj v' smoti shivi, ino po voski poti hodi, ki v' nebesa pelja, kakor sv. Marzelina.*

Po smerti svojih starishov je s' brumnimi dekli-zami v' sveti prijasnosti ino ljubeshni shivela. Njena hifha je bila prebivalishe poshtenih deviz, katere so skupaj Bogu flushile, ino se k' dobrimu opo-minvale. — *Taka soseskha ali drushba Bogu dopade, ino boshji angeli so nje veseli.*

Prava zhednost se more poskusiti, ino skos terplenje poterdti. Tudi sv. Marzeline je ter-plenja veliko objiskalo. Snotrjna shalost ino svu-najno obrekvanje hudobnih ljudi je veliko nadlog njej delalo. Poterpela je, ino se tolashila, rekozh: „Zhe bi ravno pred ljudmi nedolshni bi-li, vender pred Bogam ni nobeden sado-sti zhist.“ — Na smertni posteli je svojim tovarshi-zam djala, ki so se okolj nje milo jokale: „Ne jokajte; dosdaj je Bog v' meni prebival, od sedaj bom pa jes v' njem prebivala.“ — *Slushi le svesto, dekliza moja, svojimu Bogu, lehko bosh zhisto ohranila svojo dusho ino telo; boshji tempel bosh, ino sv. Duh bo v' tebi pre-bival.*

V' tvojim ferzi Bog prebiva,

Dokler zhisto vestimash;

Boshja roka te sakriva,

De se v' hudo ne podash.

35. S v. M a t i l d a.

Isgléd lepe sêsterne ljubesni.

Sv. Matilda, brumna brumna deviza, ni le fama bogabojezho shivela, ona je tudi sa svojiga brata Aleksandra fkerbela, ki je bil štiri leta mlajši od nje. Mersêle so ji vse posvetne nezhémernosti, pa tudi bratu jih je perstuditi si persadévala. Bog je Matildi pomagal, de je sveta sestra tudi svetiga brata imela. — *Kako lahko bi srezhna vsaka hîsha, vsaka shlahta bila, naj bi se bratje ino sestre med sebo v' resnizi ljubili, pred hudim svarili, ino v' dobro nagovarjali, kakor sv. Matilda svojiga brata.*

Kedar je njeni brat she odraštil, pa tudi posveten biti sazhél, ga je enkrat Matilda nagovorila, rekózh: „Saj vésh, ljubi moj bratez! kako mene isvelízhanje tvoje fkerbi. Kako slabo je pa najno shivljenje Jesufovimu podobno! Kjé je najnaponishnost, ktere bi se imela od njega navuzhiti? Kjé najno vboshtvo, katero nama on v' besedi ino v' djanji perporozha? Kjé je krish najne poterpeshlivošti, ki bi ga imela sa njim nositi? — V bogaj me, ino odpovejva se goljúfnimu svétu, ki naj sapeljuje, ino zelo lahko pogubi!“ —

S' ginjenim serzam ji brater odgovorí: „V' resnizi sposnám, de je sa mene to posvetno shivljenje slo nevarno; bojím se sa svoje isvelízhanje. Tebi se perporozhim, de me vodiš; v' všim te hozhem vbógati.“ Kakor sta fklenila, sta tudi sveto shivela, sanzhhvala pregresno veselje, ino sta srezhno en drugimu v' nebela pomagala.

Sveta dolshnost je, de starejšhi bratje ino sestre svoje mlajshi vuzhijo, svarijo ino hûdiga varjejo. Pa tudi velik greh je, she vidijo hudo délati jih, pa molzhijo, ali njihove pregrehe sta-

rišham, ali drugim předpoštávenim sakrivajo; ravno tistih grehov se deleshni storijo. She hujšhi je, ako stareji svoje mlajšhe brate ino sestre drášhijo, tepejo, pohújšhajo, ali zlo v' nesnane pregrehe sapeljajo. Toraj vbogajte svoje starejšhe brate ino sestre, pa le v' pravizhnih rezhéh, ino varjte se húdiga od njih navuzhiti.

Lepa je, lepa med brati in sestram'
ljubésn,
Gréfhna prijasnost pa šrašhna bolésn.

36. S v. M o n i k a.

Isgléd isvelizhánfkiga posvarjenja.

Sv. Monika je per svojih starishih vino tozhit hodila. Vsak den je po malim tako dolgo piti poskúshala, de se ga je prevezh pervadla. Imeli so staro poshteno deklo, ki ni dopustila otrokam vse jemati, tudi ne bres potrebe jesti ino piti, kakor bi hotli. Enkrat ste se s' Monikoj sporekle¹⁾, ino dekla jo je ozhitno pijánko imenovala. To je mlado deklico toljko v' serze sabolelo, de se je per prizhi tej hudi navadi sa vselej odpovídala.

Omoshila se je, pa je hudòbniga mosha imela; alj vsa krotka ino pohlevna, se je lahko s' njim sastopila. Imela je saliga fina Avgústina, ki je bil sizer visoko uzhén, alj slabo je shivel. Sv. Monika je pa tako dolgo molila, ino se jokala sa nje-ga, de ga je skos svoje solse prerodila. Svet shkof ino imeniten zerkvén ozhák je postal. Veselo je v' njegovih rokah vmerla.

Vsak zhlovek ima svoje slabosti; kaj de bi se tudi vsak posvariti nal! Alj malokdo se s' lepim dá posvariti: le jesijo se, ino sovrášhijo svoje svarivze. Dokler pa zhlovek pregrehe svoje

¹⁾ Skregale.

ne sposná, se tudi poboljšhati ne more. Satorej pravi moder mosh: „Boljšhi je ozhitno svarjenje; kakor pa skrita ljubésn; boljšhi so rane nam od prijatlov dane, kákor kúshleji tístiga, ki nas fovrashí.

Huda navada se lahko premaga,
Zhe se poboljšhanje le ne odlaga.

37. S v. N e s h a.

Is gléd nepremaglive devíze.

Kaj devíshki stan veljá, kako se sapeliv svét premaga, nam sv. Nesho lépo, de nizh lepshi, pokashe. Bila je v' Rimi bogatih starishov hzhér, she v' svojim trimajstim leti toljko sala ino ljubesniva, de je veliko snubzov imela. Med všémi jo hozhe Prókop, rimskiga oblastnika sin, sa svojo imeti. Poshilja ji na dom mnogotére ino drage dare, pa she ne pogleda jih, ino mu vse nasáj poshle. Sazhél je sa njoj lásiti, de bi njo premotil; alj sapodila ga je rekózh: „Pobèri se siten sapelivez, ino ne misli, de bi deviza se tebi vdala, ki je Gospodu vsfiga sveta sarozhena. Zhiste dúshke so saklad ali shaz nebéshkiga Shénina, ino nevmerlivošt je njihova juterna.“ ¹⁾ — *Sapishi si deklíza te besede globoko v' svoje ferze, ino tudi ti sapelivzam takó odgovori.*

Is nezhiste ljubesnirado nevsmileno fovrashenje isvira. Kér sv. Nesho premotiti niso mogli, jo nevérnimu sodniku satoshijo, de je kristjana. Oblastnik njej vse obéta, kar je kolj lépiga ino dóbriga; pa tudi s' strashnimi múkami ino s' grosovitnojmertjoj ji shuga; alj vse saстонj. „Jesuf Kristuf je moj shenin, je sv. Nesho djala, on, ka-

¹⁾ Dél ali dév.

tériga mati je deviza, katérimu angeli flúshijo, ki je lepšhiko sonze ino luna. Zhe njega ljubim, sim nedolshna, kedar se njega doteknem, sim zhistá, ker njega vsemem, deviza ostanem. Le temu svojimu Bognu hozhem svešta oštati, le v njega vérvati, ino s' njim porozhena biti. On je moj, ino jes sim njegova. Kakor mlada ino flaba sim, možhna bom vender sadošti svojimu Shéninu shiveti ino vmreti.

Gnali so njo pred malikvavški altár, de bi po ajdovsko aldovala ¹⁾; pa niso nje pergovorili, ne perfilili. Pokrishala se je, v' nebésa roke povsdignila, ino vse premágala. — Oblastnik jo vkashe v' nesframen hram peljati, ino rasvujsdanim mladenzham dati, de bi ji devishtvo vseli. Nesha se tudi tega ne vstrafshi, ter pravi: *Jesús moj Gospód mene posabil ne bo. On zhistim ljubim rad pomaga, ino ne bo dopustil telo ofkrúniti* ²⁾, katéro je njemu posvezhenó. Ona moli, boshji angel njo sakriva, ino nesframni mladenzhi fhe poglédati se nje ne svúpajo. Samo eden njo s' nespodobnim ozhefam pogleda; alj per prizhi ga boshja roka sadene, ino se sverne. Sv. Nesha pa sa njega prosi, ino ga spet oshivi. — *Tak možhna je sveta zhistost; boshji angel je nje poseben varh. Le tam, kjér nezhist ogenj she poprej v' deklíshkim serzi gori, se devishtvo vezh vbraniti ne more, de bi v' hudi pertóshnosti ne pogorelo.*

Serdit sodnik jo obfodi na germadi feshgati. Serzhno je na germado stopila. Visoko ino shroko je plamno shvigalo, bëshali so trinogarji ³⁾; sv. Nesha je pa v' fredí gorezhe germade bres vse shkode stala ino molila, kakor zhistá dúsha, ino ogenj se nje ne prime. — Po tém jo obfodi, de bo ob glavo djana. Veselo, kakor nevesta k' poroki, na sodno mesto gre; ljudjé se sa njo milo jókajo,

¹⁾ Ofrovala. ²⁾ Omadeshati. ³⁾ Martrovzi ali berizhi.

le ona svete pésmé pòje. — Tudi rabelnu ¹⁾ se je
toljko všmilila, de ji ni glave všékati mogel.

Serzhno ona ljudém rezhe, ki so jo oshalova-
li: „Kaj me mudite! moj Shénin bo rassha-
len, de me tako dolgo zhaka. Naj mene
prejme, ki me je poprej isvolil.“ Trepetáje
lhe rabel stoji, alj ona mu serzhnost pergovarja,
rekózh: „Kaj zhakafh vmoriti telo, ki je
tak nefrezhno bilo, dopasti ozhém, sa ka-
tere ne maram. Ne boj se mene vmoriti,
saj se po smerti sazhne sa me boljshi,
vezhno shivljenje.“ Po tem je molila, rekózh:
Hvalim tebe o Bog, de si me gréha var-
val. Vsemi mojo dúsho, o Gospód, ki je
tebi draga bila, ino katéro si toljko lju-
bil. Sadobila bom, kar sim vselej shelje-
la; k' tebi grém, katériga sim vselej lju-
bila. — Všekal je rabel glavo, ino v' svete ne-
befa je njena zhísta dúsha sletela, nedolshna ka-
kor lepa ovzhiza, katero na podobi sravno se-
be ima.

*Oh kako lep je zhíst rod, poln zhastí pred
Bogam, ino pred ljudmi! Devíze so shlahen zvét
svete kershanske zérkve. Ohranite devíshstvo,
ljube deklíze, ino dokler v' svet sakon ne stópi-
te, bodite neveste Jesusove. Serzhno se vojskujte
sa devíshki venez; ako ga enkrat sgubíte, zél svét
vam ga ne more poverníti vezh.*

Glej, de ne smoti

V' tvoji lepoti

Tebe, o dékliza, spázheni svét;

Serzhno se brani,

Zhísto ohrani:

Jesuf, tvoj shenin, te hozhe imét.

¹⁾ Frajmanu,

38. S v. N o t b u r g a.

Isgléd poshtene kerfhanfke dekle.

Na Tiroljskim, slo vbogih, pa bogabojezhnih ljudi, je Notburga v' eni grafhini sa kuharzo flushila. Bila je vsa pohlevna, pridna, ino vsmi dobra. Gospá so ji perpušili vsak den med vboge rasdeliti, kar je gospodí per misi ostalo. — *Takó dru-shinzhe¹⁾ ne smé gospodarjam bres védenja jemati, ino vbogajme dajati; le kar sebi perterga, ali pa sprosi, to bres greha drugim dá.*

Po smerti stare gospe je mlada gospa Otilja ostankov vbogim dajati prepovedala, ino je vkásala jih v' pomije metati. To je vsmileno Notburgo možno v' ferze bolelo. V'fako nedelo ino sapovedan prasník je s' fuhim kruham ino s' vodó sa dobro vsela, svoj del pa vbogim dala, de bi faj enkrat v' nedelo jih poshivila. Alj tudi to je Otilji merse-lo. Notburgo per gospodu toshi, de potepuhe ino kradlivke v' grafhino vadi. Gospód Notburgo enkrat perzhaka, viditi, kaj vbogajme nosi. Ona mu pokashe nekoljko svojiga malzha, ino pa zhúterzo ali slafhko vina, ki ga je vbogim perhránila. Gospód pa tega vidil ni, ampak je svoji gospej povedal, de je le oblanzov ino pa luga nekoljko Notburga nefla. Na to feshe gospa vsa ferdita nad Notburgo, kakor bi bila ona gospodá goljsala, ji da slovó, ino sapové, se na rávnost is grada pobrati.

Poterpeshlivo Notburga svoje rezhi pobere, ino se ravno odprávlja, kar Otilja naglo sboli. Satorej she Notburga ostane, hudobni gospej ljubesnivo fíreshe, jo prosi ino opominja, naj se s' Bogam spravi, ino svojo dúsho ofkerbi. Po smerti gospe she le grafhino sapuští. — *Kako lepo je, tajístim dobro storiti, ki nam hudo hózhejo! Taki so pravi otrozi Ozheta nebesfhkiga.*

¹⁾ Posel.

Notburga k' kmetu v' flushbo gre, pridno dela' svesto Bogu flushi, ino prav veselo ino frezhno shivi. Grafhino ¹⁾ je pa s' Notburgoj tudi vfa frezha sapustila: nefrezha sa nefrezhoj je gospodo sadela. — *Takó je bogabojezha drushina velika hifhna frezha, pa tudi malopridni hlapzi in dekle nar vezhi nefrezha: ino boljshi, de kamen na tistim mesti leshi, kjer rasbersdano drushinzhe sedí, ki zelo hifho pohujsha, de boshji shegen ali blágoflov od hifhe beshi.*

Sapushen gospód je Notburgo spet v' flushbo profil, ino njej obljudil, de bo kakor nekdej po svoji volji vbogajme delila. Ino glej, v' enih letah je bilo per gradi spet vsiga dovolj. Notburgi se je posledna ura perblishala, ino lepo mirno je v' Gospódi vmerla. Vbogi so sa njoj jókali, kakor sa svojoj máterjoj; njene dobre dela so jo pa v' nebesa spremile, kjér sdaj svoje plazhilo savshiva.

Kar dóbriga vbogajme tukaj delish,
Povernjeno tamkaj v' nebesih dobish.

39. Sv. Apolonija.

Isgléd gorezhe ljubesni do Jesufa.

Sv. Apolonija ali Polona je bila v' Aleksandriji na Egiptovskim doma. Od svojih mladih lét je kakor kristjana poshteno ino zhišto shivela. Grosovitni nevérniki so njo sgrábili, pred malika peljali, ino hotli perfiliti, de bi svojo véro satajila, ino Jesufa preklinjala. Alj ona je serzhno odgovorila: »Jesuf Kristuf je pravi Bog; njega mormo moliti, ne preklinjati.« Na to so ji s' pestmi ino s' kamnjam vse sobe isbili. Savolj tega se she sdaj sa posebno priproshnizo v' sobnim bo-

¹⁾ Grad.

lenji zhešti. — *Sa nas bi bilo boljše, de bi nas vse-
lej kdo raj po sobih vdaril, to še pravi posvaril,
kedar kaj nespodobniga govorimo, kakor de nas
poslušha, ali zlo pomaga klafati, ino druge obre-
kati. Sa vsako prasno besedo bomo enkrat odgo-
vor dajali.*

Hudobni malikvavzi so sv. Polono is mesta
vlekli, veliko germado naredili, ino shúgali njo
shivo feshgati, ako Jesufa ne sataji. Ona si ne-
koljko oddihne, ino kedar jo sopet vpráfhajo, raj
sama v' ogenj gre, kakor bi sv. véro satajila, ino
v' vezhen ogenj prishla. — *Takó shiva véra ino
prava gorezha ljubésn vse martre sa Jesufa raj
preterpi, kakor njega sgubiti.*

Nikolj ne bo na sgubi,

Ki Jesufa prav ljubi.

40. Sv. Potamjana.

Is gléd svete devishke framoshlivoši.

Sv. Potamjana je imela nevérniga, malopridni-
ga gospodarja, ki je nezhisto shivel, ino hotel tudi
s' svojoj dekloj presheštovati. S' dobrim ino hudim
njo nagovarja, de bi njo v' svoje gerdo djanje na-
pravil, pa svešta flushávniza boshja se mu nevdá,
ino hozhe rajshi vmreti, kakor sgubiti svojo ne-
dolshnost. — *Takó je sa flushevne nar boljšhi
flushba nar vezhi nesrezha, ako poshténiga sa-
dershanja per hishhi ni. Boljšhi je manji flushiti,
in bornej shivéti, alj per poshtenih ino bogabo-
jezhnih ljudeh. Nar vezhi nesrezha je gréh.*

Neframen gospodár je svojo poshteno deklo
hudobnimu oblašniku isrozhil, in njega plazhal, naj
jo vmori. — *Ni ostati poshteni kershenizi vezh
per taki hishhi, kjér neframno moshtvo njej po-
zhistosti streshe, sakaj is gerdiga sapelvanja se*

nevsmileno pregánjanje zazhne, ino teshko bres flovefa neha.

Nevsmilen oblaſtnik njo hudo martra ino fili, de bi Kristufa satajila, ino ſvojimu goſpodarju po volji ſtorila; shuga njo tudi vojſhakam v' oframotenje dati; alj nizh ni s' njoj opravil. Na njeni ferzhen odgovor ſapové nekimu vojſhaku Basilidu njo k' ſmertí peljati. Obſodil njo je, de bo do gòliga iflezhena, ino v' kotel vrele ſmole vtoplena. Sramoshлива deviza ſe je vezh vſtraſhila neſramne ifleke, kakor vrele ſmole. Lepo je roke povſdignila, ino toľko proſila, naj jo ſaj oblezheno vmorijo, de ſo ji dovolili. — Veſélo ſe po tem rabelnam v' roke da, ki jo po malim od nog do glave zele tri ure v' vrélo ſmolo ſpúſhajo, dokler ſvojo zhiſto duſho Bogu iſrozhí.

Tudi Basilidu, ki je njeno ſramoshlivoſt pred raſvujsdanim, nevérnim ljudſtvam branil, je nebeſhko krono iſproſila. — *Deklize! vuzhite ſe od ſv. Potamjane devíſhke ſramoshlivoſti. — Sakrivajte ſpodobno ſvoje telo, ino poſhteno ſe oblázhite; neſpodobna noſha, ino neſramno ſadershanje nedolſhnoſt mori. Blagor vam, ki ſte ino oſtaneli zhiſtiga ſerza, Boga bote glédale.*

Sramoshlivoſt je devize
Ljuba ſarja júterna;
Zhe nje nima tvojo lize,
Si devíſhtvo vgáſnila.

41. Sv. Regina.

Iſgléd bogabojezhe paſterize.

Sv. Regina je ſlahne, pa ájdovſke ſtaríſhe imela. Mati ji je na njenim porodi vmerla. Dali ſo jo neki kerſhanſki dojki v' amſtvo ali dojſtvo; od nje bila je v' kerſhanſki véri poduzhena, ino po tem kerſhena. Kedar jo nevéрни ozhe damu vſeme,

ino své, de je kristjana, njo vef serdit k' njeni dojki od hishe sashene. Dobra shenka jo je rada pod streho vsela, ino Reginza ji ovze na desheli pase. — *Oh boljšhi je na kmetih med nedolshnoj shivinzoj biti, kakor po gradih ino mestih per sapelivzih shiveti. Svoje nedolshno veselje imá s'er vsak stan, nar lepsli pa kmetishki, naj bi prav v' njim shiveli.*

S' veselim serzam je sv. Regina svojo malo zhedo pafša, ino boshje rezhi premishlovala. Rada je na Jesufa mislila, kér se tudi dober pastir svojih ovzhiz imenuje; profila ga je, de bi tudi ona bila njegova svešta ovzhiza. Premishlovala je frezhne pastirze na Betlehemskih planjavah ¹⁾, ter jih je v' duhi glédala, kako so per jafelzah Jesufovih klézhali, ino Odreshenika svojiga molila. Darvala je tudi ona ljúbimu Jesufu svoje serze, ino mu je obljubila svešta vselej ostati. — *To so lepe ino svete rezhi sa fante ino déklize na pasli. Od takih naj bi sa kratek zhas pogovarjali se; angeli boshji bi se s' njimi veselili. Alj pogostlo se pastirji ino pasterize na pasli gerdo gerdo sadershijo, nesramno norijo, se skrivšhi ostudnih rezhi vuzhijo, ino greh delajo, ki v' nebo vpije, ino se she imenovati ne sme. Bog se vsmili takih mladenzhov!*

Deshelfki oblastnik je po tistim kraji hodil, je salo Regino sposnal, ino njo vseti hotel. Ravno je bila v' petnajstim leti; alj v' nevárni sakon s' nevérnikam vdati se hotla ni, ino mu je odkritoserzhno povédala, de je kristjana. S' hudim ino s' dobrim njo nagovarja, kerfhanfko véro satajiti, ino njega vseti; alj ona Jesufu svešta ostane. Vkashe jo tako nevsmileno bizhati ali tepsti, de se je zlo nevérnikam vsmilila, ino po tém v' jezho potisniti; alj jezha se je rasvetlila, ino ona osdravlena bila.

Drugi dan njo sopet pred sodnika perpeljajo; ino kedar se smotiti dala ni, jo s' shelésnimi grebeni rastergajo, s' gorezhimi báklami pálijo, ino v' merslo vodo pomákajo. Kedar ona v' nar hujših

¹⁾ Ravninah.

martrah Boga hvali, se glaf is nebéf saflifhi:
 „Bali (pridi) Regina, de bosh deleshna
 krone Isvelizharja svojiga!“ — Na te
 glaf se je nad ofem sto nevérnikov preobernilo. —
Tako bo isvelizhan, kdor do konza svéft oftane.

Dve roshzi zvetite is semlje v' nebó:

Lilja nedolshnosti béla;

Rudezhako kri bo sravn' lilje lepó

Rosha terplenja zvetéla.

42. S v. R o s a.

Isgléd devífhke poterpeshlivofti.

V' Ameriki, v' novim déli sveta, je bila sv.
 Rosa rojena. Vbóshniga ftanu je bila, pa lépiga
 oblizhja; sa to fo njo Rosho imenovali, namefti
 Isabele, po kateri je kerfhena bila. Rosi pa ni do-
 padla telefna lepota, ki deklize tak rada vkane ali
 ogoljfa, ino v' nefrezho perpravi. Skerbelo njo je
 poshteno, bogabojezhe ferze; sa to se terdo posti-
 la, ino je rada molila, po isgledi svete Katarine
 Senenfke, katero fi je v' svojim shivlenji posné-
 mati isvólila, ter je fklenila sa vselej v' devífhkim
 ftani oftati.

De bi se grefhne nevárnosti sognila, ni hotla
 v' posvetne tovarfhije sahájati, ne po navadi dru-
 giht rasvujsdano shiveti. Sa to fo njo malovredni
 ljudjé zhertili ¹⁾, safmehvali, ino gerdo obrékali.
 Alj vse je voljno prenefla, ino vesela bila sa Je-
 sufoviga imena del pregánjana biti.

Sv. Rosa je tudi sa svoje ftarifhe pridno dé-
 lala, ino jim je kakor pridna pzheliza ali zhebe-
 liza shivesh nosila. — Kedar je pa vidila, de bi sa

¹⁾ Sovrashili.

njo prenevarno med sapelivimi ljudmi shiveti bilo, je fhla v' klofhter svetiga Dominika, de bi Bogu bolj svešto flushila. — *Takó naj vsaka dekliza kraj sapusti, kjér bi se teshko gréha ovarvala. Kdor nevarnost ljubi, bo v' nevarnosti konzhan.*

Zhlovek pa bres vse skufhnjave biti ne more; v' njej se zhlovefhka zhednosti poterdi. Tudi Rosa je imela veliko skufhnjáv, alj vse je s' boshjoj pomozhjoj ferzhno premágala. — *Tudi mi svoje skufhnjave lahko premagijemo, alj le hózheмо: „Bog nas ne da zhres nasho mozh skúshati.“*

De bi sv. Rosa v' zhednosti popólnama dorasila, ji Bog hudo bolésn poshle. Voljno je vse bolezhine terpela, ino pogosto sdihovala, rekózh: „O ljubesnivi Bog! le poshli mi tesháv, pa tudi svojo ljubésn v' mojim ferzi poterdi!“ Mlada v' letih, pa bogata v' zhednosti, je svoje shivljenje polna ljubezni v' Jesufa sveto fklenila.

Bog svoje ljube pogosto objishe, jim poshlja dufhne ino telefne teshave, ino jih tudi hudobnim ljudém pregánjati da; alj frezhna dusha, ki svojo fkušnjo dobro obfstoji, sakaj kér bo pravizhna najdena, bo prijeta krono, katero je Bog obljudil tém, ki njega ljubijo.

Hozhesht ti v' shivljenje

Enkrat jit' od tod:

Krishino terplenje

Je kraljéva pot.

43. Sv. Rosalija.

Isgléd isvelizhanfke famote.

Na Lashkim v' mesti Palermo rojena je sv. Rosalija, mlada, imenitna, ino bogata deviza, hitro sposnala, de je svét goljusen, ino nevarne njegove

dobrote. V' strahu pred sapeljvanjam, ino is gorezhkih shelj Jesufu v' lepi nedolshnosti flushiti, se v' samòten kraj na goro podá, ino tamkaj veliko lét lepo Bogu flushi, moli sa flepe posvetne ljudi, ki se v' zhalne rezhi prevezh saljubijo. — *Naj bimlade deklize bolj samoto ljubile, kakor posveten trush* ¹⁾ ino nevarne tovarshije, lahko bi se, kakor sv. Rosalija, greha varvale. Zhe ravno ne v' pushavo, pa vender v' zérkuv ali v' kak tih kraj se more vezhkrat nedolshnost podati, svoje slabosti sposnat ino objokat, ino Boga profit, naj ji pomaga sapeljvanje frezhno premágati.

Sv. Rosalija si je k' sadnimu na hribi Palernijo, bliso morja, prebivalishe isvolila, ino je verh hriba v' enim berlogi sveto vmerla, kakor vsi nedolshni lahko vmerjo, ki so zhstiga serza. — Dolgo lét niso védili sa nje sveto truplo; alj v' veliki fili je Bog sveto devizo ljudém sa priproshnizo dal. Strafhna kuga je po Palermi morila, sa to veliko ljudi v' gore sbeshalo. V' blisni gori najdejo to sveto truplo, ino spravno sapifano: „Jes Rosalija, hzhér Sonibalda Montrejalskiga gospoda, sim is ljubeshni do Jesufa te berlog sa prebivalishe isvolila.“

Kakor hitro so truplo sv. Rosaliije vsdignili, v' mesto Palermo pernefli, ino se perporozhili njeni priproshni, je kuga nehala. Sa to so jo kristjani sa patrono v' kushnih morijah isvolili, ino se njéj po vezh krajih v' priproshno isrozhili; kakor postavim v' Junski dolini na Koroshkim v' sedemnajstim stoletji. Strafhna kuga je bila v' desheli, ino ljudje filo merli. Brumni duhovni, Jesviti, so na hribi pod sv. Hemoj v' enim berlogi njeno podobo ofkerbeli, Bogu altar naredili, de so véni po priproshni sv. Rosaliije, ino skos terdno savupanje v' boshjo pomozh nevsmilene kuge résheni bili. — *Tako Jesus, shenin zhstih dush, proshnje svojih nevést gotovo vslisli, ako so le po boshji volji spravane. Srezhen, kdor svojo zhstost ohrani; on bo prijatelj nebeskiga kralja.*

¹⁾ Hrup, hrum, praska, shum.

Oj ne bodi vam teshko, ljube hzhére, se posvetni lepoti, dobrovolji ino tovarshiji odpovedati, tudi sapelivo hisho sapustiti, ki vam nevarna je; saj vas Bog ne bo sapustil, ino vam vse stokrat povernil.

Zhe ferze po nebeshkim hrepeni,
Prav lahko vse posvetno sapusti.

44. Sv. Sinkletika.

Isgléd lépiga devishkiga sadershanja.

Sv. Sinkletika daja vsm deklizam lep sgléd, kako lahko skos svoje lepo sadershanje tudi tovarshize pobóljshajo. Imela je bogate stvarishe, ino sa to tudi svatov veliko; pa ni se omoshiti hotla, ter je mislila v' devishkim stani lehkejsi sa svoje isvelizhanje skerbeti. — Naj bi dekleta v' sedajnih shasih tudi takih svetih misel bile, snanja ne delale bres dopushenja poshtenih stvarishov, ali drugih predpostavlenih, ino sakonskiga stana toljko ne posheljele, zhe jim odlozhen ni: koljko vezh bi frezhnih deviz ostalo, ki sdaj svoje dni v' shalosti prevékajo. Alj zhe hozhesh ostati poshtena deviza, moresh tudi po devishko shiveti, kakor sv. Sinkletika.

Rada se je postila, je le sa potrebo pila ino jedla, sakaj nesmétn shivesh je ogenj nezhistosti. Svoje ozhi je v' svetim strahi imela, je vsako nepodobno posheljenje svojimu serzu prepovedala, ino svoje molitve svesto oprávljala. Kedar so druge deklize to njeno lepo sadershanje vidile, jih je tudi skerbeti sazhelo. Objiskovale so njo, ino profile, naj jih vuzhi ravno tako bogabojezhe shiveti; kar je s' veseljam storila.

Kaj pa ti rasbersdano shenstvo v' svoji soseski delash? Ljuljko med dobro pshezi sejes; sa to bosh pa tudi enkrat ljuljko shelo, ino

Bog, tvoj plazhnik, bo tebe ino tvoje ljuljkino snopje v' vezhen ogenj vergel.

Bog dá Sinkletiki starih let doshiveti, jo pa tudi s' teshávami objishe. Nekoljko lét pred svojo smertjo je suho bolésn dobila; tudi snotrajna puftóta je njeni dúfhi veliko shálofti naprávljala. Alj ene dni pred smertjo so vse bolezhine nehale, ino dúfha je she okúfhala nebesfhkiga veselja, v' katero njo je Bog is téga sveta vsél.

Ne bodi presháloftna, ljuba dúfha! ako ravno mnogokrat nobéniga práviga veselja nimash do boshjih rezhi. Kakor sa temnim oblakam she lepshi sonze posije, bo tudi dal tebi dober Bog sopet she vezh dúfhniga veselja; le stanovitna v' flushbi boshji ostani.

„Kdor hzle sa meno priti,

Sam sebe sataji,

Najkrish na rame vsemi,

In sa menó hiti!“

45. S v. T a j d a.

Sapelvanja sháloften isgléd.

Tajda, ali Tajf, je bila prebrifane glave, sálīga liza, pa gerdiga sadershanja. Od svojih starihov slabo poduzhena je tudi slabo shivela. — *Oh koljko dekliz sanikarnost starihov pogubi, ki se sa Tajdoj v' hudobno shivljenje podajo!* Vse posvetno je ljubiti jéla, na boshje rezhi pa zelo posabila. Hitro je bila od nesramnih mladenzhov v' greh sapeljana, ino kmalo je tudi ona bila drugih sapelivka; vsi poshteni so se nad njo spotikali. — *Glej, moja dekliza, kamo te nezhemerna nosha ino slabo snanje peljá! Tudi ti bosh namesti otroka boshjiga flushavniza hudizhova, ino nastava*

*ali sanká peklenfka, s' kátero bo nedolshne dúfhe
pekel lovít.*

Bog s'he ni sgublene gréshnize sapustil. Príshli
so svet duhóvn ino njo spreobernili. Njih gorezhe
besede so ji ozhi odperle; saglédala je preveliko
gerdobo svojiga gréshniga shivlenja, vidila strafno
vézhnost, ki take gréshnize zhaká. Na svoje kolena
pred máshnika pade, ino prófi, rekózh: „O zhe!
naloshite mi pokoro, takó teshko, kako
so moji grehi saflushili; perpravlena
sim vse storiti.“

Opušila je svoje sapelivo oblázhenje, sashgala
je svoje pregréshno blago, ki je bilo zena nezhí-
stiga shivlenja, lozhila se je vse gréshne prilóshno-
sti, ino se v' samoto podala, po nauki svojiga
dúshniga pastirja pokoro délat. — *Blagor dúshí,
naj s'he toljka gréshníza bo, zhe svojiga spoved-
nika svesto vboga; prava pokora njo isvelíza.*

Od prevelike shálosti savolj svojiga pregre-
shenja, si boshjiga imena isrezhi vupala ni; same
te besede je po nauki svojiga duhóvnika isdihvala:
„O Bog, ki si me vstvaril, usmili se zhes
me!“ Bog se je svoje spokornize vsmilil, je vse
grehe ji odpustil, ino jo k' febi v' nebesfko kra-
ljestvo vsel.

*O deklíza, ki si s'he v' svoji nedólstnosti
lehko vesela, varji saklád ali shaz svojiga de-
vishtva, de ti sa njim mílo jókati potrebá ne bo.
— Zhe si pa dosedaj po gréshnih stopinjah Tajíde
hodila, ne odlagaj tudi po stermim poti pokore
sa njoj hoditi; sakaj:*

V' nebesfko kraljestvo sta pota le dva:
Ti prvi nedolshen po roshzah peljá;
Ti drugi pokore je s' ternjam nastlán,
Alj k' sadnimu trofhtuje gréshniku dan.
O dúfha, ki perviga enkrat sgubísh,
Le fkerbi, de drúgiga ne samudísh.

45. S v. T e k l a.

Isgled, kakó se Bog v' svojih slushávnizah velizhesti.

Bila je sv. Tekla bistre pámeti, tudi skerbnó poduzhena; alj vse to bi nje isvelizhalo ne bilo. Kedar je pa sv. Pavl v' njeno mésto perpridgal, se je nauka Jesufoviga svesto prijela, ino se dala kerstiti. Od te dobe njo je nar vezh skerbelo ljubimu Jesufu dopasti, ino dopólniti vse, kar je per sv. kersti obljubila. — *Ne posabi kershanfska dušha tudi ti per sv. kersti storjenih obljúb; one so saštava tvojiga isvelizhanja.*

Hitro se je rasvédelo, de je Tekla kristjana. Sarozhena je bila; shenin ino starishti so si vse persadeli, njo s' dobrim ino s' hudim od svete vére odverniti, pa niso samogli. Ker so jo hotli po gosposki perfiliti, de bi se omoshila, je k' svetimu Pavlu sbeshala. Shenin sa njo své; vjeli so njo, ino divjim sverinam rastergat vergli. Alj vsigamogozhen Bog je nevérikam pokasal, de je on, zhloveshkih ferz vishar, tudi gospodár levov ino tigrov, ki njegovim ljubim sháliga storiti ne sméjo, ako jim on prepové. Strašna sverina se devize ni doteknila; kakor jagneta so se levi ino tigri krog nje vlegli, lepo krotko ji noge lisali, ino shli sopet v' svoje berloge. — *Srezhen, kdor Boga sa varha ino prijatta ima; lém, ki njega ljubijo, vse v' dobro iside.*

Nevsmileni malikvavzi so njo v' ogenj potisnili, alj sdrava je prishla is rasbelene pezhi nasaj. — Takó je skasal Bog po marternikih ino devizah svoje velizhastvo. Sv. Tekla je she po tém veliko lét shivela: ino njeno ime sdaj po zelim svéti flovi. — *Svojo zhiftoft ino nedolshnost varvati je tudi tvoja dolshnost, kershanfska dekliza! Sogibaj se nevarnih priloshnost, shivi lepo tiho ino bogabojezhe; pridna bodi, ino prosi Boga, naj ti*

v' skušnjavi pomağa, posebno, kër v' svetim Ozhenashki molish: „Ne vpeli nas v' skušnjavo; temuzh reshi nas od slega, ali hudiga.“ Ako bo Bog s' teboj, kdo bo soper tebe?

Kdor v' savetju 'J bosjimu prebiva,
V' fredi levov sladko on pozhiva.

47. Sv. Teodósija.

Isgléd shive vére.

V' jutrovi desheli je sv. Teodósija shivela, ob zhasi zesarja Dioklezjana, ki je nar hujshi preganjavz kristjanov bil. Polna shive vére ino gorézhe ljubeshi v' Jesufa je bila perpravljena sa svojo sveto véro terpeti ino vmreti. Ravno je nekoljko kristjanov na sodnim mesti v' shelesji vklénjenih stalo, in svoje smerti zhákalo. Kedar sv. Teodosija mémo pride, jih lepo posdravi, v' véri poterdi ino jih poprosi, naj se per Gospodu nje spómniyo. — Ne smémo se svojih prijatlov ino snanzov v' nefreshi framovati; pomagati jim, kar je mogozhe in prav, je nasha dolshnost. Sposnati smo pa tudi dolshni svojo sveto véro, ako nas vishi oblást na odgovor postavi.

Vojshaki, ki so kristjane varvali, mlado devizo hitro popádejo, ino savolj vére pred sodnika peljajo. Ozhitno mu je povedala, de je kristjana. — Ni nasha dolshnost, komur bodi svojo véro praviti; alj dolshni smo dali rajshi svoje shivljenje, kakor pravo véro satajili, ino druge pohájshati.

Sodnik Teodosijo s' dobrim nagovarja, naj Jesufa sataji; kër se pa ona stanovitno brani, njo rezhe iflezhi, ino s' shelésnimi grebeni tergati. Vse je voljno terpela, le to je nar vezh bolela njo,

¹⁾ Sagotji ali varstvi.

do goliga iflézhenej biti. — *Kako vse drugazh je sda; per mnogih deklizah! Svetih rezhi se sramujejo, zhe jih kak posvetnesh sa to kaj maliga podrašhi; nesramniga sadershanja jih pa ni fram, de le posvetnim ljudém dopádejo.*

Nevsmilen oblastnik, kér njo stanovitno vidi, vkashe devizo vtopiti; ino tako je dala ona sa sveto isvelizhanfko véro svojo mlado, nedolshno shivlenje. — *Tudi mi se ne smémo svoje vére, ne kerfhanfškiga sadershanja framovati; sakaj: „Kdor bo mene pred ljudmi sposnal, govori Jesus, ga bom sposnal tudi jes pred svojim Ozhetam. Kdor mene bo pa pred ljudmi satajil, ga tudi jes v' prizho angelov sa svojiga sposnal ne bom.“*

Sveta prava véra je nebéfhki kluzh; Kdor njo sataji, si v gafne vezhno luzh.

48. S v. T e r e s i j a.

Isgléd, kaj branje dobrih bukuv veljá.

V' Shpanfki desheli je sv. Terésija imenitne, pa tudi bogabojezhe starifhe imela. Njeni dober ozhe so vsak vezher otrokam ino drushini po navadi is fvetiga písmá, ali is shivlenja svetnikov kaj lépiga brali. Mala Teresija je tenko poslušala, pa tudi fama rada brala, kakor hitro se je brati navuzhila. To branje je toljko ljubésh boshjo v' njenim ferzi vnelo, de bi rada bila kri prelila sa sveto Jesufovo véro. Sklenila je v' svojim shivlenji svetnike posnémati. — *Srezhna dekliza, ki rada svete bukve bere. Bog, ki visha modre moshe, de jih píshejo, on sam skos nje govori. Koljko kratkiga zhasá nam lepe bukvize napravijo, koljko veselja nam branje da; nas varje poslópanja, ino sapelivih tavarshij.*

Perva srezha otrók so fkerbni starishi; kdor jih pa nima na semlji vezh, v' nebesih svojiga Ozheta in Mater imá, kakor sv. Teresija. Kedar je v' dvanajstim leti svojo mater sgubila, je pred neko podobo Matere boshje tekla, ino je tam jokáje profila, de bi Marija bila v' prihodno njena mati.

Teresin ozhe niso vtégili, sa njoj dovolj ojtiro glédati; sa to se je s' enó spazhenó deklizó, ino s' nékimi mladénzhami sesnanila, se je s' njimi od slabih rezhi pogovarjala, ino takó zhe dalje flabej perhájala. Od téga snanja je posnéj sama rekla: „Sdaj sposnám, kako je v' mladosti, v' kateri bi imeli zhednosti saditi, nevarno, s' ljudmi obhajati se, ki nezhémernosti sveta ne sposnajo, ampak le veliko vezh v' nje napeljújejo. Zhe bi starisham svétvala, profila bi jih, dobro glédati, kar je nar bolj mogozhe, s' kom otrozi hodijo. Tudi jes sim se po takim snanji toliko premenila, de nisim ne snamnja prave zhednosti imela na sebi vezh.“

Teresija je tudi v' tem zhasi nekoliko slabih bukur dobila, jih sheljno brala; ino te so ji zhisto serze spazhile. Jála se je gisdavo ali ofertno nofiti, lafe krishpati ino roke mehkúshiti; le fkerbelo njo je, kako bi posvetnim ljudém prav dopadla. — *Vidish, ljuba dekliza! kakor je po svéti veliko sapelivih ljudi, je tudi shkodljivih bukur: potreba se jih je ko shiviga ognja varovati, ino samezhvati flabe nauke, kakor kazhji strup. Preden se bukke beró, morjo se duhovnim pokasati, zhe jih sami prav ne posnamo, de bi nam ne shkodvale. Slabe tovarshije ino pa sapelive bukke so nar hujshi sovráshniki mladih ljudi.*

Srezha je bila sa Teresijo, de so ozhe nje nevárn stan she o pravim zhasu sposnali. Dali so jo brumnim nonam; ino sveti nauki, pa lepi isgledi bogabojezhiga shivlenja so mlado Teresijo spet na prav pot povernili. Bila je po tem duhovna mati veliko svetih deviz, ino bogabojezhnih ljudi. Vuzhila jih je sveto shiveti, ino je sama veliko svetih naukov popisala. De bi jo ozhistil, ji poshle Bog.

hude bolesni, ino veliko drugih tesháv. Vse je lepo voljno prenešla, ino vezhkrat v' voljo boshjo podana, isrekla: »Gospód, daj mi terpeti, ali vmreti!«

Zhedno branje,
Lepo snanje
Tebe frezhno st'ri.
Slabo branje
Gerdo snanje
Tebe pogubi.

49. S v. U r f h u l a.

Isgléd festerniga posvarjenja.

Lepo se svétijo svesde na jasnim nebi, she lepshi se svétijo boshji svetniki ino svetnize v' nebesih; nar lepshi pa tisti, ki so drugim lepe isglede dajali, jih pred hudim svarili, ino v' dobro opominjali. To je storila sv. Urshula, ali Ursha, deviza ino marterniza. Bila je, po mislih vuzhenikov, na Anglezhkim kraljeve rodovine. Pokásala je she v' mladosti, de bo imenitna svetniza. Salo je bilo njeno oblizbje, alj lepshi so bile njene zhednosti. — *Prasna je vsa deklishta lepota, goljusna vsa perljudnost, zhe serze shlahno ni, ino glava malo prida. Le poshteno sadershanje, ino pa priden nauk stori devizo hvale vredno.*

Na Franzoskim si je tisti zhal neki vajvoda lepo deshelo v' vojfki osvojil, ino jo med svoje vojfhake rasdelil. Vojfhaki so hotli shene is svojiga kraja imeti; poslali so satorej na Englendirfko po nevesto. Veliko lepih, mladih deviz je bilo nabranih, ino med njimi nar imenitnej sv. Urshula, nekimu vajvodu obljublena. Zhe se ravno devizam tóshilo po svoji domovini, vender so se Bogu v. roke podale, ino zhres morje so jih na Franzosko

semljo peljali. Boshja volja pa ni bila, jih posvetnim shéninam dati; Jesus jih je sa svoje neveste isvolil. Hud vihar ali burja ladije na Nemshko sanelo, ino prishle so v' imenitno mesto, ki se Keln na Rajnu imenuje. V' tim kraju je ravno strashna vojska grosovitniga Atila leshala, tajistiga nevsmileniga vajvodarja, ki je toljko lepih mest rasfúl, ino ljudi po nashih krajih pomoril. Divji, nevétni vojskhaki so se deviz lotili: alj sv. Urshula se vstavi, ino svoje tovarshize serzhno nagovori, rajshi vmreti, kakor v' pregreho dovoliti. Po isgledi svoje vajvodize so vse devize Bogu sveste ostale, rajshi dale svoje shivljenje, kakor devishtvo. — *To je prava shiva ljubésn dobrih tovarshiz, de se med sebó húdiga várjejo, ino posvariyo. Take bogabojezhe ino tudi sa druge skerbane deklize so pomozhnize angelov boshjih. „Zhe tvoj brat ali sestra greshi; posvari ju na samim. Zhe te stishi, si svojo sestro perdobila. Ako tebe ne postusha, she eno sa prizho poklizhi, ino spet njo posvari. Zhe tudi to ne pomaga, povej predpostavlénim. To tebe Jesus vuzhi.“*

Serditi vojskhaki so devize s' sulizami pomorili, ino s' pufhizami postreljali. Vse so vmerle, alj angeli so nefli nedolshne dushe v' nebeshko kraljestvo, kjér se med njimi sdaj sv. Urshula veselí. — *Bodite serzhne, kershanske deklize, tudi ve, ino ne bojte se listih, ki truplo vmorijo, dushi pa kaj storiti ne morejo. Bojte se veliko vezh tega, ki lahko dusho ino truplo v' vezhno pogubljenje pahne.¹⁾*

Vse hudo premagujmo,
Ki dusho pogubi;
Sa venez se vojskujmo,
Ki vekomaj zveti!

¹⁾ Pehns.

50. Sv. Veronika.

Isgléd kako se moli ino dela.

Sv. Veronika, v' Lashki desheli rojena, je imela vboshne, pa bogabojezhe starishe. She s' maternim mlekan se je navuzhila Boga shiyo lju-bitu. Kér niso imeli sa zhém Veroniko v' fholo dati, je toljko bolj svesto kerfhanfke nauke poslufhala. Moliti bilo je njeno posebno veselje, pa tudi dolshnosti svojiga stanu dopolniti nar vezhi fkerb. — *Tako she v' mladosti déte pokashe, kaj v' starosti bo.*

Bog je odlozhil vsakimu zhloveku posebno dvojno dolshnost: moliti ino delati; alj malokdo obedvoje tako lepo dopolni, kakor sv. Veronika. Vedno je imela na deli svoje roke, ino per Bogu svoje ferze. Ni na polji stala, ne poslufhala, kaj drugi kramljajo; pridno je delala, ino po tiho premishlovala boshje rezhi. Vfaka roshiza njo je spominila na Ozheta nebeshkiga, ki je stvaril njo; flifhati ptizhize péti, se je od veselja posolsila, kér tako lepo Bogu hvalo pojó. S' vsm je bila prijasna ino dobra, sakaj boshji mir je v' njenim ferzi prebival. Kedar je vtégnila, se je v' samotén kraj podala, ino dokler so drugi prasnovali, drug zhas s' flabimi pogovori trátili, se je ona v' molitvi s' Bogam pogovarjala. — *Tako lehko v' vsakim stanu Bogu slushimo; ino zhe ga ljubimo, najdemo zhasa dovolj.*

Veronika je imela velike shelje v' sveto drushino bogabojezhih devíz v' klofhter jiti, pa brati ino pisati snala ni. Sa tega del se je po nozhi, kedar je she vse poopravila, branja uzhati jela. Kér pa nikogar imela ni, de hi ji kaj pokasal, ji ni po frezhi fhlo, ino njo toljko fkerbelo, de spati ni mogla. Marija, tolashniza vsih revnih, se ji na to v' fpanji perkashe, ino njo potolashi rekozh: „Ni kar si toliko k' ferzi ne sheni; sadoosti je

snati tri besede ali rešnice, katere so, pervizh: Ohrani zhišto svojiga serza; drugizh: Imej poterpenje s' špotikleji ino slabostmi svojiga blishniga; tretjizh: Vadi se vsak den premilovati terpenje Kristusovo. — *Blagor tudi tebi, dekliza, ako téh tréh rešnic ne posabish!*

Veronika ni shivéla sa minejozh svét, le sa nebefa je škerbela. „Jes morem delati, je vezhkrat djala, dokler she mozh ino zhas imam.“ Nar vezho veselje imela je, komu kaj dobriga storiti. Svojim predpostavlenim bila je v' vséh rezhéh pokorna. Bog je dal svoji svešči flushavnizi she v' tem shivlenji zhudeshe délati, de bi pokasal, kako pridne ino bogabojezhe devize sa ljubo imá.

Deklize! po isglédi sv. Veronike dolshnosti svojiga stanu vselej svešto dopólnite: molite, ino délajte, de bote zhasno ino vezhno frezhne.

Moli ino delaj,
De poshteno se shivish;
Moli ino delaj,
De nebefa sabodish.

51. Sv. Z e z i l i j a.

Is gléd tovarshije angelške.

V' Rimu je bila sv. Zezilja shláhniga rodu, pa tudi shláhniga sadershanja, od svojih mladih dni svešta flushavniza Kristusova. Njemu se je saobljubila deviza ostati. — *Pravizhne obljuje délati je dobro, ako se svešto dopólnijo; alj bolsi je obljuje ne storiti, kakor storjeno prelomiti. Satorrej se morjo spovednik vselej posvétvati, pre-den se kaka posebna obljuba stori.*

Sv. Zezilja je po tēm vsela shláhniga mladenzha Valerjana, zhe ravno ni bila njena volja: ker so starishi to hotli. Hitro po poroki pa rasodene mladenzhu, de je obljubila deviza oftati, rekozh, „Valerjan! mene angelj varje, ki brani moje devishtvo. Varji se satorej mene dotekniti, de se jesa boshja ne vneme nad tebo. — Kedar se sakonski lepo poshteno sastópijo, lahko en drugiga nesfrezhe várjejo, kakor sv. Zezilja svojiga shenina.

Valerjan je devishtvo svoje neveste sposhtoval, ino je djál, de hezhe biti kristján, naj bi le angela vidil. Zezilja mu odgovori, de to biti ne more, dokler kerfhen ni. — Poshle ga svetimu pápeshu Urbanu, ki je savolj pregánjanja skrito shivel. Bil je od pápesha v' sveti véri poduzhen, ino kerfhen. Kedar nasáj pride, najde sv. Zeziljo moliti, sravno nje pa angelja v' veliki svetlobi dva venza v' rokah dershati. Obedva sta na to molila ino hvalila Boga. — Naj bi tudi sakonski takó lepo en s' drugim molili; sdrushena molilva per Bogu narvesh premore.

Valerjan je po tem tudi svojiga brata Tiburzja k' kerfhanfski véri perpravil. Sv. Zezilja ga je podvuzhila, ino sv. Urban kerstil. „Doneš te sposnam, de si prave moje shlahte, je sv. Zezilja veselo Tiburziju rekla, ker si is ljubēsni do práviga Boga sanizhvavez malikov postal.“ — Naj bi si vsaka shlahta tako dobra bila, vezh sa isvelizhanje, kakor sa zhasno premoshenje skerbela, koljko bolj sfrezhna bi bila; alj po gošto se le zherli, ino v' nesfrezho perpravlja. Kako gerdo je to!

Kedar deshelfski oblastnik to své; vkashe brata vmoriti, kër svete vére satajila nista. Tudi sv. Zeziljo primejo, ino ob glavo dénejo. Angeli so vsih tréh nedolshne dufhe v' nebesfško kraljestvo spémili.

Sv. Zezilja je tudi s' lepoj, vbranoj musikoj Bogu hvalo prepévala; sa to njo she sdaj sa patrono poshtene musike imajo. — Veselo tudi ti

lehko po vsih svojih potih prepévašh, dokler nedolshno ferze imášh, rekózh:

Kjér kolj se snajdem, kamor grém,
Vesela fim, sa to, kér vém,
De so per meni angelzi,
Moji svesti prijateli.

52. S v. Z i t a.

Isgléd poshtene kmetifhke deklize.

Nar salifhi ¹⁾ lepota je sveta nedolshnost, boljshi ko shlahen stan je ljuba zhiftošt ferza, ino mladih dekliz nar vezhi bogastvo je poshteno sader-shanje. — Ako si bórniga stanu, naj le to trojno blago imášh, takó si bogata dovólj; ino zhe ga sgubish, ne bo ti ga zél svét povernil. To je mislila Zita, bogabojezha kmétifhka hzhér, kedar se je v' eno grašhino ²⁾ flushit odprávljala. — Tudi v' sedajnih zhasih naj bi deklize ravno tako obljubo storile: raj vse sgubiti, kakor svojo nedolshnost napraviti, kedar se v' mešta, v' taberne (oshtarije) ali k' gospódi v' flushbo podajo, kjér jih po navadi toljko sapelvanja zhaka! Naj bi pa tudi, kakor Zita, sveto shivele!

Vfako jutro je sgodaj, ali sa rano vstala, hitro k' sveti mašhi tekla, zhe je mogozhe bilo, ino po tém je pridno k' delu segla. K' spovedi ino k' svetimu obhajilu je rada pogosto hodila, ino tako je od ljubeshni Jesufove vneta vse teshave lahko prestala, vse skušhnjave ferzhno premagala. — Devizo, ki svete sakramente prav pogosto ino vredno prijema, Jesus ne bo sapelivzam v' roke dal. Le tiste, ki so malokdaj per spovedi, ino redko per

¹⁾ Lepshi. ²⁾ Grad.

boshji misi, pogosto pa v' slabih tevarshijah, take na dushi merlve gresfnize se lahko sapeljajo.

Mladine nar vezh slabi pogovori, ino rasbersdane tovarshije pohujshajo. Zhe nesframne marne rada poslusshab, pleperze pojesh, ino se s' moshkim spolam pezhash, o tako she vmira tvoja nedolshnost, ino bo hitro v' prvi perloshnosti vmerla. Sa to se je sv. Zita plefa, ino vfiga nevárniga tovarshitva skerbnó varvala, ni nespodobne besede rekla, pa tudi ne poslusshala. Hlapza, ki njo je hotel poljubiti, je sa uó vdarla, ino mu se grosila, njega gospodu satoshiti, zhe nje per miru pustil ne bi. — *Vfako dékle sapelivsam vbrani, s' dobrim ali s' hudim, ako le hozhe, ino pa v' svojim ferzi dopádenja nima do nespodobnih rezhi. Hujshi je premagati snotrajne, kakor svunajne sovráshnike.* — Nar nevarnejshi sanká sapeljvanja je tudi gisdava ali shtimana nosha. Prevsetno oblezhena dekliza bo hitro rasvájena gréshniza. Sa to se je sv. Zita ponishno ino le po svojim stani nosila; rajshi je dala vbógajime, kakor bi bila na predrago oblazhilo sapravljja, ki se njenimu stanu ni spodóbilo, ker je védla, de déklize s' gosposhkim oflazhilam tudi rade gosposhke slabe navade, ne pa zhednosti pónémajo.

Hudobni so pravizhne vselej sovráshili, ino ravno tako se je tudi Ziti godilo. Drushina njo je zhertila, zelo gospód ino gospá sta jo nekaj zhafa sanizhvala; alj ona je vse to Jesufu isrozhila, ki je bil tudi sa naf sanizhván. Kér se je pa lepo krotko, ponishno sadershála, nobéniga rasshánila, ino vsm rada dobro storila, so njo po tém vfi radi imeli, in tudi vbógali, kedar jih je posvarila. Ofem ino shtirideset lét je per eni hifhi flushila, kér je védla, de si pogosto flushbe prebérati ni koriftno,¹⁾ sakáj: Goste flushbe dajo redke suknje. — Ino kakor je lepo shivela, je tudi frezhno vmerla. Vboga je bila na semlji, alj sdaj je bogata v' nebesih.

¹⁾ Pridno.

Ne jišhi, ljuba dušha, pregréshnimu svétu dopasti, ampak le v' nebesa naj se povsdiguje tvojo serze. Ne bodi shalofstna, ako bosh sanizhvana; le k' nebesam se oglédaj, ino veselo sapój:

Pregréshen svét me ne shtimá,
Pa tud' ne maram jes sanja;
Letam v' nebesih je moj dom,
Kjér s' Jesufam vesela bom.

V. Poseben opomin devihkiga shivlenja.

Ako premisliš, ljuba dékliza, lepo, sveto shivlenje boshjih svetniz, tvojih priyatliz v' nebesih, ino pogledašh, kako posvetne déklize v' sedajnih zhasih shivijo, lahko ozhitno sposnásh, de se shivlenje svetlih Jesufovih flushávniz, ino pa shivlenje posvetnenk lozhi kakor nozh ino dan. — Kaj si bosh isvolila: biti Jesufova, ino po izgledi njegovih svetniz shiveti, ali biti posvetna, ino sa posvetnim potégniti? Dvema gospodama ne moresh flushiti: ¹⁾ Jesusu, svojimu shéninu, ino pregréshnimu svétu dopasti ne moresh. Poslufhaj, kako lepo tebi sv. Janes pishe, on zhíšt ino ljubeshiv Jesufov vuzhénz: Nikár ne ljubi sveta, tudi ne tega, kar je na svéti. Zhe kdo svét ljubi, ljubeshni boshje v' njemu ni.

¹⁾ Mat. 6, 24.

Vse, kar je pregrešhniga na svéti, je nezhisto poshelenje mesa, ino lakomno, nevéshljivo poshelenje ozhi, ino prevsetno sadershanje napúhnjeniga shivlenja; ino vse to ni is Ozheta, od Boga, ampak je téga svetá. Svét pa prejide, ino vse njegovo poshelenje; le kdor voljo boshjo dopolni, ostane vékoma. ¹⁾ Svét pomeni vse sapelive ljudi, nevarne dobrote, greschno veselje, ino tako blago, ki nashe serze od Boga na posvetno vlezhe, ino v' greh napeljuje. Ljubésn takih rezhi oslepi dúsho, ino jo pogubi; sakaj, kdor svét ljubi, bo s' svétom konez vsel. Kdor ni s' menó, govori Jესuf, je soper mene, ino kdo s' menó dóbriga ne spravljá, rasnafhá. ²⁾ Zhigava hozhesn biti? Jესusova, ali flushávnizn téga sveta?

O ljuba dékliza! bodi pridna Jესusova ovzhiza: le vsmilen Jესuf je tvoj dóber dúshni pastir. On, ki svetle svesde kakor bele jagneta po visokim nebi pase, ino jih lépo v' shirokim morji napaja, on je tvoj ljubi pastir. Njega sámiga si sa svojiga shénina isvoli, dokler v' samishkim ali ledik stanu shivish; alj bosh kdaj hotla v' svet sákon stopiti, naj tebi on skos tvoje starishe, predpostavlene ino prijatle shénina sbere, ki po njegovi svéti volji bo. Le takó bosh gotovo frezhna.

Zhe pa nevesta Jესusova biti shelish, moresh tudi shiveti takó, de njegove zhiste ljubeshni vredna bosh. — Vsemi satorej, ino globoko si v' serze sapish:

¹⁾ 1. Jan. 2, 15 — 17. ²⁾ Luk. 11, 23.

VI. Pet slatih naukov devilskiga shivljenja.

1. **H**odi pogosto ino vredno k' spóvedi, ino k' svetimu obhajilu. — Posvetne nevéste shelijó védno ali ves zhaš s' svojim shéninam biti, in kóljorkrat perloshnost imajo, objíshajo se. Jesus, shenin tvoje dúshe, posebno v' presvetim sakramenti réshniga Telésa prebiva, ino tudi sheli, de ga vezhkrat objíshesh, ter te vabi rekózh: „Pridite k' meni vsi, ki terpite, ino ste oblosheni, jes vas bom poshivil.“¹⁾ Jes sim prava vinska terta, vi mladike. Kakor mladika ne more roditi fama od sebe, ako ne óstane na terti, tako tudi vine, ako v' meni ne óstanete. Kdor óstane v' meni, ino jes v' njem, on rodi veliko sadú; ker bres mene ne morete nizh storiti.“²⁾ To se pa v' svetim obhajili sgodí, kedár se fkos zhísto spoved, shívo obshalvanje storjéniga greha, ino refnizhno pobóljshanje vredno perpravísh, ino se per njegovi svetimisi s' njim fklenešh; sakaj on sam govori: „Kdor savshiva moje mesó, ino pije mojo kri, óstane v' meni, ino jes v' njem.“³⁾

Ako se shenin ino nevésta poredko objísheta, se ne bota dolgo rada imela; vmerla bo tudi tvoja ljubésh do Jesusa, zhe malokdáj k' spóvedi, ino k' svetimu obhajilu grésh. Vsehníla bosh v' dobrim, kakor mladika, ki jo bojo pobraли, ino v' ogenj vergli.⁴⁾ Vsako vredno sveto obhajilo je svatovski ali ohzetni den nebesške poroke sa dúsho, ki Jesusa shivo ljubi. Ino kakor rósa juterna zvetézhé roshe omladi, she lepshi oshi-

¹⁾ Matt. 11, 28. ²⁾ Jan. 15, 1 — 5. ³⁾ Jan. 6, 57.

⁴⁾ Jan. 15, 6.

vi vredno sveto obhajilo zhišče duše, ki svojiga Jesufa v' refnizi ljubijo, ino ga s' shivo véro pod svojo streho vsemejo.

2. Jesufa svet spomin védno ali ves zhaš v' mislih iméj, ino njega nikólj ne posabi. — Vřako jutro naj bo on perva misel tvoja, de bo pervina mládiga dné njemu posvezhena. Hitro ko vřtaneřh, se pokrishaj, ino ga posdravi rekózh: Hvalen bodi Jesuf moj, ki si varval me nizoj. Varji me řhe doneř húdiga, de bom tebi sveřto flushila. — Vřak vezher, préden se vlesheřh, pokrishaj se, ino njemu se perporozhi rekózh: Ljubi Jesuf! lepote sa hvalim sa dobrote vse, ki sim doneř jih od tebe sadobíla. Tudi nozh prihodno ne sapúřti me, in odpúřti meni, kar sim pregreřhila. Daj mi fladko řpát', jutro sdravi vřtat', ino řpet veselo jít' na svoje delo. — Tako bořh vřak dan s' Bogam sazhe-la, ino frezhno s' Bogam nehala.

3. Skasúj ozhitno svojo ljubésn k' Jesufu, ino se njega pred ljudmi ne řramúj. — Posvetna nevesta noři vidno snamnje svojiga řhénina, perřtan na roki, de ne posabi, komu se je obljubila. Perřtanov tebi nořiti potreba ni, sakaj snamnje ljubiga Jesufa je tebi vřak krish, ki ga na polji vidířh, ino te pomni na njega, ki te je na krishi odreřhil. Kedar mémo krisha greřh, vselej glavo nagni, ino posdravi Jesufa rekózh: Molim tebe, krishan Jesuf, ino te zheřtim, kér řkos tvojo řmert na krishi biř svelizhana řhelim! — Vřaka posvezhena zérkuv je njegova hiřha, ki te na njega opominja. Kedar mémo hodířh, v' zérkuv řtopi, ino klezhé posdravi svojiga řvelizharja. Ako pa v' zérkuv ne moreřh, pred vratmi svojo posdravljenje opravi. — Koljkokrat řliřhiřh v' jutro řgodaj júternizo, ali o poldné angelsko zheřhenje, vezhno luzh ali vezhéřnizo svezher řvoniti, řpomni se, de je to njegov glaf, ki klizhe, de bi njega ne posabila, ampak vredno njega pozheřtila, ino Marijo, njegovo ljubo mater. Le gredózh pokrishaj se, in odmoli angelsko zhe-

shenje; tako bosh svojiga shénina, všmileniga Jesufa lepo darovala.

4. Rada boshje nauke premišluj, ino svoje ferzhne shelje le k' nebesam povsdiguj. — Nar slajshi veselje posvetna nevesta ima, od svojiga shénina slifhati, ali kaj lepiga brati. Vſako nedelo in sapovedan prasník tudi slato perloshnost ti imash v' ſveti boshji hiſhi veliko lepiga brati. Vſako nedelo in sapovedan prasník tudi slato perloshnost ti imash v' ſveti boshji hiſhi veliko lepiga od Jesufa slifhati. Satoraj naj bojo prédige in kerſhanſki nauki tvoje nar vezhi veselje. Kdor je is Boga, beſedo boshjo poſluſha. ¹⁾ — Naméſtniki boshji ſo priyatli tvojiga shénina; on jih poſhilja tebi ſvojo voljo oſnanvát, tebe opominjat, k' ſebi vabit ino tebi kaſat pravo pot. Zhe njih rada ne poſluſhaſh, tudi Jesufa ne ljubifh. — Kedar v' ſpomladnim ali vigrednim jutri ljubo ſonze roſhize poſije, veſelo pridne pzhelize ali zhibelize na polje letijo po raſſvetlenih róſhizah fládkiga medú nabérat; vſaka nedela ino ſvet prasník je tudi ſa tebe lepo jutro dúſhniga ſhivlenja.

Jesufov nauk je ſonze tvojo, vſaka prédiga ino kerſhanſki podvúk je ſhlahtna róſhiza, od katere naj dúſha tvoja ſebi medú nabéra ſa vezhno ſhivljenje. — Alj ſhe ob ſvetih dneſh lepiga zhaſa vezh imash, o ne prasnúj! Moli ali beri dobre ino ſvete bukvize; ſkos nje on tebi piſhe, ino njegov dúh s' tebo govori. — Tvoje veselje naj bo, ſe v' tovarſhijah od boshjih rezhi pogovarjati, ki ſi jih v' zérkvi ſlifhala, ali v' kakih bukvizah brala. Neſpodobne pogóvore ſvojih tovarſhov in tovarſhiz pa, kakorkolj moreſh, v' lepo oberni, de ſe Bog raſſhalil, ino bliſhen pohujſhal ne bo.

5. Škerbi ſa svoje tovarſhe in tovarſhize, k' dobrimu opominjaj ino húdiga varvaj jih. — Nevesta, ki svojiga shénina ljubi, tudi ſa njegovo ſhlahto ſkerbi. Vſi ſmo ene ſhlahte, otrozi Ózheta nebéſhkiga; tvoji tovarſhi ino tovarſhize ſo tudi bratje in ſeſtre Jesufa,

¹⁾ Jan. 8, 47.

shénina tvoje dúšhe. Zhé njéga ljubísh, tudi sa nje fkerbéla bošh. — Ako vidísh, de kaka dekliza tvojiga snanja v' prégreshni nevárnosti je, ino sazlhne slabo shiveti, ne pušti njej po nevarnim poti hoditi. Lepo po samim njo posvari; ino zhe tebe vboga, si svojo sestro perdobila. Ako pa na tebe ne porajta, she eno pervsemi, katero sposhtuje, ino v' prizho nje sopet svojo sestro posvari. Zhe pa tudi to ne pomaga, povéj prédpostavlenim, katerim je v' fkerbi: starísham, rednikam, gospodarjam, ali tudi dúshnim pastířjam, naj njo oni posvarijo. Ako pa tudi teh fluslhala ne bo, nobene obhóje vezh s' njó ne iméj, de tudi tebe ne pohújsha; sakaj taka je terdovratna, ozhitna gréshniza. ¹⁾ To tebe Jesus, tvoj shenin, vuzhi. — Ne porajtaj, ako te ravno tvoja posvarjena tovarshiza sa to sovrashi, ali tudi preklinja; tvoj Jesus bo tebe sa to blagoslovil, ali poshegnal. Ako bo kdo med vami od resnize sajshel, govori sv. Jakop, ino ga bo kdo nasaj vernil, ima véditi, de kdor gréshnika ali gréshnizo od njegove prégreshne poti verne, reshi njegovo dúsho smerti, ino pokrije grehov veliko shtevilo. ²⁾ — Kedar pa vidísh, de se ktera tvojih tovarshiz prégreshi, ali hudo pade, ne potisni nje v' globozhino: ne posmehúj se ji, slábiga od nje bres potrebe ne govori. Gréh sovrashi, alj gréshnizo ljubi! Le shalúj, ino moli sa njo, de bi Jesus svoje sgublene ovzhize nikár ne sapustil. Pomágaj ji, kar ino kakor samoreshi, de se poboljšha. To je na tém svéti angelsko delo. O naj bi déklize tak lepo ena sa drugo fkerbele, kako veselo ino frezhno bi v' pravi prijasnosti ino ljubeshi zhasno in vezhno shivele!

Glej, poshtena kerfhanfka deviza, takó se Jesusu svešto flushi! Hudóben svét te bo sovrashil, ako posvetno, kakor druge, ne shivísh. Rasbersdani moshki te bojo sa terzjaljko imeli, sapeljane shenske

¹⁾ Mat. 18, 15—17. ²⁾ S. Jakop 5, 19. 20.

te bojo obrekvale, ino vprashale rekózh: »Alj hozhefh topła v' nebefa jiti?

Pa ne porajtaj na vse to; saj se tudi Jesufu taka godila, kar je vsm svojim prédpovedal, ter je djal: Ako vas svét sovraši, védite, de je mene poprėj, ko vas sovraшил.¹⁾ — Vefeli se sa Jesufa del sanizhvana biti, in bodi dobrim shenam podobna, ki so Jesufu do konza sveste ostale, tudi pod njegovim krisham stale, kedar so njega, rasen Janesa, vsi drugi prijateli sapustili. Satorej se je pa tudi Jesuf dobrim dufham po vstajanji pervizh perkasal ino jih rasveselil. — Hitro se bo tvoja shaloft v' vefelje premenila; ino oni, ki se tebi smejiyo, bodo shalvali rekózh: Te so, ktere smo nekda sasmehvali, ino v' saframliv pregovor imeli. Mi neumni smo njih shivljenje sa nespamet imeli, ino njih kónez sa nezhaft; glejte, kako so sdaj pershtete med boshje otroke, ino njih del je med svetniki.

VII. Devishki venez.

(K r a n z e l)

is sedem shlahnih roshiz deklisshkiga stana
Jesufu spletan.

Po neklih krajih deklize navado imajo, o svetih nedelah ino prásnikih v' poletnim zhasi podobo krishaniga Jesufa s' róshzami vénzhati, ali kranzljati, sa to, ménim, de bi njemu fkasale svojo ljubésh. Lepa shega je to, zhe se le gréh per kranzljariji nedela, ino deklize takó shivijo, de so vredne Jesufu venze plesti. Ali she lepshi venez Jesufu

¹⁾ Jan. 15, 18.

spletati, is roshiz, ki po leti ino po simi zvetijo; ino ne obletijo vekom, se kerfhanfka dekliza vuzhi, is sedem svetih roshiz devishkih zhednosti. — Skos terdno naprejsétje jih bosh sadila, s' ferzhno molitvjo polivala, de bojo v' tvojim poshtenim sadershanji lepo zvetele. — Poklekni satorej, kedar vtegnefh, v' zerkvi, ali pa doma pred podobo Jesusovo, ino is shiviga ferza rezi:

M o l i t u v

in obljuba kerfhanfke devize.

Vsmileni Jesus, ti ljubi shenin zhistih dush! vsemi dones majhen dar mojiga ferza, ki tebe vredno ljubiti sheli. Vsaka nevésta svojimu shéninu lepo veselje storiti jifhe; to tudi jes shelim. Kaj pa bi tebi dala; shenin dufhe moje, de bi tebi dopadlo?

Sedem nebeskih roshiz svetih devishkih zhednost hozhem safaditi v' ferze svoje, s' njimi lépshtati prebivalifhe tvoje, ino fkerbeti, de se nobena ne posufhi, de zhednost, ki tebi dopade, v' mojim ferzi ne vmerje.

1. Perva roshiza naj bo bela liliya, podoba zhiste nedolshnosti. Per svetim kerstím njo od tebe moj Jesus dobila, Marija meni jo isrozhila; satorej hozhem sveto nedolshnost fkerbno varvati, kakor svoje okó. Vsake prilóshnosti se bom sognila, v' flabe tovarfhije ne hodila, nespodobnih pogóvorov ino sapeliviga perlisovanja ne bom poslufhala, s' moshkim spolam se ne pezhala, svoje ozhi varno ohránila; v' vsaki nevárnosti klizala tebe bom na pomózh. — O sveta nedolshnost! bodi lepota mojiga ferza, in oblazhilo mojiga telefa, naj de bom s' zhistim ferzam glédala svojiga Boga. — Ozhe, ti Bog mojiga shivlenja! odverni od mene spázhené shelje, naj de nezhistost v' meni gospodarila ne bo.

2. Druga rosha mojiga ferza naj bo modra vijoliza, ki le na skrivnim rada zveti, s' shlahnim duham svoj kraj napolni, ona ponishnosti sala, zhedna podoba. Ne bom se shtimano nosila, ne preshéno med ljudi hodila, ne sama sebe hvalila, druge ne sanizhvala. Mlado lize kakor rosha ozveti, lepo oblazhilo pregrehe sakriti ne more. Zhe bi ravno mene posvetni ljudje hvalili, sa menó glédali ino hodili, saj bi sa to vender boljshi ne bila, lahko pa slabshi. — Lepo pohlevno hozhem shiveti, se bres potrebe ne pogovarjati, s' posvetnim ljudmi se ne snániti, samo skerbeti, de tebi dopadem, ino pa dobrim, poshtenim ljudém. Sa vso posvetno lepoto ino dobroto ne maram, kér le tebi dopasti shelim.

3. Tretja rosha zhednosti moje naj bo selen roshmarin, poboshnosti ali bogabojézhnosti shiva podoba. — Poslúshati hozhem, o Jesus, svesto nauke tvoje, kakor Marija, Martina sestra, ki je per tvojih nogah sedela; rada moliti, prav pogosto vést isprashovati, skerbno zhuti, de v' pregrehah ne saspim. Kakor modre devize hozhem vedno perpravlena biti, kedar me k' sebi saklizal bosh. Skerbeti hozhem sa to, kar tebi dopade, ne pa sapelivim moshtvam téga sveta; de si bom nar bolj del isvolila, ki meni nikdar odvsét ne bo.

4. Shterta rosha moja naj bo shlahen nagelz, drage pridnosti lepa podoba. Rada bom vbogala starishe svoje, tud' gospodarje in gospodinje, kedar ti meni to sapovésh, naj de bom v' svojim shivlenji tvoj dober duh. — Pridno in svesto hozhem délati, ne le na vides savólj plazhila, saj bosh ti enkrat moj vezhni plazhnik. —

Rada ko Marta bom drugim posirégla, sebi pertregala, vboshzhekam dala; enkrat bosh meni vse to povernil, kedar veselo meni porezhesh: „Blagor tebi, dobrá in svesta dekla, ker si bila v' malim svesta, hozhem te zhres veliko postáviti; pojdi v' veselje svojiga Gospoda.“

5. Peta roshiza mojiga shivlenja siva potózhniza, sadovóljnosti lépa podoba, naj bo. — Veselo hozhem v' tem stani shivéti, v'

kateriga si mene postavil; faj je le on sa mene nar boljſhi, k r si ga meni ti sam isbral. Tud' s' flab j shivesham, s' flabſhi jedj  hozhem sa dobro vseti, faj le en zhaſek na semlji shivím. Gop ſhkiga, aliprevs tniga oblazhila ſebi omiſhlovala ne bom, imenitnih flushb tud' ne jiſkala, k r ſo one ſploh bolj nevarne, kakor pa miren km tovſki ſlan. Ne bom ſe v dila mehko shiveti, ker rasvada nar vezh ljudi nefrezhnih ſlori.

Le v' nebeſih ſo moje ſh lje, tamkaj jiſhem ſvoje veſelje, le gor na nje pogl dyala bom. „Kjér je moj ſakl d ali ſhaz, naj bo tudi moje ſerze.“

6. Sheſta roshiza naj bo rud zha vertniza, ali gartrosha, poterpeshlivoſti viden ſpom n. Krishe ino teshave bom voljno noſila, ki nam v' nebefa pomágajo. Tudi moj Jeſuf ti ſi moral terpeti ino ſkos terplenje v' ſvoje velizhaſtvo jiti, ſakaj bi ne terpela gr fhniza jeſ? — Ne bom ſe jeſila, ne preklinjala, tudi ne hudo s' hudim povrazhovala, k r me ti lepo pohlevno biti vuzhiſh. Po poti terplenja bom voljno sa teb  hodila, k r mene sa ſob  vabiſh, ter govorih. „Kdor hozhe sa men  priti, naj ſvoj kriſh ſadene, ino hodi sa men ; naj de, kjér ſi ti moj Iſvelizhar, tudi jeſ tvoja flushávniza bom.“

7. Sedmaroſha zhednoſti mojiga ſerza naj veſela ſ nzhniza bo, podoba boſhje ljub sni. Kakor ſe ona sa ſvetlim ſonzam oſira, pogleduje ino obraſha, hozhem tudi jeſ glédati ſamo sa teb .

Nezhiti ljub sni v' ſerze ſvoje ne dopuſtim; ſam ti, Jeſuf moj, v' njem prebivaj! Moſhkiga ſpola ne poſhelim, ino nozhem nobéniga poſnati, dokler tvoja ſveta volja ni. „Glej, jeſ ſim dekla mojiga Gopoda; naj ſe meni po tvoji beſedi sgo-di.“ — Le ſamo eno te proſim, le ſamo eno ſhelim: naj tebe vékoma ljubim, k r ſi tudi mene ti ljubil, prej ko ſim tebe poſnala.

Teh ſedem roshiz mojiga ſerza vsemi, o Jeſuf, naj bojo tebi prijeten dar! S' tem zhednoſtimi hozhem l pſhati ſvojo shivljenje, is teh roshiz tebi devihki venez ſpl tati, dokler boſh enkrat, She-

nin moj, meni sa njega krono shivlenja vézhniga dal; ki shivish, ino kraljujesh s' Bogam Ozhetam in s' svetim Duham vekoma. Amen.

VIII. Juterni isdihleji ino molitve.

Kedar se sbudish, pokrishaj se, ino rezi:

Bog, moj Bog! tebi se sbudim, ino te lepo sahvalim, de she shivim. Zhaft ino hvala bodi Bogu Ozhetu, ino Sinu ino sv. Duhu sdaj ino vekomaj. Amen.

Ne poleshavaj, ako si sdrava, in hitro vstani, rekózh:

Jesuf, moj vsmileni Jesuf, ki si sa mene vmerl, ino veselo spet od smerti vstal! varval si me nizojfšno nozh, varji me she donafhni dan, ino pomagaj mi, de bom v' vsh rezheh svešta flushávniza tvoja.

Ne kódi rasgalena ¹⁾ med ljudi, ampak hitro ino poshteno se oblezi, rekózh:

Oblezi me, o Gospód! s' oblazhilam nedólshnosti, in s' Oblazhilam svete zhédnosti; naj ne dopadem pregréfhnimu svétu, ampak le tebi, svojimu Bogu!

Kedar se vmivash isdihni is globozhine svojiga ferza, rekózh:

Operi me, o Bog! v' svoji milesti, ino ozhifiti mojo dúsho vsh pregréfhnih mádeshev, naj bode bela bolj kakor sneg, de s' zhistim ferzam tebi flushim.

¹⁾ Rasgarana.

Kedar si glavo oplétalš, poshteno si jo opleti, ino rezi:

Dobrotlivi Jesuf, sa mene s' ternjam kronan ino saframván! daj mi pravizhno pamet, naj se tako nosim, de si bom nebeshko krono saflushila, ino jo per tebi v' nebesih nosila vékomaj. Amen.

Zhe vtegnešh, poklekni sdaj, povsdigni ferze ino roke, ter rezi:

Ozhe, ljubi **Ozhe!** glej, tvoje déte pred tebo klezhi, ferze ino roke k' tebi dershi, ino te pohlevno profi: osri se milo na mene svojiga otroka, ino saflishi moje juterne hvale ponishen glas. — V' tvojih rokah sim spala, v' tvojim imenu vstala, v' tvoje svete roke se tudi doneš isrozhim. Saj véšh, zhefar mi je doneš nar bolj potreba; daj mi, kar tebi dopade, ino bo sa mene prav. Vselej ino v' vsih rezhéh isidi se tvoja sveta volja.

Jesuf, moj vsmileni **Jesuf**, preljubi shenin dushe moje! ne sapusti me doneš flushavnize svoje, ino varji me, de ne bom tebe rasshalila, ne tebe sapustila, ki si moj dober pastir. Tvoja roka naj me vodi, de v' hudo ne sajdem; tvoja roka naj me brani, de sovrashnikam v' roke ne pridem; naj po tvojih svetih naukih svesto shivim.

Sveti Dnh, tashej (trosthtar) moje dushe! daj meni doneš svojo milost ino pomózh. Kakor se mлада sarja zhres hribe ino doline milo rasлива, in slato sonze vse stvari rasvetli, naj se tudi zhres mene raslije tvoje posvezhejozhe gnade isvelizhanska luzh, de bom sposnala ino storila vse, kar je prav, ino se vsiga hudiga varvala, ki tebe shali. Naj pogásnejo vse hude shelje v' mojim ferzi, potihnejo naj vsi flabi pozhutki v' mojim shivoti, de bode moje teló zhisto ino vredno tvoje prebivališhe.

Bodi zhesheha ino hvalena presveta Trojiza, **Bog Ozhe**, Sin ino sveti Duh, v' tréh pershonah en sam Bog, sdaj ino vékomaj. Amen.

Perporozhi se Mariji devizi, rekózh:

O vsih deviz deviza, Marija moja mati! bodi moja proshniza, jes pa tvoja vredna hzhér; naj de bom Jesufu svesto flushila, ino se v' nebesih per njem s' tebo veselila. Amen.

Perporozhi se angelu varhu, ino rezi:

Moj sveſti angel varh, vódi me doneſ po poti reſnuize ino pravize, ki v' nebeſa peljá. Opominjaj me, de v' nevárnóſti ne ſajidem; podpiraj me, de v' ſkuſhnjavah ne padem; naj de ne bom na Boga poſabila, ampak terdno ſa tebój hodila k' ſvetim nebeſam na Ozhetov dom. Amen.

Sdaj moli apoſtolſhko Vero, po tem Ozhe naſh, ino Zheſhena ſi Marija.

Ako ne vtegneſh vſiga tega moliti, moli, koljkor ſamoreſh, potem pa ſtóri dober namen, rekózh:

V' imenu boſhjím hozhem doneſ ſvoje dela ſazheti, vſe pridno ino ſveſto ſtoriti, vſe teſhave voljno poterpeti, kér je boſhja volja tako; vſe naj k' bôſhji zhaſti bó. — Varvala ſe bom ſ' boſhjoj pomozhjoj vſakiga greha, poſebno pa, katerim ſim nar vezh nagnjena (pomíſli, kateriga greha ſe ti je nar bolj varvati.)

V' hudo tovarſhijo doneſ ne bom hodila, in zhe me frezha, bom ſe nje ſkerbno ſognila; vſako ſkuſhnjavo terdno premagala bom. Bog je ſ' me-noj; kdo bo ſoper mene. Bog mi pomagaj! Amen.

Po tém ſe poſhkropi, ino pojdi veſelo na ſvoje delo.

IX. Poſebni iſdihleji zhres dan.

Kedar delo ſazhneſh, rezi:

Bog, moj vezhni goſpodár! ti mi daſh to delo; k' tvoji zhaſti ſtorim ga ſveſto in veſelo. Le po tvoji ſveti volji vſe ſtoriti prav ſhelím, in ſe vézhniga plazhila tam v' nebeſih veſelím. Vſe k' vezhi zhaſti boſhji! Amen.

Kedar delo dokončal, isdihni :

Mojo delo je storjeno, tebi Ozhe, isrozheno ;
sveti shengen delu daj, men' pa enkrat sveti raj.
Amen.

Pred jedjó se pokrishaj, moli Ozhenafh, in po tem
rezi :

Blagoflovi (poshegnaj), vezhni Ozhe! svoje
dare ino naf; de jih bomo savshivali k' tvoji hvali
vfaki zhas. Po Jesufu Kristufu, gospodu nafhim.
Amen.

Po jedi se pokrishaj, ino rezi :

Hvalen bodi vezhni Bog sa dobrote svojih rók,
ki smo jih savshili. Ljubi Ozhe! profmo te, vsepo-
trébno daj nam she, vselej se naf vsmili! Po Je-
sufu Kristufu, gospodu nafhim. Amen.

Ozhe nafh i. t. d. Zheshehena fi i. t. d.

Kedar uro flifhifh, isdihni :

Bodi hvalen, vezhni Ozhe! vfako uro, vfaki
zhas. Sdaj in na posledno uro, ozhe, vsmili se zhés
naf! Amen.

Kedar obhajaj grejo, poklekni, Jesufa posdravi ino
rezi :

Jesuf, ti sdravje bolnikov! daj bolnimu svojo
pomózh, naj mu bo frezhno osdravit', ali pa vmreti
mogózh. Daj njemu vredno prijeti tvoje presveto
teló, de mu bolésn ne k' smerti, ampak v' sve-
lizhanje bo. Amen.

Kedar flifhifh merlizhu svoniti, rezi :

Bog se vsmili vérne dushe, ki je 's tega sveta
shla; daj ji, de bo tam v' nebesih svet'ga raja
vshivala. Ozhe nafh. i. t. d. Zheshehena fi Marija
i. t. d.

Bog ji vezhni pokoj daj, in vezhna luzh ji
svéti naj! Naj pozhiva v' miru! Amen.

Ako se v' malim pregreshifh (velikiga greha se varji ko
smerti) le hitro isdihni :

Ozhe! sopet sim greshila; oh, kakó je meni
shal! Saj bosh meni gnado dal, de ne bom vezh
tebe rasshalila. Bog, bodi milostiv meni vbogi
gréshnizi! Amen.

Kedar mémo zérkve gréfh, v' kateri je presveto reshno Telo, desno koleno perpogni, ino rezi:

Oh, bodi zhefheno ino hvaleno Jesufa reshno Telo v' presvetim sakramentu! Kakor prebivafh med nami ti, naj tudi shivimo v' tebi mi, sdaj ino vékomaj. Amen.

Ako presvetiga réshniga Telefa v' zerkvi ni, s' glavó se prikloni, rekózh:

Bodi zhefhen vezhni Bog v' svoji sveti hifhi; tukaj proshnje vsih otrók, ljubi Ozhe, vflifhi: Enkrat nam pa priti daj v' vezhno hifho, v' sveti raj! Amen.

Mémo krisha gredózh, glavo nísko perpogni, rekózh:

Krishan Jesuf! tebe molim ino te zhaštim, ter fkos tvojo smert na krishi bit' svelizhana shelim.

Mémo podobe Marije devize gredé, glavo perpogni, rekózh:

Pozhefhèna bod' kraliza, boshja mati in deviza! O Marija, prof' sa naf sdaj ino posleden zhaf!

Mémo podobe svetníka ali svetníze glavo nekoljko perpogni, ino rezi:

Bodi posdravljen - a svéti - a I. isvoljen - a boshji - a svetnik - za! bodi vselej ti per Bogu nafh - a mogozhen - a profhnik - za!

Mémo britofa gredózh, rezi:

O Gospód! všim vérnim dúsham vezhen pokoj daj. Naj pozhívajo per miru, vezhna luzh jim svéti naj! Srezhno nam daj všim saspát', enkrat pa veselo vštát' k' vezhnimu shivlenju. Amen.

X. Vezhérne molitve ino isdihleji.

Kedar sonze sahaja ino se sazhne mrazhiti, rezi:

Dan se je nagnil ino sazhelo se je mrazhiti, spet je en dan mojiga shivlenja per kraji, spet sim en dan blishej smerti, blishej vézhnosti, frezhne ali nefrezhné! Ozhe nebeshki, naj bo donafhen dan k' tvoji vezhi zhasti ino k' mojmu svelizhanju dokou-zhan! — Kedar se bo perblishal hladen vezher mojiga shivlenja, ino bo ljubo sonze vgáfnilo pred mojimi ozhmí, naj meni svéti vézhna luzh tam v' desheli ozhetovi, kjér isvoleni v' vezhni svetlobi prebivajo. Amen.

Kedar angelško zhefhenje odmolish, spomni se vérnih dúsh v' jizah, ino rezi:

Bog jim vezhen pokoj daj, vezhna luzh jim sveti naj! V' miru naj pozhívajo vsi véрни mertvi. Amen.

Kedar se leshat spravljash, poklekni ino moli:

Ozhe nebeshki! glej, tvoje déte na svojih kolenih pred tebo klezhim, tvoje roko k' tebi povsdignem, ino te is zéliga ferza sahvalim sa vse dobrote, ki sim jih vse svoje shive dni od tebe prijela, posebno pa sa te, katére sim donef savshila.

Lehko je donef posledén vezher mojiga shivlenja na svéti! — Kaj bo sa mene, zhe me nizoj na rajtengo k' sebi poklizhef? — Ljubi Ozhe! daj mi hvaleshno sposnati, kaj sim posebniga donef od tebe prijela, dé se tebi vredno sahvalim; pokashi mi pa tudi, v' zhem sim tebe donef rasshalila, de svoje grehe objokam, tebe sa odpufhanje prosim, se poboljšham, ino enkrat na fodbi vsmilenje najdem.

Pomisli sdaj posebne dobrote, ki si jih prijela; frezho, ki si jo imela, ino se sahvali, rekózh:

Moja dúsha, hvali Gospoda, ino vse kar je v' meni, hvali njegovo sveto ime. Hvali Gospoda moja

dušha, ino ne posabi njegovih dobrót! — Hvalite Gospoda s' menoj vsi isvoljeni boshji v' nebesih, vse stvarni na nebi ino na semlji hvalite Bogá! Velike rezhi je meni storil, on, ki je mogozhen ino sveto njegovo ime. Zhašt ino hvala Bogu i. t. d.

Sdaj pobaraj svojo vést posebno sa sedem rezhi:

1. Kako sim kaj doneš molila?
2. Sim rada svesto délala ino svoje dolshnosti dopolnila?
3. Ali sim komu kako fhkodo naredila?
4. Sim kaj gerdiga mislila, ali posheljela, ali gledala?
5. Ali sim kaj nespodobniga govorila, legala, opravljala, kaj takiga poslušhala?
6. Ali sim v' kaki hudi tovarshiji bila, kaj hudiga storila?
7. Kako sim doneš dopolnila, kar sim obljubila; se pobólsihala, ali pohújsihala?

Sdaj na perši terkni, ino isdihni:

O Gospód! bodi mi gréshnizi milostiv, ino odpusti mi vse moje grehé, ktére vém, in ktérih ne vém. Saj nozhesh, de bi jes gréshniza vmerla, ampak de se k' tebi povernem ino vezhno shivím. — O moj Jesus! prošim te sa tvojih svetih pet kervavih ran, ne daj, de bi v' svojih grehih saspala. Mílo jih objokam, se jim odpovém, in tebi terdno obljubim svoje shivljenje pobólsihati, de bojo tudi nebeshki angelji meni veselí. O moj Jesus! duh je sizer voljn, ali slábo je moje mesó; daj meni svojo milost ino pomózh. Zhuti hozhem ino molíti, de v' skushnjavi ne padem.

O Marija, mati boshja! bodi moja vsmilena mati, ino próši sa me, de per Bogu vsmilenje najdem.

Moj svesti angelj varh! próši sa mene, ino varji me, de se sopet ne pregresshim.

Vsi svetníki ino svetnize boshje! profite sa me, de se prav spokórim, ino frezhno k' vam v' vezhno svelizhanje dojdem. Amen.

Vezhéрни blagoslov ali shegen.

Preden se v' posteljo podásh, se poshkropi, ino pokrishaj, rekózh:

Blagoslovi (shegnaj) me nizoj Bog † Ozhe, ki me je vstvaril, Bog † Sin, ki me je odreshil, ino Bog sveti † Duh, ki me je posvetil. Milost ino pomózh presvete Trojize, ljubi mir Gospoda nashiga Jesufa Kristufa, mozh njegoviga bridkiga terpljenja ino smerti naj nad menój prebiva, ino me vsiga hudiga varje na dushi in telefí.

O sveti Bog! sveti mozhen Bog! sveti mozhen nevmerjózhi Bog! vsmili se me, ino ovarji me nagle smerti. Tvoje vsigamogózhno varstvo naj nad menój bedi, tvoja vsigamogózhna roka naj me brani, ino odverne vse vidne ino nevidne sovrashnike, ki me salesújejo. Tvoja luzh naj mi svéti, de vezhne smerti ne vmerjem. V' tvoje roke, o Gospód, isrozhím svojo dusho. O Jesuf! tebi shivím, o Jesuf! tebi vmerjem; o Jesuf! tvoja sim shiva ino mertva. Amen.

Redar se isflazhísh, isdihni:

O Gospod! daj mi isflezhí stáriga zhloveka: pregresshno poshelenje ino hudobne navade; naj vse hudobno na vselej v' meni saspí, ino se nikolj vezh ne shudi, kar tebe shali. Amen.

Ako si trudna, ino ne moresh veliko moliti, pred posteljoj poklekni, se pokrishaj ino rezi:

O moj Bog! ki si me varval donashen dan, varji me she nizojshno nozh vsiga hudiga na dushi ino telefí.

Sahvalim te sa vse, kar sim donef savshila; odpusti mi, zhe sim tebe rasshalila. Daj meni ino vsmim, sa katere sim dolshna moliti, fladko spati, jutri sopet sdravim vstati, ino jit' veselo spet na svoje delo. Amen.

Ozhe nashí i. t. d. Zhefhena sí i. t. Vérjem i. t. d.

Bodi po nozhi framoshliva v' postelji, posebno zhe s' tovarfbizoj lesish. Ne fiori ino ne dopusti, zhefar bi

te pred poshtenimi ljudmi fram bilo. Bog vse vidi, Bog vse vé.

Juterne, podnévne ino vezhérne molitve je dobro is glave snati, de se lahko vselej ino povtodi tudi bres buk-viz opravijo.

XI. Mashe molitve.

Kedar v' zérkuv stopish, poshkropi se, rekózh :

S' nebeshkoy rosoj, o Gospód! poshkropi me, vsih mojih grehov omíj me, de spodobno v' tvojo hisho stopim, ino s' zhístim serzam tebi flushim. Amen.

Pred svetoj mashoj.

Ako vtegnesh, spremishlúj posebno dvé rezhi :

- 1) Jesufa na góri Kalvarji, koljko je is ljubesni sa naf terpel, in kakó na krishi vmerl;
- 2) Jesufa na altarji v' presvetim réshnim Telési, kakó je per sadni vezhérji daritvo ¹⁾ svete mashe postavil, ino kakó is ljubesni do naf med nami prebiva; ter skleni, kar si sa vse to njemu dolshna, ino moli:

Jesuf, boshji vuzheník, odresheník ino svelizhar moj! kako možno si me ljubil, de si is ne-béf na semljo prishel, mene isveázhat. Is ljubesni si na krishi sa mene vmerl, ino svojo reshno kri pretil. V' vezhni spomin svoje ljubesni si per sadni vezherji nekervavo daritvo svete mashe postavil, naj bi se tvoja darituv na krishi v' sv. zérkvi vedno ponóvljala, ino jes nikdár ne posabila, koljko si mene ljubil, prej ko sim tebe posnala. Oh, daj mi sdaj shive vére pravo luzh, ino gorezhe ljubesni shivo mozh, de bom s' hvaleshnim serzam to daritvo

¹⁾ Ofer.

svete mafhe s' tvojim mafhnikam takó vredno obhájala, kakor si nam jo k' svojemu spominu obhájati sapovedal. Amen.

K' sazhetku sv. mafhe.

Hedar mafhnik pred altarjam moliti sazhnó.

V' imeni Boga † Ozheta, ino Si † na, ino svetiga † Duha perstopim tudi jes s' boshjim naméshnikam k' tvojimu altarju, tebe nefkonzhao vsmilen Bog! spodobno zhaftit, sa vse prijete dobrote hvalit, ino she sa prihodno profit, kar mi je na dushi ino telefí potrebniga; posebno odpufhanje grehov.

O nar svetejšhi Bog! kako bom jes greslna stvar obstala pred tvojim oblizhjam? S' ponishnim serzam se pred tebo obtoshim ino sposnám, de sim velika greslniza. Moji grehi, moji grehi, moji preveliki grehi! Prosim vender ino fkos profhnjo Marije vselej devize, vsih svetnikov in svetniz terdno savupam, de mi bosh vse grehe odpustil, ino me vredno storil, tebi to nar svetejšhi flushbo, ino edino dopadljivo daritév spodobno opravljati. — Ozhe vsmilenja, ino Bog vsiga toláshenja (trofhta), vsmili se nas!

Gloria, ali flava Bogu.

Zheshten ino hvalen bodi Bog v' nebesih ino na semlji; frezha ino mir ljudém, ki so dobre, Bogu vdane volje. Molimo te, zhaftimo te, ino hvalimo sa vse, edino trojni Bog, ki si vse zhafti in hvale vreden. Oh, naj te hvali in zheshti, vse karkolj shivi v' nebesih in na semlji. Zhaft ino hvala Bogu Ozhetu, i. t. d.

Premíshluj, kako so angeli per rojstvi Jesufovím Bogu flavo péli, kako pa greslniki Jesufa zhertili, ¹⁾ ino preganjali.

¹⁾ Sovrashiti.

M o l i t u v.

Kedar maslnik na moshki strani molijo.

Vfigamogozhen vezhen Bog! vflifhi molituv svoje svéte zérkve, katero tebi sdaj skos tvojiga maslnika v' svete nebesa poshilja. Vsmili se nashe duhovske ino deshelske gosposke, de nas po tvoji sveti volji vlada (visha). Daj nam svojo milost in pomózh, vse storiti, kar nam sapovésh, ino vfiga se varvati, kar nam prepovésh. Daj nam tudi vfiga, zhefar potrebujemo sa dusho in teló. Ino ker sami vflifhani biti nismo vredni, se s' vsm' svetniki ino svetnizami sklénemo, ter tebe, nebeshki Ozhe, sa vse to ponishno prošimo, po gospodu naslim Jesusu Kristusu, tvojim Sinu, ki s' tebo shivi in kraljuje v' edinosti svetiga Duha, Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

Premislúj sdaj, kako Kristus na oljski gori moli, in tudi nas opominja zhuti in moliti.

Berilo ali list.

O Bog, ti vezhna resniza ino modróst! ki se nam svojim otrokam she skos stvarjene rezhi sposnavati dajash, posebno pa v' bukvah svetigapisma svojo voljo rasodevash; oh daj mi vselej sposnati vse, kar je prav, pa tudi v' djanju storiti, kar tebi dopade.

Sveti Duh, ki v' svetih pismih s' nami govoriš, nas pravizhno ino bogabojezhno shiveti vuzhish, rasvetli moj um ¹⁾ ino podpiraj mojo voljo, de bom vse svoje dni po poti resnize ino pravize hodila. Amen.

Ako vtegnesh do sv. Evangelja le te resnize premislúj!

Is bukev modrosti. 4, 1 — 3.

„O kako lep je zhíst rod, kateri se zhednosti svéti, sakaj njegov spomin je vezhen, kér per Bo-

¹⁾ Pamet.

gu ino ljudéh hvalo ima. — On nosi, ko premagavež, vezhno krono, kér je plazhilo sa vojškovanje sa zhistost sadobil. Hudobnih rodovita mnoshiza pa ne bo sa nizh, ino preshestno safajenje ne poshene globokih korenín, tudi nima terdniga debła.“

Is lista sv. Pavla 1. na Tefalon: 4, 3 — 5.

To je volja boshja, vashe posvezhenje, de se sdershite nezhistiga djanja, de vas vsak vé svoje telo ohrániti v' svetosti ino zhasi; ne po gnanji poshelenja, kakor nevérniki, kteri Bogá ne posnajo.

E v a n g e l j.

Kedar se bukve preloshijo ino maschnik na shensko stran stopijo.

V' imeni Boga † Ozheta, ino Si † na, ino svetiga † Duha vstanem poslusnat vesél glaf boshjiga kraljestva. Jesus nam ga je is nebés na semljo prinesil, de nas vuzhi na tim svéti poshteno ino veselost shiveti, po smerti pa frezhno v' vezhno svelizhanje priti.

Is evangelja sv. Matevscha 5.

Jesus je odperl svoje usta ino je uzhil, rekózh: „Blagor jim, ki so zhistiga serza; kér oni bojo Boga glédali. — Blagor mirnim, kér bojo otrozi boshji imenovani. — Blagor vam, kedar vas bojo kleli ino pregánjali ino vse hudo soper vas govorili savolj mene; veselite se, ino od veselja poskakujte, sakaj vashe plazhilo je obilno v' nebesih.“

Po tém svetim evangeljskim nauku hozhem shiveti ino vmreti, ter sim perpravlena tudi dati svoje shivljenje sa nja.

¹⁾ Svelizhani so.

V é r a.

Vérjem v' Boga Ozheta i. t. d. Vse, kar je Bog rasodél ino naš sveta mati katolíhka zérkuv vérvati vuzhi, hozhem sa vezhno resnizo prave isvelizhanfke vére imeti, v' tej sveti veri shiveti ino vmreti. O moj Bog! poterdi me v' tej sveti pravi véri, povsdigni moje vupanje, vshgi v' meni gorrezho ljubésn, ino pomagaj mi, de kar vérjem, tudi v' djanji pokashem. Amen.

Premišlúj Jesufa, kako je bil vjét, v' terplenje ino smert peljan sa naše odreshenje.

D a r o v a n j e. ¹⁾

Kedar se posvoni, ino masnik kelih odkrijejo.

Sveti, vezhni Bog, Ozhe nebeshki! jes tvoja vboga, revna sivar, sklenem vse svoje misli ino shelje s' tvojim masnikom, ino tebi darujem te tvoje dare, kakor tvoja sveta zérkuv sheli; v' sahvalo sa vse shive ino mertve, ki potrebúje tvoje milosti ino pomozhi.

Oh, kaj bi srota tebi dala, de bi tebi dopadlo! Vse, kar dobriga imam, je tvoje, le slabosti ino pregrehe so moje; ino ravno te so, katére ti sovrashish. S' Jesufam, svojim ljubim isvelizharjam se sklenem, ino tebi Ozhe nebeshki, svojo dusho ino telo, posebno pa svoje serze, isrozhim, vse svoje shelje tebi darujem; saj ponishaniga ino portertiga serza ne bofh savergel, o Bog!

Vsemi Ozhe, kar je mojiga, ino daj mi, kar je tvojiga: vse kar tebi dopade. Shiva ino mertva naj vsa tvoja bom. Amen.

Kedar si masnik roke vmivajo.

Sveti Bog! le is nedolshnih rok tebi dar dopade, ino molituv is zhiftiga serza oblake predere. Ozhisti mojo dusho ino teló, naj tvoj sveti tempel

¹⁾ Qsrovanje.

bo ; ino opèri moje serze, naj bo tebi posvezhen altár, is kateriga se naj k' tebi povsdiguje vezhna hvala ino zhaft. Zhaft ino hvala Bogu Ozhetu i. t. d.

Kedar se maslnik obernejo, rekózh: Molite bratjé! móli:

Vsemi, o Gospód! te dar is máshnikovih rok v' hvalo ino zhaft svojiga imena, v' nashe isvelizhanje ino k' pridu vse svoje svete zérkve. Naj bo prijetna nasha darituv Bogu, Ozhetu vsigamogozhnimu. Amen.

Sdaj premishlúj, kakó je bil Jesus sa nas kervavo tepen, s' ternjam kronan, ino po krivim k' smerti obložen.

Predglasje.

Kedar maslnik pòjejo, ali tiho mólijo.

Povsdigni se moje serze is posémeljškiga prahú, moj duh povsdigni se k' svetim nebesam, ino jesik moj prépevaj hvalo Bogú, po Jesusu Kristusu, Gospodu naslim. Kér pa tebe, kralj vezhne zhafti, spodobno hvaliti ne morem, se s' všimi angeli ino arhangeli, s' Kerubimi in Serafini sklenem, ino s' njimi sdrushena neprenehama prepévatí shelim: Svet, svet, svet si Gospód Bog, stvarnik vših rezhi! Nebo ino semlja sta polna tvoje zhafti. Hvalen bodi, ki pride v' Gospodovim imeni!

Spomín sa shive.

Ozhe nebeshki, ki nas, svoje otroke, neskonzhno ljubish, in tudi hozhefh, naj se kakor bratjé, ino sestré med sebó ljubimo, ino eden sa drugiga mólimó; pouishno te prosim, spomni se svojiga slushávnika, nashiga pápesha I. nashiga shkosa I. nashiga zefarja I. ino vse nashe duhovske ino deshelske gosposke. Daj nam v' svoji milosti dobre poglavarje, ino visharje modre, de nas k' všimu dobrimu naj veljújejo, ino vsiga hudiga várjejo.

Osri ¹⁾ se milostivo na moje ljube I. I. dobrotnike, prijatele, snanze, tovaršhe ino tovaršhize; pa tudi mojih sovrashnikov se spomni, ino daj vsm, kar jim v' isvelizhanje flushi.

Vi isvoljeni boshji, svetniki ino svetnize, ki ste she frezhno dofhli na dom vezhniga Ozheta! tudi vi sa naf profite, naj de homo po vafhij stopinjah sa Jesufam svešto hodili, ino se enkrat s' vami per njem veselili, njega hvalili ino zhestili. Amen.

Premišluj, kako je Jesuf s' teshkim krisham k' smerti peljan ino krishan.

Pred povsdigvanjam.

Mišli si Jesufa per sadni vezhérji, ino rezi:

Vsmileni Jesuf, sdaj se bojo godile nar vezhi fkrivnosti nafhe svete vére, ino ponovile nar svejšhi rezhi, ki si jih ti per sadni vezhérji storil. Vsél si kruh v' svoje presvete roke, si ga poshegnal, raslomil ino svojim vuzhenzam dal, rekózh: „To je moje telo;“ ino bilo je tvoje presveto reshnje teló. Vsél si kelih s' vinam, si ga poshegnal ino svojim vuzhenzam dal, rekózh: „To je kelih moje kervi, nove ino vezhne saveše, ki bo sa vaf, ino sa veliko jih v' odpushtanje grehov prelita;“ ino bila je tvoja presveta reshnja kri.

Ravno to ponóvljajo tudi tvoj namestnik sdaj na altarji. Kruh in vino se spremeni v' tvoje telo ino kri; po njihovih rokah se sdaj, kakor nekda na krishi, Ozhetu nebéshkimu sa naf darujesh.

K' povsdigvanju presvete hostije.

Bodi posdravljeno Jesufa reshno telo, od Marije rojeno, na krishi sa me vmorjeno. V' vfi po-nishnosti tebe molim, svojiga Góspoda ino Boga.

¹⁾ Ogledaj.

Vsmili se me vboge grešhnize, ino svelizhaj me sdaj in na mojo posledno uro. Amen.

K' povsdigvanju presvetiga kelha.

Bodi posdravljena Jesufa rešnja kri (kerv) do sadne kaplize sa me prelita! Vsih mojih grehov me omij, ino ohrani dušho mojo v' vezhno shivljenje. O moj Jesus! jes v' tebe verjem; o vsmileni Jesus! jes v' tebe savupam; o dobrotlivi Jesus! jes tebe ljubim. Lepo te prosim, vslifhi me, vsih svojih vérnih vsmili se, shivih ino mertvih. Amen.

Po povsdigvanju.

Ozhe nebesški! tebi sdaj darujem s' masšnikam v' drushbi vsih vérnih ravno tisti dar, ki je bil na krishi sa našhe grehe darovan: Jesufa Kristufa tvojiga Sina presveto telo ino kri, ki sdaj na altarji v' podobi kruha ino vina shivi.

Oh, koliko je vender moja dušha vredna, de si Jesus ti sa njo svoje shivljenje dal! Kako hudo-ben je gréh, ki je tebe na krishi vmoril! Svešto hozhem škérbeti sa dušho svojo, zhišto varvati nevesto tvojo; rajšhi hozhem vmreti, kakor v' grehi shiveti. Oh ljubi shenin dušhe moje! ne saversi neveste svoje, ino pomagaj mi tebe svešto ljubiti. Amen.

Spomin sa mertve.

Vezhni Ozhe! naj nekervava darituv tvojiga Sina tebi dopade, ki jo po masšnikovih rokah sdaj sa shive ino sa mertve oprávljamo. — Vsmili se vérnih dušh rajnih (I. I.) naših bratov, sester, snanzov ino prijatelov, ki so pred nami v' Gospodu saspali. Daj jim ino vsmim vérnim mertvim vézhniga svelizhanja vshivati, ker so tudi tvoji otrozi. Tvoji neskonzhni ljubesi jih isrozhimo; faj jih tudi ti ljubish. —

Daj pa tudi nam, popotnikam na semlji, v' frezhno drushbo svojih isvoljenih priti, ino tebe, o Jesuf, s' vsimi svetniki ino svetnizami tamkaj od oblizhja do oblizhja glédati, kakor tebe sdaj v' presvetim refhnim telefi prizhejozhiga vérjemo, ino s' ponishnim ferzam molimo. Amen.

Ozhe nash.

Nefkonzhno vezhni Bog! kako frezhna fim, de tebe sa svojiga Ozheta imam, ino lahko molim, kakor tvoje dete, rekózh: Ozhe nash i. t. d.

Vflifhi, Ozhe! nashhe proshnje, ino daj nam vse, kar tebi dopade. Ne nasha, ampak tvoja sveta volja naj se vselej iside. Amen.

Premisbluj, kako je Jesuf na krishu vmerl, ino rezhi:

Pred obhájanjam.

O Jesuf, jagne boshje! ki odjemljesh grehe sveta, vsmili se me; odvsemi mi grehe vse, ino svoj ljubi mir mi daj, kteriga svet ne more dati. S' tebo naj vekomaj fklénjena bom.

Ti si moja vinfka terta, ino jes fim tvoja mladika. Le dokler v' tebi shivim, lahko veliko dobri-ga storim; bres tebe nizh ne samorem. Suho véjo v' ogenj vershejo, de sgori; tako se tudi dushi godi, ki se je tebe lozhila.

Is ljubeshni si nam sapustil svojo presveto teló ino kri, ino kdor tajisto vredno savshiva, v' tebi ostane, ino ti v' njem. Oh, naj bi tudi jes vredna bila, de bi tebe pogosto savshila!

Pemifli svojo nevrednost, ino po tem trikrat na perfi terkni, s' mashnikam rekózh:

O Gospód! nisim vredna, de pod mojo streho gréfh; temuzh rezi le besedo, in moja dusha bo osdrávljena.

Ako pa ravno nisim vredna, vender fim tebe mozžno potrebna; in ti bosh mene vredno storil, tebe sdaj v' duhi prijeti.

Duhovsko obhajilo.

O Gospód Jesuf Kristuf, pravi shivi Bog ino zhlovek v' presvetim réshnim Telésh prizhejózhi! jes v' tebe vérjem, tebe molim, tebe is zéliga serza ljubim, ino v' tebe savupam, de me ne bosh saver-gel, vboge greshne stvari, ampak v' svoji gnadi ohranil, in mi dodelil vezhno shivljenje. Pridi, o Jesuf! v' serze moje, ino ozhisti ga vsih pregréh. S' svetimi zhednostmi ga olépskaj, de bo vredno prebivalishe tvoje. Sdrushi se s' menó ino ne daj, de bi se kdaj vezh tebe lozhila. Pomagaj mi voljo Ozheta nebeshkiga svesto dopolniti, po tvojim svetim nauki vselej shiveti, de bosh ti v' meni prebi-val, ino jes v' tebi shivela. O presladki Jesuf, ti ljubéshn moja, vsa naj bom tvoja! Amen.

Premishlúv Jesufa, kako je bil pokopán, ino je tretji dan veselo od mertvih vstal. — Perporozhi se mu sa milost pravishno shiveti, frezhno vmreti, ino tudi sodni dan veselo od mertvih vstati.

Po obhajanju.

Kedar mashtnik na moshki strani molijo.

Vfigamogozhen vezhen Bog! ki hvaleshno serze ljubish, bodi sto tavshent krat sahvalen sa vse milosti ino dobrote, ki jih meni, ino vsimu svétu delish, posebno pa, de sim doneš darituv svete mashe frezhno oprávil. S' Jesufvim neskonzhnim saflushenjam svojo slabo flushbo sklenem; on bo dodál, kar moji spodobni pobóshnosti *) pomankuje. Naj tebi dopade, Ozhe nebeshki! moje sahvale dar, po Jesufu Kristufu, Gospodu naslim. Amen.

Kedar mashtnik krish storijo.

Blagoflovi (shegnaj) vfigamogozhen Bog O †-zhe, Sin † ino sveti † Duh mene ino vse moje ljudi. Oblagodari vse moje pote ino opravila, de

bom vse frezhno storila, k' tvoji vezhi zhaſti, meni pa v' isvelizhanje. Amen.

Préden is zérkve greſh.

Ljubi Ozhe! oveſeléna sdaj tvojo hiſho ſaputim, frezhno jo ſhe ſopet objiſkati ſhelim, tebe tukaj zhaſtit ino hvalit. Poterdi moje napréjvſetje, dopolni vse pravizhne ſhelje, ino vsemi me enkrat v' vezhno veſelje, de bom tam glédala, kar tukaj vérjem; tamkaj vſhivala, kar tu ſavupam, ino tebe vezhno ljubila, ſvojiga Goſpoda ino Boga. Angel Goſpodov vodi me! Vſi iſvoleni boſhji profite ſa me! Amen.

Krajſhi molitve p e r s v e t i m a ſ h i.

Kedar ſe poje, ali roſhenkranz moli.

K' ſazhetku.

Vezhni Bog, nebeſhki Ozhe! ki ſi naſ toljko ljubil, de ſi nam ſvojiga Sina dal naſ isvelizhat, tebi v' dolſhno hvalo sdaj ſhelim to ſveto maſho darvati, ſa vse ſhive ino mertve, ino ſa katéreſim poſebno dolſhna moliti. — To nekervavo daritvo ſvete maſhe ſklénem s' kervavoj daritvijo, ki jo je Kriſtuſ ſa naſ na ſvetim kriſhi ſtoril, ino per ſadni vezherji v' ſvoj ſpomín ponovljati ſapovedal. — Sveti Duh, raſſveti me, de jo bom vredno obhájala! Amen.

I. K' Evangelju.

Veſelo vſtanem ino ſpoſnám veſ ſvelizhanſki nauk, ki ga Jeſuſ po ſvoji ſveti zérkvi vuzhi, ino ſe sdaj v' ſv. evangelij bére. Sheljno bom te ſv. nauk poſlúſhala, pa tudi v' ſhivlenju ſveſto dopolnila. Po njem daj mi, o Bog, ſhiveti ino vmreti! Amen.

II. K' darvanju.

Všigamogozhni Ozhe! od tebe vse imamo, tebi v' dar po maslnikovih rokah kruha ino vina damo, naj se spremeni v' Jesufa mešo in kri. Tebi isrozhimo svojo dušho in telo, naj tebi posvezheno bo vse naše djanje in nehanje! Amen.

III. K' Povsdigvanju.

O Bog! sdaj se na altarji ponovilo, kar se je per sadni vezherji godilo, in po tem na krishi dopolnilo. Kruh se spremeni v' Jesufa rešnje telo, ki je b'lo sa mene krishano.

O Jesuf! v' tebe vérjem in savupam, tebe ljubim, ino te ponishno molim. Jesuf, všmili se zhres me!

Sdaj se vino spremeni v' Jesufovo rešnjo kri, ki je bila na svetim krishi sa mene prelita. O Jesuf! tebe molim in ponishno prosim: všmili se zhres me! Skos svojo sveto rešnjo kri vsih grehov me omij, in všmili se zhres vérne dušhe v' jizah! Amen.

IV. K' obhajanju.

O Gospód! nisim vredna, de pod mojo streho gresh; pa rezi le besedo, in moja dušha bo osdrávljena. Kér sim pak tebe toljko potrebna, de mi bres tebe shiveti ni, o daj mi sdaj tebe saj v' duhi prijeti! — Ozhisti moje serze, vse misli ino shelje; olépsahaj mojo dušho s' svetimi zhednostmi, ino vselej per meni ostani! Amen.

H' Konzu.

Varstvo všigamogozhniga Ozhe † ta, pomózh boshjiga Si † na, ino milost svetiga Du † ha pri-

di zhres naf, in oftani vsaki zhas, sdaj ino vékomaj! Amen.

Vsemi nebeshki Ozhe to daritvo svete mashe, in posveti vso shivljenje nafhe k' tvoji vezhi zhashti. — S' tvojim svetim blagoslovom (shegnam) hozhem se od tod podati, in v' tvojim imeni vse sazheti in konzhati. Zhasht ino hvala bodi Bogu Ozhetu i. t. d.

Molitur

pred prédigoj ali kerfh. naukam.

O Jesuf, moj prelubi vuzheník, ki si nam pot, refniza ino shivljenje! ti fkos svoje namestnike k' nam govorish, ter naf vuzhish pravizhno shivéti, frezhno vmreti ino vezhno svelizhanim biti. Odpri moje vufhesa, de bom sheljno poslusfhala in svesto ohranila besede vézhniga shivljenja. — Sveti Duh! perpravi serze moje, de bo seme boshjiga nauka na dobro semljo padlo, in obilno dobriga sadu obrodilo. Amen.

Le rada poslusfhaj, koljkorkrat samorefsh, besedo boshjo; ona je tvoji dufhi, kar je shivefh tvojimu truplu. — Ne glej toljko, kteri duhovnikov pridigjejo ino kakó, ampak le na to pomni, kar pridigjejo ino kakó, faj nauki niso pridgarjovi, temuzh Njega, ki jih je poslal.

Molitur

po pridigi ali kerfhanskim nauki.

Hvala tebi, Jesuf Kristuf! sa vse tvoje svete nauke. Naj bojo vselej moje veselje, moje savupanje in moje shelje! Daj mi svojo milost ino pomózh, de jih svesto ohranim, fkerbno po njih shivím, ino se enkrat per tebi v' nebesih veselim, kakor si nam ti obljubil, ki shivish ino kraljujesh, s' Bogam Ozhetam v' edinosti svetiga Duha, Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

Premišluj, kaj tebe v' sasilhanim nauki posebno sá-
deva. — Skleni, kako boš po tem svoje shivljenje po-
bólskala. — Ohrani strašne resnice, de te greha várjejo,
pa tudi vesele, de te toláshijo. — Pogovarjaj se rada per
vsaki prilóshnosti ód pridig ino kershanfkih naukov; tak
bojo tebi ino drugim v' vezhno shivljenje.

XII. Opravilo sv. spovedi.

Kar so rane truplu, to so grehi tvoji dushi. Huda
gresna navada je dushi nevarna bolésn. Truplo se mora
skerbno sdráviti, de ne vmerje, tudi dusha zhistiti škó-
pogoste vredno prejémanje sakramenta svete pokore. V'
vezhah nevarnostih ko si, hujshi skushnjave ko imash, bolj
pogosto k' spovedi tezi. Sa odraslene devize je dob-
ro, vsákiga mélenza k' spovedi jiti; zhe pa v' smerten
greh padesh, kar te Bog varji! o ne odlagaj nikólj zhres-
eno nedeljo; zhe moresh, she tisti dan se spovéj, ali saj
popólnoma grévengo hitro obudi, ino skleni bersh ko mo-
gozhe, spovédati se, ino ne vezh greshiti.

Pojishi si dobriga spovednika, ino prosi Bogá, naj ti
jih da. Dersh se jih, kakor ótrok svojiga ozheta, ino v'
velikih grehah jih ne sapusti. Perpravi se skerbno k' spovedi,
po redi pet rezhi, ki so k' spovedi potrebne.

M o l i t u v

se k' sveti spovedi vredno perpráviti.

Ljubi Ozhe, vezhna ljubésn! oglej se na mene
vbogo gresnhizo, ki v' shálosti svojiga serza pred
tebo klezhim, ino ponishno v' tvoje vsmilenje kli-
zhem. Ozhe! greshila sim, in nisim vezh vredna se
tvoja hzhér imenovati; ali vsemi me saj sa nar-
sadnjo deklo nasáj, kér nozhesh, de bi grésnhiza
v' svojih grehah vmerla, ino vékomaj saversshena
bila, ampak naj se spokorim, in spokorna per tebi
shivim. Vstati hozhem, in se podati pred sedesh
milosti boshje, se svojih grehov spovédati, ino sto-
riti pravo pokoro. O moj Bog! podpiraj me v' tém

svetim opravili, in bodi mi vsmilen vbogi grešnik! Amen.

I. Sprashovanje vesti.

Molitev.

Vsugavedjuzhi Bog! ki nashe nar skrivnejshi misli vesh, ino she toljko skrivne dela posnash, rasvetli mojo vest, de bom na tenko sposnala, koljko in kako sim tebe rasshalila, svojiga Gospoda ino Boga! — Lepo ponisano te prosim, poshli mi svetiga Duha, ki ga je vsm Jesus obljubil, ki sa-nj prosijo, de si ne bom svojih grehov sakrivala, ne isgovarjala, ampak vse tako zhisto sposnala, kakor sim jih pred tebo kriva, ino jih enkrat na sodbi boshji posnala bom. — O sveti Duh! ti moje dushe svelizhanska luzh, ki si me per sv. kersti posvetil, pridi, ino rasjasni teme mojiga serza, de nobeniga greha ne posabim, ino ne satajim, ampak svojo vbogo dusho spet ozhistim, in odpushtanje vseh svojih grehov sadobim. Po Jesusu Kristusu, Gospodu naslim. Amen.

Rasgléd,

kako se vest isprashuje, sa tiste, ki po redko k' spovedi grejo.

Kedar vest sprashujesh, se v' samoto podaj. Misli, de si pred ojstrim sodnikom v' sodbi, ino sazhi svojo vest prashati, kako si od sadnje spovedi, ali od tega zhafa, ko se spovedati shelish, v' misli, v' poshlenji, v' besedi, v' djanji, ali v' samujenji svojih dolshnost grehila soper Boga, soper samo sebe, ali pa soper svojiga blishniga:

A. Zhres deset sapoved boshjih.

1. Ali nimam kake prasne vere na zopernijo, kvarte, senje, podobe svetnikov, ali do drugih takih rezhi rada? — Ali imam kake hudobne dvome ali zvible v' resnizah

sv. kat. vére? — Nisim kedaj nad slabim vremenam merala? — Ali rada boshje nauke poslušam, od njih govorim? — Sim opravila vselej svojo dolžno molitvo? — Ali me ni bilo kdaj fram Bogu lepo slúshiti? — Ali se nisim po hinavsko brunnó dékala? i. t. d.

2. Ali nisim imena boshjiga, svetnikov, ali svetih reži nepridno imenovala? — se v' molitvi in slushbi boshji gerdo védla? ¹⁾ — sanizhlivo govorila od duhovnikov, od pridig ino drugih svetih opravil? — Ali se nisim perdushvala, rotala, Boga bres potrebe na prizho klizala? — Ali nisim kake obljube storila, ino ne dopolnila? i. t. d.

3. Ali sim kdaj ob nedelih ino sapovédanih prasnikih sv. malho, pridigo, ali kerfh. nauk is sanikernosti samudila? — se nesframno oblázhila, — v' slabih tovarshijah bila? — bres potrebe v' taberno ali ofhterijo s' moshkim hodila? — prasno postopala? Ali nisim bres file ino perpushenja sa dobizhkarijo dékala? i. t. d.

4. Ali sim ozheta, mater, gospodarja gospodinjo, vuzhenika dráshila? — jim vklúbvala, jim besedvala, ino jih shalofila? — Ali nisim stvarsham skrivala ali zhesa vkradla? — jih vdarla? — jih v' révfhini sapustila? — Sim bila pokorna svojim prédpostavlenim? — sim vselej lepo od njih govorila? Ali sim kake stare, kruljove ljudi, ali druge fromake sanizhvála? — jih salsmehvala? i. t. d.

5. Ali sim sebe, ali koga drugiga na sdravji, shivlenji poshkódvala? — v' nevarnosti postávila? — jesila, tepla? Ali sim nevarno plesala? Ali nisim prevezh jedla, pijana bila? — se v' vrozhini ali v' jesi napila? — is kakih hudobnih misel arznije jemala, alj druge v' kaj takiga napeljala? — Ali sim v' bolesni sebi, ali drugim sa sdravje íkerbela? — Sim bila v' terplenji voljna? Ali nisim koga na dusbi ybila? — v' greh sapeljala, pohujshala, obrekla ob dobro ime správila? — Sim bila rada jesna? — ali koga sovrashim? i. t. d.

6. Kako se varjem nezhistiga greha? Sim kaj nespodóbniga rada mislila? posheljela? poslúshala? — se nesframnim rezhém smejala? — jih glédala? Ali sim kaj nesframniga rekla, klafala, kvantala, pleparze ali nesframne pésmé péla? Ali sim kaj nezhistiga storila? se nespodóбно oblázhila? moshkim nastávljala? po njih glédala, sa kom hodila? — se s' kom pezhala? — s' moshkim norela? Ali sim sama ali s' drugimi kaj gerdiga, nespodóbniga storila, de bi me bilo strah na Boga misliti, ali fram povédati? Ali me sa kaj takiga posebno serze boli, ino vést opominja? — Kaj mi nar vezh strahu dela? Zhesa se nar vezh bojim, de bi kdo svédel? — Ali koga posebno shitimam, ino to svojim stvarsham ali prédpostavlenim sakrivam? Ali sim she stvarsham ali spóvedniku povédala? — se s' njimi posvévala? Ali sim kaj takiga per spóvedi samózhala? i. t. d.

¹⁾ Sadershala.

7. Ali nisim komu kaj vkradla, po fili vsela, sladke jedi jemala? — Koga goljfalā? kaj ptújiga perdershala, sama sebi plazhvala? Ali nisim kaj vkrádeniga kupila? — najdeniga, posojeniga ne odrájtala? — ne fhkode povernila? Ali nisim nesvesto délala? Ali sim ponidama saprávljala? predrage oblazhila kupovala? i. t. d.

8. Ali nisim zhres koga prizhala? koga krivo obdolshila? po nedolshnim toshila, obrekla, rasnáshala? Ali sim legala? — tajila? obétala, pa ne storila? Sim se lashnivo bahala, ino druge sanizhvala? jim gerde perimke dajala? Ali sim se komu petlisovala? Ali sim drugim bres potrebe pravila, kar se per náshi hifhi godi? Ali rada perpomorem, kedar drugi blishnimu zhašt ino dobro ime jemljó? Ali jih posvarim? Ali starisham ino predpostavlenim vselej po pravizi povém? Ali sim kaj samolzhalā, kar bi jim bila dolshna povédati? i. t. d.

9. Ali sim se neframnih sakonskih moshakov vselej varvala?

10. Nisim nikolj posheljela, kar ni bilo mojiga: lepo oblazhilo, dober shivesh, ki so ga drugi imeli? Ali sim bila shálotna, zhe so bili drugi frezhni pohvaleni? Sim se veselila, zhe se je komu hudo godilo? i. t. d.

B. Zhres pet zerkvenih sapoved.

Ali sim se v' sapovédanih postih, zhe nisim bila isvseta, prav postila? Sim kdaj o prepovedanih dnéh mesa jedla? Ali sim molila ino oprávila, kar je nalósheniga, kedar je ob postnih dnéh od fhkosa perpusheno mesa jesti?

Kakó sim svoje spovedi opravljala, posebno o veliki nozhi? — Sim kak greh nalásh samólzhalā, ali posábila? Ali sim bres potrebe drugim od spovedi pravila? Nisim kdaj spovednika vbógala? Ali nisim po nevrednim k' obhajilu fhla, in boshji rop storila?

C. Zhres sedem poglavitnih grehov.

Ali sim rada fhtimana? — jésova? lena? Katera je moja nar hujshi navada? i. t. d.

D. Zhres shešt grehov v' sv. Duha.

Ali sim kdaj mislila ali govorila: „Naj greshim, saj mi Bog gréhe odpusti!“ — Ali sim kdaj obvupovala (zagala) rekózh: „Bog mi grehov ne bo odpustil, saj sim she pogublena?“ — Ali sim kdaj rekla, de bi nezhisto, ali

kaj takiga greh ne bilo; kar Bog prepové? — Ali mi je teshko djalo, zhe sim vidila druge lepo Bogu slúshiti, pogosto svete sakramente prijémati? Sim jih sa tega del sovrashila, sanizhvala? — Ali sim se vstavljala, sopergovárjala, kedar me je kdo po pravizi svaril? — Ali sim spoved rada odlágala? — se na starost poboljšhati mislila? i. t. d.

E. Zhres devét ptujih grehov.

Ali nisim komu v' greh spétvala, naj ga stori, kako naj se slashe i. t. d.? — Ali sim koga v' greh napeljala, ali persilila? — Ali nisim perpuhtila, de so drugi greh délali, kér bi bila lahko branila? Ali sim druge drashila, de so se jesili? ali priloshnost dala, de so obrekvali, klafali? i. t. d.? — Ali nisim drugih hvalila, zhe so kaj hudiga storili? — Ali se nisim sama gerdiga hvalila? — Ali sim drugih greh sakrivala, ino mólzhala, kedar bi bilo treba posvariti, ali satóshiti? — Ali se nisim kákiga greha deleshna storila, de bi mi kdo bil kaj vkrádeniga dal, ali plazhal, de bi mólzhala? i. t. d. — Ali nisim greshne ljudi sagovarjala, jih shrafi bramila, kedar so nje bili vredni: ino potrebni? i. t. d.

F. Zhres dobre dela telesne ino dushne milosti.

Ali nisim potrebnim kruha dala? — ne posodila? — bolniku ne potregla? — se sa nedolshniga ne ponešla? in dobriga, kedar bi lahko, ne storila? i. t. d. — Ali nisim koga v' hudim poduzhila? — ne posvarila? — ne potoláshila? — ne sa shive in mertve molila, kedar sim imela priloshnost? i. t. d.

G. Zhres dolshnosti svojiga stanu.

Ako si per starishih: Kako si jih vbógala? — jim veselja ali shalosti naredila? Ali jih sa odpashanje profilá, kedar si jih rasshalila? i. t. d.

Ako si v' slushbi: Ali si pridno ino vselej svesto délala, ne na ozhi, temuzh savolj Bogá, ki bo tebe enkrat, plazhal? — Ali nisi s' svojim stanam nedovoljna? — ne poterpeshliva? Ali si ne shelish drugih stanov, katerih ti Bog odlozhil ni?

Ako si gospodinja, ino podloshne imash: Kako si svojim domazhim sa potreben shivesh, obleko ino plazhilo —

kako sa potreben nauk, tkerhela? Ali nisi komu potuho dajala? Ali si dopustila, da bi se bil per hishi gréh delal? — Ali si gledala, da so podloshni pridno v zérkuv hodili? Ali molish domá s' njimi pred jedjo, po jedi, sjutraj ali saj vezher? Ali pogledash po nozhi, zhe so moshki ino shenske domá? Ali nisi dopustila, da bi se bilo pod tvojoj firehoj nesramno govorilo ino pohujshovalo? i. t. d. — Ali se vpirash sa boshjo zhasht? — Ali se v' vsh rezhéh boshji volji izrozhish?

H. Sadnizh she prashaj:

1. Kdaj sim bila sadnokrat per spóvedi?
2. Kolikokrat sim od sadne donro storjene spovedi te ali uni greh storila? v' kakih okoljshinah? i. t. d.
3. Sim se od poslédne spóvedi pohujshala, ali pobólfhala s' boshjoj pomozhjoj?
4. Ali sim pokoro, ino vse, kar so mi spovednik narozhili, svesto dopolnila?

De se bosh loshej vfiga spomnila, le pomissi, kodi si od sadnje spovedi hodila, s' kom si bila, kaj se je na tem ali unim kraji govorilo, godilo i. t. d.?

Po spralhovanji vesti prav shivo svoj gresben fian pogléj, kakó si nehvaleshna Bogu, sama sebi pa sovrašna; rasjokaj se, ino pravo shivo grévengo obudi.

II. Kfanje ali grévenga.

Is globozhine svoje nevrédnosti klizhem s' sgublenim finam: „Ozhe! gresbila sim, sgubila tvojo prijasnost, saprávila fladek mir svoje vesti, sim sama sebe nesrezhno storila, ino vezh vredna nisim se imenovati tvojo déte. Oh, kamo se hozhem sdaj podati, kakor k' svojimu Ozhetu nasáj.

O moj Bog, shal so mi vfi moji grehi, ne toliko sa tó, kér sim nebesa sgubila, ino pekel saflushila, ampak nar vezh sa to, kér sim tebe rasshalila, nar vezhi lepoto ino dobroto; de sim tebi, ljubi Ozhe, nepokorna bila, ki mene toljko ljubish. Oh, de bi ne bila tebe nikdar rasshalila!

O moj vsmileni Jesus, ki si se na Petra milo ogledal, kateri je tebe trikrat satajil, ino si Magdalení, ozhitni gréshnizi, vse grehe ljubesnivo odpustil, pogledaj milostlivo tudi na me, de bom s' Pe-

tram svoje grehe milo objókala, s' Magdalenoj odpufhanje sadobila, ino spet tebe zhres vse ljubila. Amen.

III. Terdno napréjvsetje, ali sklep poboljšhanja.

V' shivi ljubeshni do tebe, o moj Bog! terdno sklenem se prav spokoriti, ino svoje shivljenje vredno pobóljšhati. Odpovém se všim greslnim navadam; vse slabe tovarshije bom sapustila, vsih hudih priloshnost se svesto varvala, vse skušnjave skerbno premágala, tebe o Bog! bom vedno pred ozhmi imela, ino se tudi malih grehov varvala, de tvoja ljubésni v' meni ne vgafne, ino me sv. Duh ne sapusti. Zhisto se hozhem vsih svojih grehov spovédati, vsako storjeno shkodo, kar mi je mogoze, popraviti, ino od te dobe tebi, o Bog! prav svesto flushiti. Rajshi hozhem vmreti, kakor she vezh v' grehu shiveti. O moj Jesus! daj meni svojo pomózh, de bom vse to svesto storila, kar sim sklenila. Amen.

IV. Zhista spoved.

K' Ozhetu pojdem ino porezhem: Ozhe! greshila sim, tebi nehvareshna bila, gerdo sim te sapustila; alj vsemi me spet sa svojo nar manjši deklo. Pred naméshnika boshjiga bom pokleknila, se njim vsih svojih grehov obtoshila, kakor sim njih pred Bogam kriva. O Gospod, bodi milostiv meni vbogi greslnizi! Amen.

Spoved lepo sazhni, rekózh: Prosim (zhe popréj krish storijo, rezi: Sahvalim) duhovni ozhe! sa svet shegen, de se svojih grehov prav ino zhisto spovém.

— Zhe je zhafa, moli ozhitno spoved: Spovém se Bogu vsigamogozhnimu, materi boshji Mariji devizi, všim svetnikom ino njim, namestnik boshji! kar sim greshila od sadnje spovedi, ki je bila: (Ne posabi povedati, kdaj je tvoja sadnja spoved bila)

s' mislijoj, s' besedoj, s' djanjam, ino samudoj
dobrih del. —

Obtoshi se grehov po redi deset sapoved boshjih i. t. d.
kakor li vést isprafhala. — Ne toshúj drugih, ino perfhón
ne imenuj, s' katerim si greshila. Povéj, katerimu grehu si
nar vezh vdana, ino ne samolzhi nobéniga! Povéj, ali si
sadnokrat odveso dobila, ali si vse dopolnila, kar ti je
bilo nalósheniga, ali si se pobóljshala, ali pohújshala. —
Spoved fkléni, rekózh: Leti, ino vsi moji grehi, ki
jih vém, ino ne vém, so mi is serza shal, ker sim
svojo nar vezhi dobroto rasshalila. Térdno fklénem
s' boshjoj pomozhjoj svoje shivlenje pobóljshati,
ino sa svoje grehe pravo pokoro storiti. — Prosim
sa potrebno pokoro, ino sa odvésó, zhe sim nje
vredna.

Poslufhaj svesto, kaj te podvuzhijo, ino pokore na-
loshijo; s' ponishnim serzam se podvershi všmu, kar s'
tebó fklénejo. Kedar po spovedi nad tebó mólijo, she en-
krat obudi grévengo ino térdno predvsetje.

Po spovedi, kedar odveso dobísh,
moli:

O nekonzhno všmilen Bog! kako nefrezhna
bi bila, in kaj bi vboga gréfhníza sazhela, ako bi
toljko všmileniga Ozheta ne imela v' nebesih! Po-
védala sim namestniku boshjimu ves svoj gréh, ino
vesele Jesufove besede sim saflíshala: „Savupaj
moja hzher, tvoji grehi so ti odpufsheni.“ Satorej
pa tudi nozhem nikolj greshiti vezh, de se mi kaj
hújshiga ne pergodi.

Po spovedi, kedar odvese ne
dobísh.

Oh, jes vboga nespokorjena gréfhníza! kako
srafshno sim greshila, de me namestnik boshji niso
vredne sposnali grehov odvésati. Oh, she sim sgub-
lena ovzhiza v' nevarni pufhavi pogublenja. Jesus
moj pastir, ki sim ga nehvaleshno sapufshila, sa me

ne mara, dokler se v' resnizi ne poboljšham. Nisim še vredna k' njegovi sveti misi perstopiti, ino savshiti njegovo prešveto Telo. — Oh, ponishno sposnám, de sim vse to saflushila; ino namestnik boshji, ki imajo en kluzh spokorjene grehov odvé-sati, imajo tudi drugi kluzh nespokorjenim grehe sadershati: kar so tudi meni po pravizi storili, de svoj shalosten greschen stan sposnám, se prav spokorim ino vredno poboljšham. — Oh, kaj bom storila vboga frotiza! V' tvojo sveto voljo se podam, ino obljubim, vse na tanko dopólniti, kar so meni spovednik naloshili. Ozhe, tepi me! faj me dober Ozhe tépešh. Le samo to te lepo prosim, daj mi, de se prav spokorim, is zéliga serza k' tebi povernem, svoje gerde pregrehe sapustim, sad prave pokore pernesem, de se v' prihodno odvese vredno storim, ino postanem sopet prijatliza boshja! O Jezus, sin Davidov! ki si prishel jiskat, kar je sgubléniga, vsmili se me! O Marija, mati mila, de si moja vsmilena mati, skashi se! Vsi ljubi angeli, svetniki ino svetnize, profite vi sa me! Jes pak bom jókala ino na boshjo milost klizala, dokler sopet per Bogu vsmilenje najdem. Amen.

V. Naloshena pokora.

Opravi nalosheno pokóro, kakor hitro morešh, ino zhisto tako, ko je tebi narozhena. Posebno ne pesabi, zhe jo vezh dni oprávljati imash. — Vse teshave poterpi v' duhi pokore ino se poboljšhanja ne framúj. Kedar nalosheno pokoro, vsaj, kar so ti pred sv. obhajilam opraviti vksali, opravish, moli:

Neskonzhen vezhni Bog, Ozhe vsiga vsmilenja! vezhi je milost tvoja, kakor rasshalenje moje. Spet si me objél, ino vsel sa svojo hzhér med shtevilo svojih otrók, po saflushenji mojiga Jesufa, tvójiga ljubiga Sina, ker je sa moje grehe na sv. krishi vmerl. Spet lahko tebe s' otroshkim savpanjam klizhem: Ljubi Ozhe! o ne daj, de bi tebe kdaj vezh sapustila!

Jesus vsmileni, ki si is ljubeshni do mene svoji-mu naméstniku oblást dal, meni moje grehe odpu-

stiti, koljko sahvalo sim tebi dolshna! Oh, ti moja vezhna ljubésn! daj de bom tebe vfelej ljubila, ino nikdar vezh ponovila tvojih ran fkos svoje pregrehe. Ne bom se vefelila sapeliviga sveta, ampak le tvojiga krisha se bom hvalila, kér sim fkos tvojo smert na krishi vsmilenje najdla.

Sveti Duh, posvezhovavez moje dushe, ki si me vsih mojih grehov ozhistil, mi oblazhilo posvezhejozhe gnade dal, in moji dushti ljubi mir vesti sopet podelil, o prebivaj vfelej v' mojim ferzi, ino lepszaj ga s' svojimi darmi, de bom vredna biti tvoj sv. tempel.

Ino vi angeli boshji! vefelite se s' menó, ino hvalite Boga, de sim per njem sopet vsmilenje najdla. Nosite solse moje shalosti, ino isdihleje moje pokore pred velizhaften tron milosti boshje; enkrat pa sanesite mojo dusho v' narozhje Ozheta nebeshkiga. Amen.

XIII. Sveto obhajilo.

Kerfhanfka dusha! kedat se k' svetimu obhajilu pripravljash, misli si Jesusa per sadni vezherji v' fredi svojih apofelnov, kako jih ljubesnivo vuzhi, jim daja savshiti svojo teló ino kri, rekózh: „To délajte v' moj spomin.“ V' tim spomini Jesusa v' presvetim reshuim Telef posdravi, ino rezi:

M o l i t u v

pred svetim obhajilam.

Bodi posdravlén preljudesnivi Jesuf, v' nar svetjshim Sakramenti! ki se nam v' podobi kruha vshivati dafh. Bodi posdravlén, moj Gospód, moj vuzhenik ino svelizhar! ki si is ljubetni do mene rojen bil, na krishi sa me kri prelit, in si sapustil moji dushti v' shivesh svoje lastno teló ino kri.

Obudenje vére.

O moj Jესuf! vérjem, de si kakor Bog in zhlo-
vek v' presvetim refhnim Telesi prizhejzh, de bom
tebe sdaj prijela, svojiga Gospoda ino Boga, ka-
kor so tebe nekda prijeli tvoji vuzhenzi per sadni
vezherji, kedar si kruh v' svoje svete ino zhaflitlive
roke vsel, ga posvetil, roslomil, ino jim dal rekózh:
„Prejmite ino jejte vsi, sakaj to je moje telo, ki bo
sa vas dano.“ — Vse terdno vérjem, kar me skos
svojo sveto zérkuv vuzhih. O moj Bog! poterdi
me v' tej sveti véri; daj mi v' njej srezhno shiveti
ino vmreti, sdaj pa vredno prijeti Jესusovo pre-
sveto teló.

Obudenje vúpanja.

Terdno savupam, moj Svelizhar, de me saver-
gel ne bofh, vbogo revno, gresfhno stvar, temuzh
mi grehe odpuhtil, ino me vredno storil per tvoji
misi tebe prijeti. Saj mene vabish, k' tebi priti, ki
sim s' tesnávami oblóshena, de me poshívil (po-
krepzhal) bofh. Vse terdno vupam, kar si ti ob-
ljubil, vezhna refniza ino dobrota, de mi bofh na
tim svéti vfiga dal, kar mi je k' isvelizhanju po-
trébniga: tukaj tebe vredno savshivati, enkrat pa
tamkaj tebe glédati. Vfiga tega se veselim. O moj
Bog! povsdigni moje terdno savupanje.

Obudenje ljubesni.

Tebe is zéliga serza ljubim, is vse mozhí, zhres
vse rezhi, ker si me ti toljko ljubil, de si nebefa
sapuhtil, na semljo prishel, sa mene vmertl, ino mi
is ljubesni svoje presveto telo savshivati dasfh. Oh,
de bi ne bila tebe nikolj rasshalila, ino ne ranila
tvoje ljubesni! Sdaj pa obijubim tebe ljubiti; ljubiti
tudi svojiga blishniga, dopolniti svesto tvoje sapovedi,

ino pokasati, de tebe ljubim. Oh moj Bog, ti vezhna ljubésn! naj tebe vredno ljubim. Amen.

Obudenje posheljenja.

Moje truplo potrebuje vsakdánjiga kruha, de ne oflabi; tudi moja dusha sdihuje po nebéfshkim kruhi, ki nam ga Jesus ti sam delish, ker govorish: „Jes sim shívi kruh, ki sim prishel is nebéf. Kruh, ki ga bom jes dal, je moje mesó. Kdor savshiva moje mesó, ino pije mojo kri, imá vezhno shivljenje; ostane v' meni, ino jes v' njem.“

Ti, o Jesus! si vinfka terta, ino jes sim tvoja mladika. Ako ne bodem s' tebo fklenjena, se bom posufhila, ino bom v' vezhen ogenj vershena. Le zhe v' tebi ostanem, bom rodila veliko sadú sa vezhno shivljenje; bres tebe nizh ne samorem. Oh, tak pridi, ino oshivi me, svojo mladiko, fkos svojo sveto meso ino kri!

Ljubi Shenin moje dushe, ti sdaj k' meni pridefh, ki si svetlejsfi ko sonze, kralj vezhne zhaftí! Oh, kako se pa hozhem tebi jes perblishati, ki sim v' popaki rojena, ki sim dosdaj le v' grehi shivela, ter nisim vredna tebe pod svojo streho sprijeti! — Hudobni Judash je tebe kufhnil, ino isdál; ravno to bi tudi jes storila, ako bi po nevrednim savshila tvoje presveto teló. Ne bilo bi mi v' isvelizhanje, ampak v' obsodbo vézhniga pogublenja. Kdorkolj nevredno te kruh jé, ino kelih Gospodov pije, se nad telefam ino kervjój Gospodovoj pregrelhi, ino si pogublenje jé ino pije, kér ne raslozhi telefa Jesusoviga. Skos nevredno ohhajilo bi moja dusha oflabéla, ino vmerla vékoma. — O moj Jesus, tega ne daj! rajshi hozhem vmreti, ko po nevrednim tebe prijeti. —

Alj ne boj se dusha moja! glej, tvoj kralj pride krotek ¹⁾ ino ponishen, v' podobi béliiga kruha, ne pogubljat, ampak tebe svelizhat. Ako ravno nifi vredna, faj si vender njega potrebna; on bo tebe vredno storil, kér njega ljubish. Svojim vuzhenzam

¹⁾ Pohleven.

je noge vmil, ino jih ozhistil, preden jim je dal savshiti svoje meso ino kri; tudi tebe bo ozhistil ino posvetil, de boš vredno obhájala shív spomín njegove neskonzhne ljubesni. — Dusha! glej, tvoj Shenin pride; uzhenik je tukaj ino te klizhe. Oh le pojdi, pojdi njemu naproti, ino nesi mu svojo ferzé!

Kedar k' obhajilu posvoní.

Oh moj Jesuf! ti mene klizheš, ino me k' svoji misi vabíš. S' ferzhnim veseljam tebi naproti grém, s' shivoj véroj, s' terdnim savúpanjam, ino s' gorezhnoj ljubesnjo. Obhájati hozhem presveto vezhérjo tvoje neskonzhne ljubesni, velik spomín tvoje smerti na krishi. Prav ozhitno hozhem spo-snati, de v' tebe vérjem, v' tebe savupam, tebe ljubím, ino skos tebe svelizhana biti shelím. Ako she najdesš kaj nad meno, de bi me tebe nevredno délalo, oj odvsemi, ino ozhisti me! Vsimu hudimu se odpovém, ino she enkrat se vsih svojih grehov ozhitno obtoshim.

Ozhitna spoved.

Kedar flushavnik k' obhajilu konfiteor moli.

Spovém se Bogu, vsigamogozhnimu, Mariji vselej devizi, sv. Mihelu arhangelu, sv. Janesu kerstniku, ssv. apostelnam Petru ino Pavlu, vsm svetnikom ino vam, duhovni ozhe! de sim veliko gresčila s' mislijó, s' besedó, ino s' djanjam: moj gréh, moj gréh, moj preveliki gréh! Sa to prosim sv. Marijo vselej devizo, sv. Mihela arhangela, sv. Janesa kerstnika, ssv. apostelna Petra in Pavla, vse svetnike, ino vaš duhovni ozhe! molite sa me per Gospodu našim Bogu.

Kedar masžnik odveso molijo.

Vsmili se me vezhni Bog! vse moje grehe mi odpusti, ino vezhuo shivlenje daj, po Jesufu

Kristufu, mojim Gospodu, ki sdaj pride mene svelizhat.

O Gospod! jes nisim vredna, de pod mojo streho gréfh, ampak rezi le besedo, ino osdravljena bo moja dusha. (Tako trikrat s' malhnikam rezi, ino na perfi poterkaj.) Telo Gospoda Jesufa Kristufa ohrani mojo dusho v' vezhno shivljenje. Amen.

Sdaj ponishno Jesufas heli — klizhi — prosi, ino vflifhal te bo. Spodobno ga prejmi s' svetó zhasfjo — moli — hvali svojo ljubesn mu obljudi. On je tvoj Bog, in tvoje vse.

Po svetim obhajili.

Moja dusha povelizhuj Gospoda, ino moj dah veseli se v' Bogu svojim Svelizharju, kér se je óserl (ogledal) na niskóft svoje dekle, ino mi storil velike rezhi, on ki je mogozhen, ino sveto njegovo imé.

Moja dusha, hvali Gospoda, in ne posabi njegovih dobrót. — Vse tvoje grehe je tebi odpustil, vse tvoje slabosti osdravil. — Tvoje shivljenje je smerti rešhil, in tudi obilno vsmilenja skasal. Kakor se vsmili dober ozhe svojiga otroka, se je vsmilil tebe Gospod.

Pridite, ino poslufhajte vsi, ki se Boga bojite, jes vam hozhem povédati, kaj je on moji dushi storil.

Najdla sim, katériga moja dusha ljubi, prijela sim ga ino ne ispuštim ga vezh. — Donef je moji dushi isvelizhanje doshlo; prishel je moj Gospód v' meni prebivat.

Hvalite Gospoda vsi njegovi angeli ino flushávniki, ki njegovo voljo storite. Hvalite Gospoda vse stvari po vsih krajih njegoviga gospostva. Moja dusha hvali Gospoda!

Darovanje.

Kdo sim jes, vboga gréfhniza, de moj Gospód k' meni pridefh, ino sdaj v' meni prebivash! Tvoja

nefkonzhna ljubésn to flori. O naj tudi moje ferze gori, vneto od tvoje ljubesni! — Kaj bom tebi dala, o moj nebeski Gost, de bi tebi dopadlo? kaj povernila tebi sa vse, kar meni delish? Nimam drujiga, kakor ferze, ki tebe ljubi; to tebi dam; to je vse, kar svojiga imám. Naj tedaj ono, v' veselje samaknjeno, tebi hvalne péfme pòje.

O moj Jesus, ferze mojiga ferza, dufha moje dufhe! naj, de bom sa naprèj le to sheljela, kar ti shelish; vse to florila, kar me ti vuzhish, de ne bom vezh fama shivela, ampak de Jesus ti v' meni shivish.

Ponishna hozhem biti v' svojim sadershanji, zhista v' svojim poshelenji, poshtena v' svojim djanji, sadovoljna v' svojim stani, voljna v' terplenji, ino v' vsm svojim shivlenji svešta flushavniza tvoja. Kakor si se ti nekda na krishi, ino sdaj v' fvetim obhajili vsiga meni v' isvelizhanje dal, se tudi jes tebi vfa, s' dufhoj ino s' telefam darujem.

Kdo me bo lozhil ljubesni Kristusove? Ali nadloga? ali bridkóst? ali lakota, ali golota? ali nevarnost? ali pregánjanje? Svešta sim si, de me ne bo ne smert, ne shivljenje, ne druga stvar lozhila ljubesni boshje, ki je v' Jesufu Kristufu Gospodu nashim.

Perporozhenje.

Dufha Kristusova, posveti me!

Telo Kristusovo, svelizhaj me!

Kri Kristusova, napoji me!

Vòda is desne strani opèri me!

Terplenje Kristusovo poterdi me!

O dobrotlivi Jesus, vflifhi me!

V' svoje svete rane sakrij me!

Se tebe lozhiti ne pusti me!

Pred peklenfkim sovrashnikam varúj me!

Ob uri moje smerti poklizhi me,

De s' vsmi svetniki bom hvalila te;

Hvalila sdaj ino vékomaj! Amen.

Ako ino vtegnesh se dalje v' zérkvi pomuditi, ponovi kerstno obljubo, alj obljubo keršhanske devize; perporozhi se Mariji devizi, angelu varhu, ino svoji sv. patroni. Moli tudi sa svoje starishe, sa brate, sestre, tovarshize, i. t. d.; pa tudi sa vérne dushe v' jizah.

Ponovljenje kerstne obljube.

Vsfigamogozhni, vezhni Bog, nebeshki Ozhe, stvarnik ino ohranjik vsih stvari! ti si me po svoji boshji podobi vstvaril, per svetim kersti prerodil, sa svojiga otroka ino sa deléshnizo nebéshkiga kraljestva sprijél; — Bog Sin Jesus Kristus edinorojen vézhniga Ozheta! ti si sa mene zhlovek postal, na krishi me vézhniga pogubljenja odreshil, ino per svetim kersti sa svojo festro v' sveto kersth. zérkuv vsel, de bi me frezhno v' nebéshko kraljestvo perpeljal; — Bog sveti Duh, tretja pershonah! ti si me per svetim kersti posvetil, ino mi v' svetih sakramentih svojo posvezhejozho gnado delish. Presveta Trojiza, v' treh pershonah en sam Bog! v' tebe vérjem, tebe molim ino hvalim sa vse, posebno pa sa nar vezhi milost ino dobroto svetiga kersta, ki je velika ino imenitna, de ne kraljeva krona takó.

O kako frezhna sim, de si me v' svojo sveto zérkuv poklizal, me vsih mojih grehov ozhistil, ino mi vse dal, zhesar sa vezhno isvelizhanje potrebujem.

Kar sim nekdej per svetim kersti po svojih bôtrih obljubila, to obljubo tudi sdaj s' hvaleshnim ferzam ponovim. — Odpovém se hudizhu ino vsimu njegovimu djanju, kakor tudi vsim sapelivzam, njegovim najémnikam. Odpovém se napuhu, vsim napzhnim shagam, ino vsim drugim pregreham, kakor vsimu sapelivimu svétu. —

Vérujem v' Boga Ozheta, vsfigamogozhniga stvarnika nebé ino semlje, vérujem v' Jesufa Kristusa, edinorojeniga Sina boshjiga, ki je rojen bil, ino je terpel; vérujem v' svetiga Duha, sveto kersth. kato!. zérkuv, gmajno (obzhestvo) svetnikov, odpushtanje grehov, vstajanje mesa in vezhno shivljenje.

Po nauki svete kerf. katol. zérkve hozhem kakor pokorna hzhér do smerti shiveti, svete sakramente vredno prijémati, ino fkos te vrata nebesfke v' vezhno isvelizhanje priti; po Jesufu Kristufu, Gospodu nafhim, fkos proshnjo Marije devize, vsfh boshjih angelov, svetnikov ino svetn'z, posebno mojiga angelja varha, ino moje patrone, svete I. Amen.

Tri zhednosti boshje.

V é r a.

Vfigamogozhni [vezhni Bog! jes v' tebe vérjem, tebe sposnám ino molim svojiga praviga shiviga Boga: Ozheta, Sina ino svetiga Duha, v' tréh perfhonah eniga sámiga Boga. Vérjem, de je Sin boshji zhlovek postal, sa naf terpel ino na krishi vmerl; de bo pravizhne vezhno polonal, ino krivizhne vezhno posfhtrafal. Vérjem vse, kar je Jesuf vuzhil, kar so apostelni pridgovali, ino kar nam sveta mati kat. zérkuv sa vérvati osnanjuje; kér si ti, o moj Bog! vse to rasodél, ki si vezhna refniza ino modróft. O kako frezhno me sfiori ta sv. véra! V' njej shelim shiveti ino vmreti. O moj Bog! poterdi me v' tej sv. véri.

V u p a n j e.

O dobrotlivi, milofilivi Bog! jes terdno vupam fkos saflushenje Jesufa Kristufa, de mi bosh pomózh dal, vsfh mojih grehov se prav spokoriti, njih odpufhanje sadobiti, tebi svefto flushiti, ino priti v' vezhno svelizhanje. Vse to savupam, kér si vse to obljubil, ki si vfiga [mogozhen ino svéft v' svojih obljubah. V' tim savupanji hozhem shiveti ino vmreti. O moj Bog! poterdi v' meni mojo savupanje.

L j u b é s n.

O moj Bog! ti vezhna ljubésn! jes tebe ljubim is zéliga serza, is ze le dushe, is vse svoje mozhi, zhes vse stvarí; ker si sam v' sebi vse zhasi ino lubesni vreden. Ljubim tudi savolj tebe svojiga blishniga, svoje prijatele ino sovráshnike, kakor sama sebe. Ti posnásh mojo serze, ino vésh, de tebe ljubim.

Sa to mi je shal is zéliga serza, de fim tebe toljko rasshalila. Ljubi Ozhe! odpuisti mi vse moje grehe, ino ne saversi svojiga otroka, ki tebe vezhno ljubiti sheli. — Rajshi hozhem vmreti, in vse terpeti, kakor she tebe kdaj vezh rasshaliti. Nobena stvar me naj ne lozhi tvoje ljubesni. V' tej ljubesni hozhem shiveti ino vmreti. O moj Bog! pomnoshi (pogmiraj) v' meni shiv ogenj tvoje ljubesni. Amen.

Litanije

od sladkiga imena Jesufa.

Gospód, vsmili se!
 Kríste, vsmili se!
 Gospód, vsmili se!
 Kríste, slišhi nas!
 Kríste, vslíshi nas!

Bog Ozhe nebeshki,
 Bog Sin odreshenik sveta,
 Bog íveti Duh,
 Sveta Trojiza en sam Bog,
 Jesuf, Sin shíviga Boga,
 Jesuf, Sin prezhiste devize,
 Jesuf, nar mogozhníshi,
 Jesuf, nar popólníshi,
 Jesuf, nar zhaftítlívfhi,
 Jesuf, nar zhudníshi,
 Jesuf, nar veseljshi,
 Jesuf, nar ljubesnívfhi,
 Jesuf, zhistejshi kakor sonze,
 Jesuf, lepfhi kakor sonze,
 Jesuf, svetlejshi kakor svésde,
 Jesuf, vse zhafti vreden,
 Jesuf, nar poníshníshi,
 Jesuf, nar vboshnejshi,
 Jesuf, nar krotkejshi,
 Jesuf, nar poterpeshlívfhi,
 Jesuf, nar pókornejshi,
 Jesuf, nar zhistejshi,
 Jesuf, ki zhistost ljubísh,

vsmili se zhres nas!

Jēsus, ki mir ljubish,
 Jēsus, naša ljubēsna,
 Jēsus, isgléd našiga šivlenja,
 Jēsus, našhe perbeshalishhe,
 Jēsus, ki našhe dušhe ljubish,
 Jēsus, podoba zhednosti,
 Jēsus, isgléd svetiga sadershanja,
 Jēsus, Ozhe vsih vbogih,
 Jēsus, trošt vsih šalostnih,
 Jēsus, bogāstvo vsih revnih,
 Jēsus, shlahten kamen,
 Jēsus, bramba vse popólnosti,
 Jēsus, dober pastir svojih ovzhriz,
 Jēsus, svesda na morji,
 Jēsus, prava luzh,
 Jēsus, vezhna modróst,
 Jēsus, nefkonzhna dobrota,
 Jēsus, veselje angelov,
 Jēsus, kralj patrijarhov (ozhakov),
 Jēsus, rasvėtlovavz prerokov,
 Jēsus, mojster apostelnov,
 Jēsus, uzhenik evangelistov,
 Jēsus, mozh marternikov (muzhenikov),
 Jēsus, svetloba sposnovavzov,
 Jēsus, shenin zhıstih dušh,
 Jēsus, krona vsih svetnikov,
 Bodi nam milostliv, sanesi nam o Jēsus!
 Bodi nam milostliv, vřlišhi naš o Jēsus!
 Od vřiga hudiga, reřhi naš o Jēsus!
 Od vřiga greha, reřhi naš o Jēsus!
 Od svoje jese, reřhi naš o Jēsus!
 Od skušhujāv hudobniga duha,
 Od duha nezhiřtořti,
 Od pregreřhnih pėřlořhnořt,
 Od prelomlenja tvojih svetih sapoved,
 Od vezhne řmerti,
 Po skrivnořti svojiga svetiga vzhlovezhenja,
 Po svojim prihodi,
 Po svojim rořřvi,
 Po svojim gajshlanji,
 Po svojim kronanji,
 Po svoji řmerti na krishi,
 Po svojim snotranjim ino svunanjim terplenji,

vřmili se zħres naš!

reřhi naš o Jēsus!

Po svojim od smerti vstajanji,
 Po svojim vnebohodi,
 Po svoji nebeski zhaſti ino veſelji,
 Na proſhnjo ſvoje preſvete matere,
 Na proſhnjo vſih svojih ſvetnikov,
 Jagnje boſhje, ki grehe ſveta odjemljeſh, ſaneſi
 nam, o Jesuf!
 Jagnje boſhje, ki grehe ſveta odjemljeſh, vſliſhi
 naſ, o Jesuf!
 Jagnje boſhje, ki grehe ſveta odjemljeſh, vſmili
 ſe zhreſ naſ, o Jesuf!
 Kriſte, ſliſhi naſ! Kriſte vſliſhi naſ!
 Goſpod vſmili ſe zhreſ naſ! Kriſte vſmili ſe zhreſ
 naſ!
 Goſpod, vſmili ſe zhreſ naſ!
 Ozhe naſh i. t. d. Zheſhena ſi Marija i. t. d.

M o l i t u v.

O Bog! ki ſi zhaſtitlivo ime naſhiga Goſpoda,
 ſvojiga edinorojeniga Sina Jeſufa Kriſtufa, ſvo-
 jim vérnim ljubesnivo in ſladko, hudobnim duho-
 vam pa, ki to ſveto ime ſliſhijo, ſtraſhno ſtoril;
 dodeli miloſtivo, de bojo vſi, kateri to ſveto ime na
 ſemlji zhaſtijo, ſladkoſt tvojiga troſhta na ſemlji
 prijeli, ino vezhno veſelje ino ſvelizhanje v' ne-
 beſih vſhivali. Po ravno tem Goſpodu naſhim Je-
 ſufu Kriſtufu, tvojim Sinu, kateri s' tebo ſhivi ino
 kraljuje v' edinosti ſvetiga Duha, Bog od vékomaj
 do vékomaj. Amen.

Lavretanške litanije, od Marije devize.

Gospód vsmili se!

Kriste vsmili se!

Gospód vsmili se!

Kriste slisli nas!

Kriste vslisli nas!

Ozhe nebeshki, vfigamogozhni Bog,

Sin, vfiga sveta reshni Bog,

Sveti Duh, resnizhni Bog,

Sveta Trojiza, en sam Bog,

Sveta Marija,

Sveta mati boshja,

Sveta deviz deviza,

Mati Kristusova,

Mati milosti boshje,

Mati prezhisti,

Mati bres madesha,

Mati nedolshna,

Mati presveta,

Mati ljubesniva,

Mati prezhudna,

Mati nashiga stvarnika,

Mati nashiga odreshenika,

Deviza premodra,

Deviza zhasitliva,

Deviza hvale vredna,

Deviza mogozhna,

Deviza vsmilena,

Deviza svesta,

Sgled pravize (bogabojezhiga shivlenja),

Sedesh modrosti boshje,

Sazhetnik nashiga veselja (savolj rojstva Je-

susoviga),

Posoda duhovna (polna duslnih darov),

Posoda prelepa poboshnosti,

Duhovna rosha (nar lepsi med devizami),

Turn Davidov (nasha mogozhna brambarza),

vsmili se
zhres nas!

prosi (Boga) sa nas!

Turn flonokostén (nar imenitnišhi shenškiga
spola),

Hišha slata (polna prelepih zhednost),

Skrinja miru ino sprave (mati odrefhenika,
ki nas je s' Bogam spravil, ino nam mir
dodelil),

Vrata nebesške (mati tistiga, ki nam je nebesa
odperl),

Sgodna deniza (ki si nam rodila Jesufa luzh
sveta),

Sdravje bolnikov,

Perbeshaljšhe gréšnikov,

Tolashniza shálostnih,

Pomózh keršbenikov,

Kraljiza angelov,

Kraljiza ozhakov (patrijarhov),

Kraljiza prerokov,

Kraljiza apostelnov,

Kraljiza muzhenzov (marternikov),

Kraljiza sposnovavzov,

Kraljiza vsih deviz,

Kraljiza vsih svetnikov,

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh, sanesh
nam, o Gospód!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh, vslisshi
nas, o Gospód!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh, vsmili
se zhres nas, o Gospód!

Kriste slisshi nas! Kriste vslisshi nas!

Gospód vsmili se! Kriste vsmili se! Gospód vsmi-
li se!

Ozhe nash i. t. d. Zhefhena si Marija i. t. d.

Perporozhenje Mariji devizi.

Molitur.

Všigamogozhni vezhni Bog! ki si dušho ino teló zheštite devize matere Marije po djanji svetiga Duha vredno prebivališhe svojimu Sinu perpravil, daj, de bom, ki se njeniga spomina veselím, po njenih milostivih prošnjah od prihodnih slegov (Chudih pergodov) in vezhne smerti réshena. Po Jesusu Kristusu Gospodu nashim. Amen.

Ÿ. Proši sa me sv. Joshef! R. De bom vredna Kristusovih obljub.

M o l i t u v.

Naj mi, prošim, o Gospód! saflushenje shenina tvoje presvete matere Marije pomaga, de kar moja slabóš ne premore, po njegovih prošnjah mi bo dodeljeno, ki shivísh in kraljuješh s' Bogam Ozhetam in svetim Duham Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

Molitur keršhanske devize.

Ozhe nebesški, neskonzhno všmilen Bog! ki sveto zhistóš posebno ljubísh, ino všlíshísh prošnje nedolshnih dušh; ogledaj se milo na mene svojiga otroka, ki poníshno k' tebi sdihujem, ino všmilenje tvojo shelim! — Ne prošim sa posvetno lepoto, ne sa veselje tega sveta; samo nedolshnost mojiga ferza daj mi ohraniti, naj le tebi dopadem, ne sapelivimu svetu. — Ljubi Ozhe, varji me perviga greha; ako bi enkrat grešhila, saj bi ne bilo sadnokrat. Pomagaj mi, kedar bom skušhana in sapeljvana, de me sovrašnik premagal ne bo. Naj ne posabim, de me ti vidísh, zhe

mene ravno tema sakriva; vse je pred tebo ozhitno. Sveta grosa naj me objide, kedar se v' hudi perlóshnosti snajdem, de sa kratko flast vezhniga veselja ne predám. — Svešto se tebe primem, ljubi Ozhe, v' tvoje roke se isrozhim, naj nevesta tvoji-ga Sina oitanem. Ti mene vishaj, varji ino podpi-raj, enkrat pa krono veselja vezhniga meni daj, po Jesusu Kristusu, tvojim Sinu ino Gospodu nashim. Amen.

Molituv keršhanske spokornize.

Ljubi Ozhe, ki nozhesh gréshnize smerti, am-pak shelish, naj se spokori ino shivi; ogledaj se milo na mene, svojo revno sgubleno hzhér! — Tebe svojiga nar bóljshiga Ozheta sim nehvaleshno sapu-ftila, ino sim flushila pregreshnimu svetu. Jesusu, svojimu shéninu, sim nesvésta bila; sapravila sim angelsko oblazhilo ljube zhistosti, ki sim ga per svetim kersti prijala. Svoje teló, posvezhen tempel svetiga Duha, sim s' gerdó pregrehó omámila (oger-dila), ino nisim vredna vezh, de bi se tvoja hzhér imenovala. Moje serze mene boli, ino moja vésti mene pezhe, kedar premislim, kaj sim storila, kaj sim sgubila! — Sgreskhila sim pot nedolshnosti, ki ljubesnivo proti nebesam peljá; — o ne daj, de bi tudi terdo steso ojstre pokore samudila, ki je sadno savúpanje mojiga svelizhanja. — O neskonzhno uf-mileni Jesus, ki ozhitne gréshnize nisi savergel, si Petra milo pogledal, ino rasbojniku na krishi svet raj obljudil, oglej se tudi na moje vjókanoserze, vflishli svoje nevredne ovzhize slab glas, ino vsemi me sopet sa svojo flushávnizo, naj tvoja svešta dekla se tebe vékoma lozhila ne bom; ki shivish in kraljujesh s' Bogam Ozhetam, v' edinosti svetiga Duha Bog na vékomaj. Amen.

Porporozhenje Mariji devizi.

Bodi zhefhena premila Mati mojiga Svelizharja, vsih deviz deviza, nebés ino semlje kraljiza, mati zhiste ljubeshni, veselje ino savúpanje moje, bodi zhefhena! — K' tebi vpijem, Evina hzhér, k' tebi sdihujem is te doline solé, nevárnosti ino fkušhnjáv. — Pod tvojo pomozh perbeshím, mati milosti boshje, ne saversi moje profhnje v' mojih potrebah. Nevesta isvóljena Jesusa, tvojiga ljubiga Sina, in tvoja vredna hzhér biti shelim. — Oh oberní, prelubesniva mati, v' mene svoje milostive ozhi. V' vsih nevárnostih pod svet plajsh mogozhne priprofhne svoje me sakrij. — S' svojim Sinam me spravi, svojimu Sinu me perporozhi, svojimu Sinu me isrozhi. O dobrotliva, o milostiva, o ljubeshniva deviza Marija: moja gospa, moja fredniza, moja pomozhniza! Prosi sa me, sveta boshja porodniza, de bom vredna Jesufovih oblúb. Amen.

Perporozhenje Angelu varhu.

Sveti Angel varh, meni sa prijátela ino tovarsha dan, de bi me sprémiljal ino vishal po nevarnim poti zháfniga shivlenja, ino perpéljal is te ptuje deshele v' Ozhetov dom vezhniga svelizhanja; lepo te pozhestím, ino se ponishno tvojimu varstvu isrozhim. — Pomagaj mi, de v' dobrim ne oflahím; varji me, de v' nevárnosti ne greshím, ino terdno me podpiraj, de vse vidne ino nevidne sovrašnike svoje srezhno premagam. — Skerbno me vódi po voski stesi svete zhednosti k' mojimu ljubimu Ozhetu, kjer sdaj pred njim stojish, njegovo boshje oblizhje glédash, moje molitve in dobre dela njemu darujesh, ino sa mene profish; naj de bom tudi jes s' tebo ino s' vsimi isvólenim' neskonzhnimu Bogu vezhno zhasht ino hvalo péla. Amen.

Perporozhenje svoji sv. Patroni.

Isvoljena boshja Svetniza, sveta I. moja posebna patrona, svešta perjätliza ino mogozhna priproshniza moja v' nebesih, ki si frezhno dosiegla, kar she jes v' nevarnosti jishem, ino she vshivljash, kar jes shelim; naj tebe vredno posdravim, ino se tvoji priproshni perporozhim. — V' narozhji Ozheta nebeshkiga se sdaj veselish, pred tronom milosti boshje stojish, se na mene svojo imenko na to revno semljo ogledujesh, ino me k' sebi shelish. — Sprosi mi vsmilenje ino pomóz, de ne bom samo imela tvoje sveto ime, ampak tudi posnemala tvoje lepe zhednosti; enkrat se pa s' tebo veselila v' nebeskim kraljestvi, hvalila ino zhestila s' vsimi svetniki ino svetnizami Boga Ozheta, Sina, ino svetiga Duha, kterimu bodi zhaft ino hvala vekomaj. Amen.

Molituv sa svojiga spovednika.

Jesuf Kristuf, moj Gospód ino svelizhar! ki si svojim namestnikam svetiga Duha dal, ino jim nebeshke kluzhe svoje oblasti sapustil, nas grehov odvesati, ali nam jih sadershati; tebe ponishno prosim, rasvetli svojiga flushavnika, mojiga spovednika, de bojo vselej moj greschen stan prav sposnali, meni potrebne nauke dajali, modro svetvali, vredno pokoro nalágali, ino me kakor moj angel varh po pravi poti pokore, ino poboljshanja sa tebo v' vezhno shivljenje peljali. Poverni jim pa tudi vse poterpljenje ino persadévanje, ki ga s' menó imajo; ter jim daj enkrat v' sredi svojih ovzhiz se v' nebesih per tebi vekomaj veseliti. Amen.

Molituv sa shive starishe.

Ako imash le ozheta ali mater shivih, le sa njih rezi:

O Bog! ki mi starishe spofhtovati sapovedujesh, ino dolgo, frezhno shivljenje sa to na semlji obetash; lepo te prosim, vsmili se mojiga ljubiga ozheta, moje ljube matere. Poverni jim na dushi ino telef vse, kar meni dobriga storijo. Daj pa tudi meni svojo pomózh, de jih bom rada vbógala, jim veliko veselja v' dobrim naredila, enkrat se pa per tebi v' nebeshkim kraljestvi s' njimi veselila. Amen.

Molituv sa mertve starishe.

Vezhni Bog! ki si meni mojiga ljubiga ozheta, ljubesnivo mater vsel, ino jih k' tebi poklizal; bodi sdaj moj vsmilen Ozhe, ino vsmili se rajniga ozhet, rajne matere moje. Odpusti jim vse grehe, ki so jih lahko savolj mene storili. Naj jim svéti vezhna luzh tam v' kraljestvi isvoljenih; naj pozhivajo v' miru. Daj pa tudi meni pravizhno shiveti, frezhno vmreti, ino sa njimi k' tebi priti v' vezhno veselje, kjér naf smert vezh lozhila ne bo. Amen.

Molituv sa vse shive.

Vfigamogozhni, neskonzhno vsmilen Bog, Ozhe miru ino ljubesh! ki shelish, de bi vsi tvoji frezhni otrozi kakor bratje ino sestere v' lepim miru, sastopnosti ino ljubesh med sebo shiveli; daj nam svojiga svetiga Duha, de naf napolni s' svojimi dar-mi. Prosim te sa svoje tovarshe in tovarshize, prijatele ino prijelize, snanze in snanke, sovrashnike ino sovrashnize; posebno pa sa svoje domazhe; daj nam vsm pravizhno pamet, de bomo poshteno shiveli, tebi svesto flushili, vfiga potrebniga sa dusho

ino telo imeli, enkrat pa k' tebi, svojimu Ozhetu, v' vezhno isvelizhanje frezhno dofhli; po Jesufu Kristufu Gospodu našhim. Amen.

Molituv sa vse vérne mertve.

O Bog vfiga všmilenja, stvarnik ino odreshenik vsih vérnih! ki odpufhanje delish, ino nashe isvelizhanje ljubish; ponishno te prosim, dodeli mojim bratam in sestram, dobrotnikam ino dobrotnizam, tovarsham, in tovarshizam, snanzam ino snankam, ki so pred menó se tiga sveta lozhili, po proshnji Marije devize ino vsih svojih svetnikov, svoje všmilenje. Odpusti jim vse gréhe, ino daj jim v' drushino svojih isvoljenih priti, de kar so vselej sheljeli, frezhno doféshejo, tebe od oblizhja do oblizhja glédati, tebe savshivati, tebe zhaftit ino hvaliti vékomaj. Sa vse to tebe prosim po Jesufu Kristufu, tvojim Sinu, Gospodu našhim, ki s' tebó shivi ino kraljúje v' edinosti sv. Duha Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

6. Nebesko rosho zhiftofi,
Marijin zvet nedólshnosti;
Devishtvo vam je lahko vsél, ¹⁾
Kér vas je kufhnil ²⁾ in objél.
7. Shalujte le, in jókajte, ³⁾
Ve sapeljane déklize;
Veselo moje serze bo,
In Jesufu ne da flovó.
8. Se sjutraj sgodaj sprebudím,
Veselo njega pozheftim!
Pohvalen bodi Jesuf moj,
Ki mene varval si nizoj.
9. Kér slata sarja gori gre,
So roshnate mi gore vse;
She lépfhi oblazhilo bo
V' nebesih mojo svátovsko. ⁴⁾
10. Sa svetloj sarjoj vidim pa
Marijo, mater Jesufa:
S' devishtvam je ogernjena,
Sa mene svetel venez ⁵⁾ 'ma.
11. Is serza sim svolila njo,
De vsél vodila ⁶⁾ moja bo;
Drushize ⁷⁾ pa devize vse,
In svatje ⁸⁾ trume angelske.
12. Sa sarjoj vstaja sonzhize,
Prelepo slato sonze je;
She lépfhi vidim Jesufa,
Ki se po sonzi k' men' peljá.
13. Shé nese mi sa juterno ⁹⁾
Vfo bogatijo angelsko,
Sa slati perstan meni da
Ljubésen svojiga serza.

¹⁾ Devishki kranzel vam je vsél. ²⁾ Poljubil. ³⁾ Jókajte se. ⁴⁾ Ohzetno. ⁵⁾ Kranzel. ⁶⁾ Rinfhniza. ⁷⁾ Kranzel-jungfrave, ⁸⁾ Ohzetniki, ⁹⁾ Likof.

14. Prelépe rosh'ze pifane,
Moj shénin jih safadil je;
V' nebefa one glédajo, ¹⁾
Kjér moja vezhna fvatba bo. ²⁾
15. Prefladko ptize pôjejo,
Mi dobro voljo délajo,
Kér fim nevésta Jesufa,
Gospoda zéliga svetá.
16. Kjerkol' se snajdem, kamor grém,
Vesela fim, sa to kér vém,
De so per meni angelzi
Moji svesti prijáteli.
17. Naj bo she den, al' temna nozh,
Zhe pride vfa fovrashna mozh,
Se meni bat' potreba ni,
Saj Jesus nad menó bedí. ³⁾
18. Jes nimam frebra ne slatá,
Kater'ga svét tem svojim da;
Sadosti frezhna pa shivim
V' Marijnim krili, ⁴⁾ kjér sedím.
19. Pregreshen svét me ne fhtimá,
Pa tud' ne maram jes sa nja;
Le tam v' nebesih je moj dom,
Kjér s' Jesusam veséla bom.
20. Oj ljubi Jesus! prosim te,
Nevesto svojo varji me;
Po smerti, shenin moj, mi daj
Nevesti svoji sveti raj!

¹⁾ Se osirajo. ²⁾ Ohzet. ³⁾ Shivi, zhuje.

⁴⁾ Narozhji.

II. Hvalen bodi Jesuf Kristuf!

1. Kér sjutraj se sbudim,
Nar pervo sgovorim:

Hvalen bod' Jesuf Kristuf!

2. De sazhne fvitati,
Me vabi klizati: Hvalen bod.
3. In kér oblazhim se,
Vsa moja misel je: Hvalen bod.
4. Po poti tud' gredózh
Posdravim vse, rekózh: Hvalen bod.
5. Amen, odgovorim,
Posdravo zhe dobim: Hvalen bod.
6. Kér memo krisha grém,
V' ponishnosti povém: Hvalen bod.
7. Zhe v' zérkuv perhitim,
Rekózh se poshkropim: Hvalen bod.
8. Posabiti ne smém,
Zhe v' kako hifho grém: Hvalen bod.
9. Kér vsémem spet flovó,
Se posflovim takó: Hvalen bod.
10. Naj pijem ali jém,
In sdrava k' delu grem: Hvalen bod.
11. Gre delo mi od rok,
In ga p... Beg: Hn bod.
12. Kér délati nehám,
Se tebi v' roke dam: Hvalen bod.
13. Zhe mi po frezhi gré,
Sahvalim tebi se: Hvalen bod.
14. In kedar pa terpim,
Tud' voljno sgovorim: Hvalen bod.

15. Sa vsaki boshji dar,
She tako malo stvar: Hvalen bod.
16. Od tebe vse imam,
Sa vse ti hvalo dam: Hvalen bod.
17. Kér bliska in gromi,
Me hválití vuzhi: Hvalen bod.
18. Preshlahen roshen zvét
Vuzhí me lepo pét: Hvalen bod.
19. Vefeli ptizhji rod
Prepéva vse povfód: Hvalen bod.
20. Tud' sonze prelepo
Mi ósnanjuje to: Hvalen bod.
21. In luna s' svésdami
Prijasno govori: Hvalen bod.
22. Naj semlja in nebó,
Naj vse stvarí pojo: Hvalen bod.
23. In preden ko saspím,
Naj vselej ponovím: Hvalen bod.
24. Zhe pa rasshalim te;
Sdihujem milo she: Hvalen bod.
25. Serze objokano
Hvalilo tebe bo: Hvalen bod.
26. Ne bofh savergel me,
Zhe le poboljham se: Hvalen bod.
27. Predober moj pastir,
Sa ljubi dushen mir: Hvalen bod.
28. Sdaj ino vsaki zhaf
Bo moj vefeli glaf: Hvalen bod.
29. Kér pride enkrat smert,
In bo moj jesik terd: Hvalen bod.
30. Moj duh te naj flovi
Tam v' dolgi vezhnosti:
Hvalen bod' Jesus Kristus!

III. Zhefhena fi Marija.

1. Kar lese ino gre,
S' menó prepévaj vse:
Zhefhena fi Marija!
2. Is ferza vfaki zhať
Bom spévála na glaf: Zhefhena fi.
3. Kér v' jutru sasvoni,
Me tebi pet' budí: Zhefhena fi.
4. Kér poldné spet svoni,
Posdravit' te veli: ²⁾ Zhefhena fi.
5. Kér vezhno luzh ²⁾ svoni,
Se tebi sporozhí: Zhefhena fi.
6. Zél svét rasveselil,
K'je angel pozheřtil: Zhefhena fi.
7. Zhloveka Bog odtél,
Kér je molít' sazhél: Zhefhena fi.
8. Hudimu je oblást
Saterla tvoja zhařt: Zhefhena fi.
9. Veselo teb' sa to
Kristjani spévljajo: Zhefhena fi.
10. Naj bode řtar al' mlad,
Prepéva tebi rad: Zhefhena fi.
11. Kdor te sa mater 'ma,
To lepo pésem sna: Zhefhena fi.
12. Nam shalořt ohladi,
V' veselje spremení: Zhefhena fi.

¹⁾ Vuzhí. ²⁾ Vezhernizo.

13. V' nebesih tam pojó
To pésem angelško : Zhefhena fi.
14. Na semlji krog in krog
Je pésem vñih otrók : Zhefhena fi.
15. Bogu se dobro sdi,
Zhe 's ferza se glafi : Zhefhena fi.
16. Sam Bog shegnuje naf
Sa te veseli glaf : Zhefhena fi.
17. Sgubleno déte ni,
Ki mater prav zhefti : Zhefhena fi.
18. Zhe jifhemo pomózh,
Sdihujmo le rekózh : Zhefhena fi.
19. Skufhnjava odbeshi,
Zhe se le oglafi : Zhefhena fi.
20. Rasveseli ferzé,
Tolásh v' teshavah je : Zhefhena fi.
21. Tud' vfo hudobno mózh
Premagamo rekózh : Zhefhena fi.
22. In na posleden zhať
Nar flajshi nam bo glaf : Zhefhena fi.
23. Slovo bo lahko vsél,
Kdor je to péem pél : Zhefhena fi.
24. Njemu perstopla bo,
Ki sadnizh sdihnil to : Zhefhena fi.
25. Bogu srozčila ga
Lepo posdrávljena : Zhefhena fi.
26. Kraljiza mílofti!
Naj te moj duh zhefti : Zhefhena fi.
27. Kér pride smert po me,
Tud' mene vsmili se : Zhefhena fi.

28. Pokashi mi takrat
Svojga telefona, Sad: Zhefhena fi.
29. V' nebesih te zhefšim
Naj s' petjam angelskim: Zhefhena fi.
30. Kér pridem v' sveti raj,
Bom péla vekomáj:

Zhefhena fi Marija!

naukov, isgledov ino molitev kerfhanfhkiga
devifhtya.

—————

Stran

Shlahnost devishkiga frana	7
Sovrashnize ino sovrashniki devishtva	10
Prijatli ino prijatlize devishtva	20
Isledi boshjih svetniz, devishtva posebnih prijatliz	29
1. Sv. Agata, isgléd fkuhnhjave premagati	29
2. Sv. Ana, isgléd frezhne matere	31
3. Sv. Anastasja, isgléd vsmilene shene	32
4. Sv. Armela, isgléd poboshne déklize	34
5. Sv. Barbara, isgléd sposnave boshje	35
6. Sv. Brigita, isgléd poshtene sakonske shene	37
7. Sv. Dorotéja, isgléd neveste Jesufove	38
8. Sv. Elisabeta, isgléd prijatlize vbogih	40
9. Sv. Evdoklija, isgléd kaj sv. pétje premore	41
10. Sv. Evfrasija, isgléd devizhne ponishnosti	42
11. Sv. Evlalija, isgléd kerfhanfke serzhnosti	44
12. Sv. Evstohija, isgléd pametne nofhinje	45
13. Sv. Fina, isgléd devishke framoshlivofti	46
14. Sv. Flora, isgléd kako dobre dela opravljati	47
15. Sv. Franzifhka, isgléd sakonske shene	49
16. Sv. Genofeva, isgléd kmetifhke deklize	51
17. Sv. Helena, isgléd dobrodarne kriftjane	52
18. Sv. Hema, isgléd kerfhanfke gospodinje	54
19. Sv. Isabela, isgléd vsmilene devize	56
20. Sv. Jedert, isgléd kerfhanfkgiga devishtva	57

21. Sv. Julija, isgléd flushavnize boshje	58
22. Sv. Julijana, isgléd keršhanske ljubosni	60
23. Sv. Katarina mart., isgléd modre devize	61
24. Sv. Klara, isgléd vuzhenke Jesufove	63
25. Sv. Kristina, isgléd keršh. stanovitnosti	64
26. Sv. Kunigunda, isgléd poterpeshlive deklize	65
27. Sv. Lidvina, isgléd poterpeshlive deklize	67
28. Sv. Luzija, isgléd zhiſte devize	68
29. Sv. Marija Magdalena, isgléd poboljšhanja	71
30. Sv. Magdalena od Paziſ, isgléd pridne ſholarze	73
31. Sv. Marjeta, isgléd keršh. stanovitnosti	75
32. Sv. Marjeta Kortonſka, isgléd velike ſpokornize	77
33. Sv. Marina, isgléd praviga poboljšhanja	79
34. Sv. Marzelina, isgléd deviſhke tovarſhije	80
35. Sv. Matilda, isgléd ſeſterne ljubosni	82
36. Sv. Monika, isgléd iſvelizhanſkiga poſvarjenja	83
37. Sv. Neſha, isgléd nepremaglive devize	84
38. Sv. Notburga, isgléd gorezhe ljubosni	87
39. Sv. Polona, isgléd gorezhe ljubosni	88
40. Sv. Potamjana, isgléd deviſhke ſramoſhlivoſti	89
41. Sv. Regina, isgléd bogabojezhe paſterize	90
42. Sv. Rosa, isgléd deviſhke poterpeshlivoſti	92
43. Sv. Roſalija, isgléd iſvelizhanſke ſamote	93
44. Sv. Sinkletika, isgléd deviſhkiga ſadershanja	95
45. Sv. Tajda, ſapelvanja ſhaloſſen isgléd	96
46. Sv. Tekla - kako ſe Bog velizheſti	98
47. Sv. Teodoſija, isgléd ſhive vére	99
48. Sv. Teresija, kaj branje bukuv velja	100
49. Sv. Urſhula, isgléd ſeſterniga poſvarjenja	102
50. Sv. Veronika, isgléd moliti ino delati	104
51. Sv. Zezilja, isgléd tovarſhije angeliſke	105
52. Sv. Zita, isgléd kmetiſhke deklize	107
Poſeben opomin deviſhkiga ſhivlenja	109
Pet ſlatih naukov deviſhkiga ſhivlenja	111
Deviſhki venez iſ ſedem ſhlahnih roſhiz	115
Proſhnja in obljuba kerſhanske devize	116
Interni iſdihleji ino molitve	119
Poſebni iſdihleji ino molitve	121
Vezherne molitve ino iſdihleji	124

Vezbérni blagoslov ali shegen	126
Masbne molitve	127
Krajšbi molitve per sv. masbi	128
Molituv pred pridgoj	139
Molituv po pridigi	139
Opravilo sv. spovedi	140
Rasgléd kako se vést isprafhuje	141
Sveto obhajilo	149
Ponovljenje kerstne obljube	155
Tri zhednosti boshje	156
Litanije od sladkiga imena Jesusa	158
Lavretanske litaniije	161
Molituv kerstanske devize	163
Molituv kerst. spokornize	164
Perporozhenje Mariji devizi	165
— — Angelu varhu	165
— — svoji sv. Patroni	166
Molituv sa svojiga spovednika	166
— sa shive starishe	167
— sa mertve starishe	167
— sa vse shive	167
— sa vse vérne mertve	168
Pésem neveste Jesufove	169
— Hvalen bodi Jesus Kristus!	172
— Zheslhena si Marija!	174

John Brown

Am Elm
Magister
in Principium hinc
Sundsteden
in

Janus

Wilmund
Hans

